The Latvian newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

SATURDAY, JULY 12, 1958.

LATVIJA
AMERIKA

56./696. SESTDIEN, 1958. G. 12. JŪLIJĀ 8. gads

Latviešu laikraksts Amerika

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60 Tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas telpu.

LATVIEŠU KULTŪRAS MANIFESTĀCIJA PASAULES LIELĀKAJĀ PILSĒTĀ

2. LATVIEŠU VISPĀRĒJO DZIESMU SVĒTKU NORISE ŅUJORKĀ

Pirmo latviešu Dziesmu svētku dalībnieki, kas pirms 85 gadiem pulcējās Rīgā, nevarēja iedomāties, ka kādreiz latvieši tik lielā skaitā pulcēsies uz saviem dziesmu svētkiem pasaules lielākajā pilsētā Ņujorkā. Jau labu laiku pirms kopkoncerta sākuma uz Armoriju sāka plūst apmeklētāji, kas vēl pirms koncerta gribēja apskatīt izstādes un nopirkt kādas piemiņas lietas. Dziedātāji tanī laikā pulcējās tuvējā sporta laukumā, lai sakārtotos gājienam. Lai gan iepriekšējās dienās Ņujorkā valdīja karsts un mitrs laiks, (temperatūra pārsniedza 90 grādu F), svētku diena laiks bija kļuvis tīri patīkams.

Ap pl. 4 p.p. skaļrunis lielajās armorijas telpās aicināja apmeklētājus ieņemt vietas, bet tuvu pie 10.000 apmeklētāju nebija tik viegli pierunājami paklausībai, tā ka koncerta sākums mazliet novēlojās. Skatuve bija krāšņi dekorēta latviskiem ornamentiem, ASV un Latvijas karogiem. Dirigentu tribīni greznoja zeltīta kokle.

Kad pa Armorijas vidus aili ienāca pirmais koris ar saviem karogiem — tas bija Ņujorkas jaukts koris — zāli pāršalca aplausi. Tie turpinājās, kamēr visi koŗi ieņēma savas vietas uz skatuves. Koristi, kā sievietes, tā vīrieši, bija tautas tērpos.

Svētkus atklāja rīcības komitejas priekšsēdis prof. P. Starcs. Tad rīcības komitejas loceklis K. Stankevics stādīja priekšā Ņujorkas gubernātora A. Harimena pārstāvi senātoru J. Morisbiju. Tas savā uzrunā paziņoja, ka gubernātors Herimens parakstījis deklarāciju, ka šī diena izsludināta par Latviešu Dziesmu svētku dienu. Tālāk viņš cita starpā teica: Jūsu Dziesmu svētki mūsu zemē palīdzēs jūsu tautiešu sirdīs dzimtenē uzturēt dzīvas kvēlošās tieksmes pēc brīvības. Ņujorkas pilsētas vecākā R. Vagnera pārstāvis Obraiens nolasīja pilsētas vecākā parakstīto deklarāciju par 3., 4. un 5. jūlija izsludināšanu par Latviešu Dziesmu svētku dienām, aizrādot, ka šie Dziesmu svētki ieies Ņujorkas vēsturē un Ņujorkas pilsēta ir lepna par to. Ievadjumā koŗi nodziedāja ASV himnu. Pēc tam sekoja Latvijas himna, kuŗu dziedāja līdz arī visi klausītāji.

Svētku atklāšanas runu teica Latvijas sūtnis Dr. A. Spekke:

„Tas ko esam izcīnījuši sev par godu, neviens mums to nav dāvājis, Latvju tautai viņas pašreizējā sāpju ceļā netrūkst uzņēmības un drosmes svinēt svētkus, savus tradicionālos Dziesmu svētkus. Un pie tam vēl kādus! Tā ir neapšaubāma lieciba, ka smagi piemeklētās tautas dzīvotgriba spēj pārvarēt tās tumšās ēnas, kas apdraud tās eksistenci. Tas ir neapšaubāms pierādījums tam, ka izturība, t. i., morāliskais spēks ir galu galā tomēr stiprāks par uzmācīgu un negantu cilvēku, tautu dusmu izvirdumiem un par viņu garīgās apmātības slodzi.

Latvju tautai jaunākos laikos Dziesmu svētki vienmēr ir bijuši kā gaišas, liesmainas ceļa zīmes visu paaudžu gaitās. Šodien šis ceļa rādītājs ir sevišķi spožs, mums par sirds uztaisīšanu, dažiem citiem — nav man jāsaka, kas tie tādi — par ļoti nepatikamu acu žilbinātāju. Šodien mūs, latviešus, mūsu goda dienā sveic pasaules lielākās pilsētas vadītāji mums par godu. Lai viņi, šie gaužām cienījamie amerikāņu darbinieki, ir pārliecībā, ka mēs zināsim cienīt viņu žestu, ka zināsim viņiem sirsnīgu latvisku paldies pateikt.

Lai izprotam šī žesta nozīmi. Pateikšu to pavisam vienkāršos vārdos. Tas nozīmē, ka mūsu, pasaulē tā sauktā Baltijas problēma ir iespējusi atrast sev vietu pie pasaules runas vīru lielajām tribīnēm. Ar citiem vārdiem: mūsu klusā un piemīlīgā dzimtene, kādu to pazinu savas jau tālās jaunības dienās, ar savām pašreizējām sāpēm un nelaimēm, ko tai nesušas pasaulē agrāk neredzētas katastrofas, šī mūsu dzimtene, saku, ar visu savu šīsdienas postu un rītdienas iespējām ir iesaistījusies jo daudzo pasaules nepieciešamo atrisinājumu skaitā.

Bet pasaulē, arī brīvajā pasaulē, nemaz netrūkst tādu cilvēku, kas mūs atkal gribētu pataisīt par sīku lokālu „gadījumu", kuŗā šo pašu cilvēku „augstā gudrība" nebūtu ieinteresēta. Mēs to zinām, vai gadījumos, kur ziņas nav skaidras, to jūtam, un mēs šo cilvēku gājieniem liksim pretim savu ticību mūsu taisnai lietai, savu labo darbu, savu garīgo spēku.

Sūtnis Dr. A. Spekke sveic svētku viesus.

Mūsu ceļš līdz labākām dienām visai mūsu tautai vēl tālu nav galā. Tāpat kā visas pasaules lielās un reizēm baisigās problēmas gaida savus atrisinājumus, pīdamās un locīdamās no viena sava sarežģījuma un sastrēguma otrā. Kas zina, kas viss vēl var gadīties mūsu ceļā uz gaišāku nākotni? **Jūsmosim tādēļ ar mēru un, lietojot vārdu pesimisms, ja tas pa reizei mums būtu noderīgs, lietosim to ar saprātu un ar apdomu. Un par visām lietām, kā vienmēr un allaž līdz šim, paļausimies paši uz sevi, uz savu izturību un uz savām spējām.**

Tas, ko visos šajos grūtajos gados esam izcīnījuši un izkaŗojuši sev un savam latviešu vārdam par godu, to neviens mums nav dāvājis, to mēs esam guvuši sev un tām paaudzēm, kas nāks pēc mums. Neaizmirsīsim to.

Un tagad: priecīgus un līksmus svētkus mūsu aizgājušo paaudžu svētībā!"

Sūtņa runai sekoja J. Vītola Gaismas pils, kas ir atskaņota visos dziesmu svētkos, kopš J. Vītols šo dziesmu ir komponējis.

(Nobeigums 4. lpp.)

GŪSTĀ JŪTAS KĀ SVĒTKOS

Gvatamo. Sākumā ar preses pārstāvjiem par Kubas nemiernieku gūstā kritušo amerikāņu karavīru likteni Gvatanamo bazes komandieris admirālis Elis paskaidroja, ka vismaz viens no sagūstītajiem par notikušo esot ļoti sajūsmināts. Un, proti, minētais amerikāņu karavīrs saņemot vislabāko apiešanos, dzerot alu un dzīvojot kā pa svētkiem. Admirālis izteica aizdomas, ka, atbrīvošanas brīdim pienākot, pēdējais varētu izteikt vēlēšanos palikt pie Kubas nemiernieķiem.

LIBĀNAS VALDĪBA NORAIDA SARUNAS

BEIRUTĀ JOPROJĀM VĒL SPRĀGST NEMIERNIEKU BUMBAS, KAMĒR VALDĪBAS KARASPĒKS MĒĢINA APTURĒT FANĀTISKOS PREZIDENTA ŠAMŪNA PRETINIEKUS

Beirutā. Libānas valdība iesniegusi protestu Apvienotajām Nācijām, paskaidrojot, ka Drošības padomes sūtītie novērotāji vai nu pārsteigušies ar saviem spriedumiem (ka Apvienotā Arabu Republika nav tieši iejaukta Libānas iekšējā ciņā), vai arī spriedumi sniegti uz nepietiekamas informācijas pamata. Starplaikā pilsoņu karš Libāna turpinās parastā gaitā ne vienai, nedz otrai pusei nespējot panākt pilnīgu virsroku. Domā, ka prezidents Šamūns varētu būt ieinteresēts uzsākt sarunas ar nemiernieku vadoņiem Beirutā, tiek noraidīta kā nepamatota. Valdības karaspēks nemēģinās ar nemiernieķiem samierināties, bet gan centīsies tos iznīcināt. Tādas pašas ziņas saņemtas arī no nemiernieku aprindām attiecībā pret Libānas valdību.

Interesanti atzīmēt, ka pēdējā laikā Libānas franču un arābu presē parādījušies raksti, ko var iztulkot kā zināmu neitrālistu kustību. Pēdējie uzsver: kā nemiernieku, tā prezidenta Šamūna uzvara būtu vienlīdz nevēlama, atstājot zaudētājos nevienu citu kā pašu Libānu. Pēc neitrālistu domām pašreizējās nesaskaņas likvidējamas vienīgi ar abpusēju kompromisu.

BRĪVĪBAS SAULES NOMETNE SLĒGTA

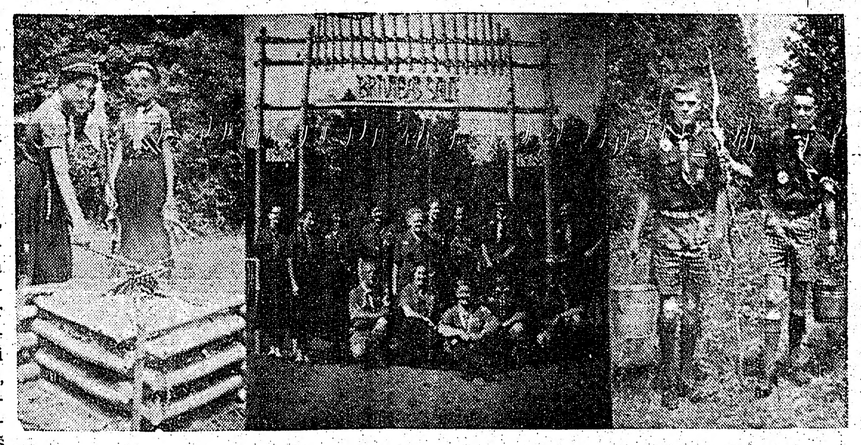

Skautu un gaidu lielajā nometnē kārtības kopas locekles (pa labi) aprūpē mūžīgo ugunskuru pie karogiem, kas dega visu nometnes laiku. Vidū vadītāju grupa pie nometnes vārtiem. Pa labi — divi tāli vieši no Kalamazū.

6. jūlijā slēdza 9 dienu ilgo nometni, kuŗā gaidas un skauti brālīgā saticībā un veselīgā nodarbībās, stiprināja apziņu, ka, kaut dzīvojam svešā zemē, visi esam latvieši, kas cēlušies no vecas kultūras tautas.

Nometnotāji katru dienu turpināja uzlabot nometnes ierīces un iekārtojumu, gāja gavilēt pie lielajiem ugunskuriem, bet pāri visam, visās sacensībās, nodarbībās un ugunskuru priekšnesumos, dažādos veidos pieminēja brīvās Latvijas dibināšanu pirms 40 gadiem.

Pēdējās dienās, sarunā ar nometnes dalībniekiem, tik bieži dzirdēju teicienu: „Cik jauka bija šī nometne!" — Jā, deviņas gaŗas dienas, bet cik ātri tās aizsteidzās nometnē." —

Otrdien noslēdzās mazskautu un guntiņu apakšnometnes — maziņie aizbrauca, bet jau nākamā dienā ieradās skauti no Grand Rapidiem ar vad. Kangaru un pašu lielo — latviešu skautu priekšnieku — vad. Grigoru. Ieradās vēl gaidas no Klīvlendas, bet sestdienas rītā tām pievienojās arī latviešu gaidu priekšniece vad. Laufere.

Sestdienas vakara lielais ugunskurs noslēdza darba un prieka pārpilno nedēļu. Tas bija ugunskurs, kas sasādāja skatītājiem daudz jauku, atmiņu bagātu brīžu, sapņu laivā aizvizinot tos uz mūsu mīļo tēvzemi, bet galvenais — deva labu attaisnojumu šī gada lielās nometnes nosaukumam un garam.

Ugunskura stundai tuvojoties, austrumu pamalē parādījās tumši, draudīgi mākoņi un strauji tuvojās Bērzainei. Bailīgāki ciemiņi steigā brauca mājās, bet, kaut viesulis uzsvieda gaisā vairākus lapu un zaru virpuļus, melnie mākoņi ātri pārsteidzās pāri nometnei, un kad nometnotāji un viesi pulcējās pie ugunskura, saulīte atkal staigāja pa zemes virsu. —

Gaidu priekšniece vad. Laufere, skautu priekšniekam vad. Grigoram asistējot, ar no Latvijas līdzatvestu sērkociņu iededzināja lielo ugunskuru. Vad. Laufere savā uzrunā aicināja gaidu un skautu jaunatni dedzīgi kalpot savai tēvzemei, to cienīt un mīlēt. Viņa arī sirsnīgi aicināja vecākus darīt visu, lai jaunatne neatsvešinātos no savas tautas, uzsverot vecāku lomu sai jautājumā. Uzrunu noslēdzot, vad. Laufere izteica nešaubīgu ticību, ka mūsu tēvzeme reiz atkal būs brīva, jaunatnei tā būs jāuzceļ un jāveido, jautājums tik ir, vai vairāk darīs tā jaunatne, kas šodien brīvības ilgās dzīvo Latvijā, vai tā jaunatne, kas tik labvēlīgos trimdas apstākļos dzīvo šeit.

Sekoja kopējās ugunskura dziesmas, priekšnesumi un saucieni. Kaut aizvien grūtāk veicas ar latvju tautas dziesmu dziedāšanu (sevišķi mazskautiem), gaidas vēl aizvien ir labas dziedātājas, un ugunskura priekšnesumi, apstākļus vērtējot, bija labi sagatavoti. Sevišķi jāpiemin Ventas un Gaujas gaidu pulciņa uzvedumu 3 ainās, kuŗu bija sagatavojusi un lieliski vadīja enerģiskā vad. Gundega Upīte. Vēlētos lūgt vēl daudz šādu uzvedumu nākotnē.

Piemanot iepriekšējo, noteikti jāatzīmē pirmajā ugunskurā rādītais uzvedums: „Lielumu nelaime". Kaut uzvedumu, kuŗā piedalās tikai zēni, ir grūtāk sagatavot, vad Jēkabsons un vec. padomes loc. Steinbachs bija daudz pūlējušies, lai skauti cienīgi nostātos blakus gaidām. Jau reizi, Jura dienā, redzējām Jelgavas vienības uzvedumu, kas visus iepriecināja, bet nometnes uzvedums bija vēl daudz labāks. Paldies visiem, kas tik jauku darbu veikuši, un deva ierosinājumu pārējām vienībām!

Lielais ugunskurs nobeidzās ar tradicionālo vakara dziesmu un lūgšanu.

Kad teltīs valdīja klusums un sargi sāka savas nakts apgaitas, vaditāji pulcējās pie sava ugunskura, lai pārrunātu turpmāko darbu, izteiktu ierosinājumus un uzklausītu padomus. Gadu mijā tika sumināta Kanadas gaidu jendas priekšniece vad. Martinsone.

Jāpiemin, ka atklāšanas ceremonijā skautu pateicības zīmi — „Saulīti" — saņēma labvēļi inž. H. Vilks un A. Steinbachs.

Nometne beidzās svētdienas pēcpusdienā, kad notika slēgšanas un karogu nolaišanas ceremonija un balvu pasniegšana.

Nometnes laikā izlietoja 15.000 galonu dzeramā ūdens, 2400 pudeļu piena, 700 kukuļu maizes u.t.t., bet maz bija jālieto pārsienamie līdzekļi un zāles, jo nebija nopietnu saslimšanas gadījumu.

(Nobeigums 8. lpp.)

EIZENHAUERS KANADĀ AIZSTĀV SAVU POLITIKU

ASV un Kanada vēl nav atmetušas cerības par gaisa pārraudzību Arktikā

Otavā. Viesodamies Otavā, Sav. Valstu prezidents Eizenhauers uzrunāja Kanadas parlamentu un veltīja daudz laika aizstāvot Sav. Valstu tirdzniecības un saimniecības politiku. Viens no jautājumiem, kas jo sevišķi interesē Kanadu, un kas bieži vien bijis par nesaskaņu cēloni abu valstu starpā, ir Sav. Valstu politika attiecībā uz dažādiem lauksaimniecības ražojumu pārpalikumiem. Kanada ir vairākkārt protestējusi, ka Sav. Valstu lauksaimniecības ražojumu dāvanas vai darījumi par stipri pazeminātām cenām kavē Kanadas tirgus izplešanos un vispār nelabvēlīgi ietekmē Kanadas starptautisko tirdzniecību.

Savā runā prezidents **Eizenhauers** aizstāvēja savas **valdības** politiku, arī **naftas importu ierobežojumu jautājumā, paskaidrojot,** ka, pastāvot importierobežojumiem, Amerikas kontinentā izveidosies veselīga un neatkarīga naftas rūpniecība.

No Ziemeļamerikas kontinenta **viedokļa raugoties,** prezidenta **Eizenhauera runa** Kanadas parlamentā bija iekšpolitiskas dabas ar uzsvaru uz saimnieciskiem jautājumiem. Ārpolitikai prezidents pieskārās vienīgi sastopoties ar ministru prezidentu Difenbeikeru, ar kuŗu tika pārrunāts bieži cilātais Arktikas pārraudzības jautājums. Abi valstsvīri nolēma, ka Kanadai, Sav. Valstīm un citām ieinteresētām valstīm būtu jāuzsāk priekšdarbi Arktikas apgabala pārraudzības plāna izstrādāšanai. Protams, būtu arī nepieciešams saņemt Padomju Savienības piekrišanu. Prezidents Eizenhauers Otavā ir licis saprast, ka Chruščevam pēdējā vēstulē bijušas vairākas frazes, kas likušas domāt, ka Maskava gatavojas piekāpties bruņošanās pārraudzības joslu izveidošanā. Tai pašā vēstulē gan bijuši arī tādi izteicieni, kas likuši domāt, **ka absolūti nekas nav mainījies un ka Padomju Savienība stāv no sadarbības tikpat tālu kā līdz šim.**

Arktikas pārraudzības jautājumā Kanadas valdība ir ļoti ieinteresēta un gribētu pat pārņemt pilnīgu vadību nepieciešamo sarunu noorganizēšanā un joslu izveidošanā.

KANADA PRASĪS ATOMIEROČUS

Otavā. Iztirzājot Ziemeļamerikas kontinenta aizsardzības un Kanadas bruņošanās jautājumus, aizsardzības ministrs Pērkss lika saprast, ka Kanada prasīs atomieročus no Sav. Valstīm. — Kara gadījumā, — domā aizsardzības ministrs, — atomieroču saņemšana būtu gluži ikdienišķa lieta. Vai tas tā būs arī miera apstākļos, rādis tuvākā nākotne, jo pēc iepriekšējas sazināšanās ar Vašingtonu ir iespējams, ka Kanada oficiāli pieprasa atomieročus saviem gaisa spēkiem. Ziemeļamerikas kontinenta gaisa aizsardzībā, kā zināms, sakopoti kā Sav. Valstu, tā Kanadas gaisa spēki. Pagaidām atomieroči ir vienīgi amerikāņiem. Parlamenta opozicijas vadītājs, agrākais ārlietu ministrs Pīrsons lika priekšā izmantot Sav. Valstu prezidenta Eizenhauera vizīti Kanadā, lai spertu pirmos soļus atomieroču jautājuma noskaidrošanai.

Pēdējo dienu laikā Otavā daudz runāts par Ziemeļamerikas kontinenta aizsardzību un Kanadas bruņošanās plāniem un budžetu. Pēc tā spriežot, var secināt, ka nepieciešama radara staciju modernizēšana, jo sevišķi tā sauktajā „Egļu līnijā". Ienaidnieka bumbvedēju apkaŗošanai Kanada ražos modernos CF-105 iznīcinātājus, kamēr uz jūŗas visa uzmanība tiks veltīta padomju zemūdeņu uztveršanai un iznīcināšanai. Kanadas aizsardzības pētījumu departamentam dažādiem pētījumiem militārā laukā piešķira 82,5 milj dolaru. Pētījumu daļas vadītājs Dr. Fīlds varēja ziņot, ka Kanadas zinātnieki strauji progresējuši materiālu izgatavošanā un paņēmienu atklāšanā baktēriju kaŗa apkaŗošanai. Pašreizējie pētījumu panākumi šai laukā liek domāt, ka ar laiku zinātniekiem izdosies pagatavot pietiekami daudz un pietiekami efektīvus līdzekļus, lai Kanadu pasargātu no baktēriju kaŗa sekām. Kanadas zinātnieki strādā arī pie jaunu degvielu izgatavošanas; tām eventuāli varētu būt liela nozīme pretgaisa aizsardzībā, t. i., darbojoties kā dzinējspēkam dažādās modernās raķetēs ienaidnieka lidmašīnu un raķešu iznīcināšanai.

Dziesmu svētku daiļamatniecības izstādi atklājot redzams (no k.r.) savienības priekšnieks O. Grīns, red. A. Zvēriņš, Dziesmu sv. rīcības kom. loceklis E. Kerno, prof. A. Annuss un prof. J. Siliņš. Apakšā — ar bagātīgo Alises Skultes tautisko leļļu stendu iepazīstas 11 g. v. Daina Pētersone no Čikāgas. J. Liģera foto.

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

◑ Traģiskā nāvē — nošaujoties — mirušā Toronto policijas šefa Džona Črisholma vietnieks, kā paskaidro Toronto pilsētas valdes attiecīgā instance, tiks izraudzīts no policijas departmenta darbinieku vidus ar $16.000 dolaru atalgojumu gadā.

◑ Ošavas ārsts Dr. A. Fultons izglābis kādu 39 g. v. sievieti no drošas nāves, amputējot viņai kāju zem vagona, vilciena riteņu starpā, elektriskās baterijas gaismā. Operācija ilgusi 20 minūtes, pēc kam cietusē nogādāta Ošavas slimnīcā. Viņas stāvoklis ir apmierinošs.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

VAI PADOMJU SAVIENĪBAI DRAUD ‚DZELTENĀS BRIESMAS'?

Kad 1956. gada rudenī Chruščeva satelitu politika sadūrās ar poļu stūrgalvību un ungāru pārgalvīgo drosmi, padomju diktātors izdarīja liktenīgu kļūdu, apņēmās pie Sarkanās Ķīnas ārlietu ministra Čuenlaja, lūdzot viņu ierasties Eiropā un izlīdzēt ar Ķīnas un Krievijas solidaritātes demonstrēšanu. Kaut gan bija daži norādījumi, ka Čuenlajs iedrošinājis poļus un uzmudinājis ungārus būt stingriem savā stājā, tomēr uz Ch. lūgumu viņš atlidoja uz Maskavu, lai sniegtu savu morālisko atbalstu. Pēc tam Čuenlajs brauca uz Varšavu un Budapeštu, kur deklarēja, ka pilnīgi atbalsta Maskavas „sociālistiskās nometnes" vadību.

Tas bija loikmetīgs pagrieziens. Pirmoreiz vēsturē tas pavēra Ķīnai Eiropas durvis. Lielās krīzes laikā Ķīna bija ieradusies, lai glābtu Kremļa vadoņību un par to pakalpojumu krieviem būs bargi jāmaksā — jāmaksā ar savu prestižu un vadonības slavu.

Par pirmo maksājumu neapšaubāmi jāuzlūko Ch. atzinums, ka Ķīnai ir bijusi taisnība, kad tā uzbruka Tito. Kaut gan pagājušajā novembrī pats Maotsetungs, uzrunājot ķīniešu studentus Maskavā, apgalvoja, ka „sociālistu nometnei ir vajadzīga galva, un tā ir Padomju Savienība", tomēr Ķīna arvien vairāk un vairāk ietekmē Maskavas politiku. Maotsetungam toreiz vajadzēja vēl piebilst . . . „kamēr Ķīna būs gatava šīs lomas pārņemšanai" . . .

Maotsetungs ir atzīts „komūnisma rakstu mācītājs", kamēr Chruščevs ir tikai „politbirokrats", kas, pretēji Staļinam, nav paspējis likt citiem uzrakstīt savus teoretiskos darbus un tos publicēt ar savu vārdu. Ar „sapuvušo" Rietumu nonicināšanu un krāsaino tautu slavināšanu Ch., pašam to neapzinoties, ir grāvis ne tikai ienīsto Rietumu kapitālistiskās pasaules prestižu, bet galu galā arī savējo, jo vienkārša loģika ķīniešiem liek domāt: ja jau vatrenie Rietumi ir tik „sapuvuši", tad nekas liels nav gaidāms arī no baltās cilvēces komūnistiskās daļas, un ir laiks pienācis gatavoties komūnistu vadības pārņemšanai dzeltenās rases rokās.

Kaut gan komūnistu bauslības viss svars liekams uz „darba tautas avangardu" — komūnistu partiju, tomēr propagandas nolūkos tie visai bieži mēdz runāt par „plašajām tautas masām", kas ar sirdi un dvēseli stāv aiz sava „avangarda". No šo plašo masu viedokļa raugoties, Padomju Savienība nekādi nevar mēroties ar Ķīnu, kuras iedzīvotāju skaits pārsniedz 600 miljoniem, kamēr padomju Savienībai ir tikai 200 miljonu un gada pieaugums — tikai niecīga daļa no ķīniešu pieauguma. Arī kultūras ziņā ķīniešu tauta ir daudz vecāka par krieviem.

Viss tas viegli izlietojams motīvējumam, kāpēc komūnisma galvai būtu jābūt nevis Maskavā, bet gan Pekingā.

Bez tam, strauji pieaugot ķīniešu skaitam, dabiskā ekspansija no bieži apdzīvotās Ķīnas teritorijas var būt tikai uz samērā vāji apdzīvotajām Padomju Savienības zemēm, līdzīgi tam, kā tagad krievi no Padomju Savienības iekšienes dodas uz Baltijas valstīm un satelitu zemēm. Lai arī cik zems ir tagadējais dzīves līmenis padomju zemēs, tomēr, salīdzinot ar Ķīnas līmeni, tas ir nedzirdēti augsts, un vilinās ķīniešus ne tikai uz viņiem tuvajām Krievijas zemēm Āzijā, bet arī uz Eiropu.

Tā ar laiku var īstenoties Vācijas ķeizara Viļuma II brīdinājums uzmanīties no „dzeltenām briesmām", gan citādā veidā, nekā vācu monarchs to bija iedomājies.

Budzis.

HAMILTONAS SKOLAS ŠĪGADA IZLAIDUMA AKTA DALĪBNIEKI

Sēž no kreisās: skolotājas D. Majoriņš, E. Fogels, LNAK pārstāvis H. Vilks, skolas pārzine E. Gulbis, māc. E. Pavasars, beigušo klases audz. L. Bražus un skolotāja L. Reimanis. Stāv skolu beigušie: Kārlis Ozols, Valdis Vilks, Jānis Valdmanis, Dzintra Reinis, Ligita Krūmiņš, Pēteris Vilks un Juris Silkāns. J. Kerštein a uzņ.

LATVIEŠU JAUNATNEI VELTĪTS AUDZINĀŠANAS DARBS

Latviešu YMCA's Toronto astoņi gadi

Ir pagājuši jau astoņi gadi, kopš latviešu YMCA uzsāka savas gaitās. Pirmos gados, kad latvieši Toronto vēl nebija paspējuši organizēties daudzajās biedrībās un latviešu grupas vēl bija bez savām patstāvīgajām telpām, Toronto Latviešu YMCA pulcināja ap sevi itin prāvu biedru skaitu — ap divi simti. Sakarā ar savu privilēģēto stāvokli telpu ziņā, YMCA toreiz spēja lieliski pakalpot vietējai latviešu sabiedrībai un organizācijām. Nav organizāciju Toronto, kas savā laikā nebūtu ar latviešu YMCA's palīdzību izmantojušas plašās centr. YMCA's telpas, sākot ar biedru sapulcēm un beidzot ar tādiem sarīkojumiem kā LNAK padomes sēdēm un latviešu Kultūras dienām Kanadā. Daudzas reizes šo citu organizāciju sarīkojumi latviešu YMCA'i bija jāsedz ar savu vārdu.

Pirmajos gados YMCA's darbība izpaudās visdažādākās dzīves nozarēs. Tika organizēti referātu vakari, deju sarīkojumi, koncerti, u. t. t. Sevišķi jāatzīmē latviešu YMCA's nopelni latviešu sporta dzīves organizēšanā Kanadā. YMCA's sporta nozare izveidoja pirmo spēcīgo komandu „kas ap sevi pulcināja latviešu sporta jaunatni. Tagad, kad Toronto latvieši var lepoties ar daudzām aktīvām latviskām organizācijām, kas reizēm it kā sacenšas sarīkojumu organizēšanā, YMCA nepūlas šo sacensību vēl stimulēt, bet galvenokārt pievērsusies jaunatnes audzināšanas darbam. Šā gada kārtējā biedru sapulce notika 24. jūnijā. Valdes ziņojumu sniedza priekšsēža biedrs V. Galviņš, bet revizijas komisijas ziņojumu — A. Stašāns.

Latviešu YMCA, sakarā ar pavasarī rīkoto filmu izrādi un koncertu, spējusi atbalstīt arī latviešu YMCA'u Vācijā ar 310,75 vācu markām. Sanāksmē tika arī pārrunāta Latviešu YMCA's sadarbība ar vietējām latviešu organizācijām, kas izraisīja plašākas debates, jo pēdējā gadā latviešu YMCA nav aktīvi piedalījusies kopējos latviešu organizāciju pasākumos. Noskaidrojās, ka tā tomēr nav valdes vaina, bet nezināmu iemeslu dēļ šogad latviešu YMCA nav nekur aicināta piedalīties, un tādā kārtā nav spējusi no savas puses sekmēt kopējo sarīkojumu izdošanos.

Pieskaroties turpmākai darbībai, nolēma lūgt Alvi Zuntaku uzņemties latviešu šaoha dzīves aktivizēšanu Toronto. Rudenī YMCA paredz rīkot latviešu šachistu turnīru. Basketbolisti, volejbolisti un eventuāli arī galda tenisisti viesosies ASV, Klīvlendā. Paredzēta arī otras volejbola vienības sastādīšana, kas piedalīsies kā Kanadas, tā arī latviešu meistaribā, Ziemeļamerikas jaunatnes svētku rīcības komitejā Latviešu YMCA pilnvarojusi piedalīties A. Rāvu.

Biedru sapulce nolēma, ka valdes un revizijas komisijas vēlēšanām jānotiek rudens posmā un lūdza amatpersonas turpināt darbu.

PIEDERĪGIE MEKLĒ

Napoleonu, Kazimira d., Šapko, dz. 1906. g. Lūdz ziņot E. Benksonam, 241 Queen St., S., Hamilton, Ont., Canada.

Mag. hist. K. Stalšāns grūti saslimis un ievietots slimnīcā

23. jūnijā, ap plkst. 6 pēcpusdienā Stalšānu piemeklēja smaga sirdslēkme; ievietots Ņujorkas slimnīcā.

Slimnieka stāvoklis ļoti nopietns, kāpēc paredzama ilgāka ārstēšanās.

K. Stalšāns sarakstījis plašu zinātnisku darbu — Latviešu un lietuviešu austrumu apgabalu slavizācija, kas pašlaik tiek iespiests „Draugas" spiestuvē, Čikāgā, J. Šķirmanta apgādā.

ŪDENSSPORTA CIENĪTĀJIEM

Jāievēro drošības noteikumi, braucot ar laivu

(C. S.) — Karaliskā Kanadas jātnieku policija, kuŗas uzdevumos ietelp rūpēties par drošību uz ūdeņiem daudzajos Ontorio ezeros, nesen zaudēja pieci vīrus, kas noslīka, braukdami nakts patruļā pa Simko ezeru.

Prokurātūras komisija izmeklēja šo nelaimes gadījumu un atzina, ka laiva esot bijusi pārslogota un viri zaudēja savas dzīvības skarbās ezera virsmas un motora bojājuma dēļ.

Viens no traģēdijas iemesliem bija drošības specifikāciju neizprašana. Uz katras tagad būvētas laivas ir piestiprināta maza metalla plāksnīte, kas norāda, kāds ir maksimālais smagums, ko droši var uzņemt. Karaliskās Kanadas policijas ierēdņi liecinājuši, ka šai skaitli neietelp motora svars. Citi lietpratēji atzina, ka var rasties pārpratumi, un tādēļ laivu jaudas apzīmējumus jaunām laivām laikam grozīs. Bet pagaidām ir labi, ja zina, ka atzīmētā krava svara uzņemšanas jauda ietver visu pasažieru, iekārtas un motora svaru.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 10

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIALISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

LASĪTĀJU vēstules

ES SAKU PALDIES

Latvijas Amerikā redakcijai:

Milš un sisnīgs paldies Veltai Tomai, ka pēc ilgas klusēšanas viņa atkal atradusi par iespējamu atlicināt brīvu laiku un iepriecināt savus pielūdzējus — Latvijas Amerikā lasītājus — ar saviem tēlojumiem. Gaidīsim vēl kādu rakstus! Jūs esat vienmēr mīļi gaidīta viešņa ar saviem rakstiem, kas ir tikpat pārliecinoši, skaisti un ugunīgi, kāda jūs pati!

Tāpat paldies Augustam Nopūtam par skaisto makšķerēšanas aprakstu. Ka viņam maz laika rakstīt avīzei, pilnīgi saprotu, bet paliek neapdzejoti tādi vēsturiski notikumi kā, Rokfellera, Morberga un Dombrovska piedzimšana Pigbridžā, kā arī nacionālā mūzeja dibināšana. Kas to visu aprakstīs un iemūžos? August, kur tu esi palicis? Mēs grimstam nezināšanas un posta tumsā! Kur ir Tava gaisma? Ko mēs lai darām? Ko lai pērkam? Mūzeju vai baznīcu? Tavs vērtīgais padoms arī šoreiz lieti noderētu.

Tāpat paldies saku Jānim Cirulim par Mūzikanta piezīmēm. Gaidu ar nepacietību, kad Tava atmiņa iegriezīsies pret Marisa Vētras vārdu, lai to aprakstītu mūzikas kritiķa acīm, jo kad kāds pats raksta par sevi, par dažām lietām var rasties šaubas, bet ir vairāk ticības, ja to dara cits. Lūdzu pie ieročiem, pie darba!

Jānis Lubāns, Hamiltonā, Ont.

VĒSTULE REDAKCIJAI

Latvijas Amerikā redakcijai:

Pirms kāda laika Latvijā Amerikā parādījās raksts par Georga v. Raucha grāmatu „History of Soviet Russia", atzīmējot to kā „vienīgo šāda veida darbu angļu valodā." Gribētu aizrādīt, ka šis apgalvojums neatbilst faktiem. Jau 1956. g. ir iznākusi angļu valodā „A short History of Russia by Richard Charques, ed. Phoenix House, London" (232 lappuses, cena 18 šiliņu). 1957. gadā ir iznākusi tā paša apgāda izdota grāmata „The two revolutions by R. Bruce Lockhart (116 lap. puses, cena 10 šil.). Pirmās grāmatas autors ir dzimis Krievijā, labi pazīst Krievijas apstākļus un plaši izmanto krievu vēsturnieku darbus. Otrā grāmatas autors ir ilgāku laiku uzturējies Krievijā, ir bijis tur tiešs revolūcijas liecinieks; kā angļu diplomātiskā dienesta darbiniekam viņam ir bijušas pieejamas dažas slepenas ziņas; viņš ir personīgi pazinis un sarunājies ar daudzām izcilām krievu revolūcijas personām (neizslēdzot pat Ļeņinu). Par abām grāmatām ir bijusi atsauksme „Latvijā Amerikā."

Austra Augenberga,
mag. hist.

Veidojas milzu karavīru kapsētas

Sakarā ar vācu kritušo karavīru kapu aprūpes organizācijas plašajiem plāniem šinī vasarā paredzēts pārrakt daudzus Francijā, Italijā, Beļģijā un citur apraktos 1. un 2. pasaules kara vācu karavīrus, lai izveidotu ļoti lielas kritušo karavīru goda kapsētas. Tā Francijā (Andilly) izveidos lielāka 2. pasaules kara vācu karavīru kapsētu. Tādi paši rūpīgi izstrādāti plāni par lielu karavīru kapsētu izveidošanu ir arī Italijā un Beļģijā, kur kritušie un mirušie vācu karavīri, par spīti jau vairākkārtējām pārrakšanām, ir vēl apglabāti vismaz 300 dažādās vietās. Sakarā ar vācu plašajiem plāniem, pastāv iespēja, ka atkal reiz pārraks arī Beļģijas gūsta mirušo latviešu leģionāru kaulus, lai tos apglabātu kādā vēl lielākā vācu karavīru goda kapsētā, kuŗas ārzemēs vācieši izveido gaumīgi un gliti.

Aks.

ZIEDOJUMS LATVIEŠU SKOLAI

Lai veicinātu latviešu bērnos lielāku interesi par mācīšanos latviešu skolās, K. Lesiņš Edmontonā ziedojis $160,- latviešu ģimnazijai Vācijā ar norādījumu, ka šī summa izlietojama tāda skolēna atbalstīšanai, kas dzīvo ārpus Vācijas, bet mācās latviešu ģimnazijā Vācijā. Nauda iemaksāta DV Kanadas valdes kasē un tuvākās dienās to pārsūtīs uz Vāciju.

Ceļa zīmes jūs sargā

(C. S.) — Toronto metropoles satiksmes departaments nesen nolēma mainīt dažas satiksmes zīmes, jo autovadītāji tās nesaprot.

Šīs zīmes saka „Yield". Tas nozīmē, ka autobraucējam, redzot vienu šādu zīmi, jādod ceļš kājiniekiem, ja kājnieks vēlas šķērsot ielu, vai arī jādod ceļš citam automobilim.

Tagad zīmes pie šķērsojamām vietām rādīs: **„Šķērso, apstājies, dodot priekšroku kājiniekiem!** Domā, ka tas būs vieglāk saprotams, kaut arī burtu daudzums apgrūtinās to izlasīšanu.

Pārāk bieži pēdējā laikā bijušas tiesu prāvas, kuŗās iejaukti motoristi, kas tikko spēj izlasīt mazliet vairāk par Stop un Go. Vismaz viens virs ievietots cietumā par to, ka izsniedzis braukšanas atļaujas personām, kas nav izturējušas pārbaudījumus.

Tikpat vainīgs, cik vainīgs ir atļauju izsniedzējs, ir arī autovadītājs, kas izbrauc ar automobili uz lielceļa, nesaprazdams visas ceļa zīmes, kas gādā par viņa un citu cilvēku drošību. Persona, kas neprot izlasīt ceļa zīmes, ir tikpat bīstama uz ceļa kā persona ar ierobežotu redzes spēju, vai automobilis bez bremzēm.

Pēdējo divu vai vairāk gadu laikā katru dienu kādu nonāvē uz Ontario lielceļiem. Krietni pāri par 1.000 personām katru gadu mirst uz lielceļiem, un līdzīgus meslus nāvei maksā arī citas provinces.

NEPIECIEŠAMA AVIĀCIJAS MODERNIZĒŠANA

KANADAS KARA AVIĀCIJAI NEPIECIEŠAMI ĀTRI IZNĪCINĀTĀJI UN ATOMRAĶETES IENAIDNIEKA BUMBVEDĒJU APKAROŠANAI.

Otavā. Kanadas aizsardzības ministrs Pērkss pagājušās nedēļas nogalē lika saprast, ka nepieciešama steidziga gaisa spēku modernizēšana. Tas nozīmē, ka jau tuvākā laikā jādod tagad ierindā esošo CF-100 tipa iznīcinātāju vietā citi; jātrod jauni un ātrāki paņēmieni radara staciju iegūtās informācijas pārsūtīšanai, kā arī jāmodernizē ieroči ienaidnieka bumbvedēju apkarošanai.

Aizsardzības ministrs Pērkss parlamentā paskaidroja, ka, mēģinājumiem labvēlīgi turpinoties arī nākotnē, valdība nolēmusi CF-100 iznīcinātājus aizstāt ar nesalīdzināmi ātrāko „Bultu", kuŗas īstās kaujas spējas vēl nemaz nav zināmas. Trīsdesmit septiņu „Bultu" ražošanai valdība pasūtinājumus jau nodevusi. Ja rezultāti būs apmierinoši, varēs sākt domāt par ātrā iznīcinātāja masveida produkciju.

Ļoti nopietnas rūpes sagādā arī radara stacijas. Lidmašīnu un raķešu ātrumiem pieaugot, bet iegūto datu analizes metodēm paliekot līdzšinējām, radara stacijas kļuvušas gandrīz pilnīgi nederīgas.

Bez tam Kanadas aizsardzības ministrs norūpējies arī par ieroču modernizēšanas nepieciešamību ienaidnieka bumbvedēju apkarošanai. Vienalga, vai ienaidnieka bumbvedēji būtu cilvēka rokas vaditi vai automatiski, pašreiz Kanadas aviācijas rīcībā esošie ieroči vairs nav pietiekami efektīvi, lai ar uzbrucējiem varētu sekmīgi cīnīties. Pēc aizsardzības ministra domām viens no galveniem faktoriem, kas tagad jāievēro, ir ne tikai kā pieaugošais lidmašīnu ātrums, bet arī skaits. Kanadas aizsardzībai vienmēr jābūt sagatavotai cīnīties ar lielu uzbrucēju daudzumu. Lai cīņa varētu būt sekmīga, nepieciešami masveida iznīcināšanas ieroči, šai gadījumā atomraķetes, kas iznīcinātu ne tikai kā tieši trāpīto ienaidnieka lidmašīnu, bet nodarītu postu arī visai ienaidnieka uzbrūkošai gaisa flotei. Kanadas kara aviācijā pašreiz ir 1,883 lidaparāti, no tiem kara apstākļiem piemērotas gan tikai kādas 800 lidmašīnas, kamēr pārējās derīgas vienīgi apmācībām un dažādiem aizmugures uzdevumiem.

Amerikāņiem trūcis biedriskuma

Sveiciešu antropoloģijas profesors Dr. Gustavs Balijs (Bally) nācis klajā ar diezgan interesantiem pētījumiem par amerikāņu karavīru mirstību sarkano korejiešu un ķīniešu gūstā. Vismaz 30% amerikāņu miruši tikai tādēļ, ka viņu kara un likteņa biedriem trūcis cilvēciskās draudzības un biedriskuma. Tā amerikāņi reti nesuši līdzi vai palīdzējuši un uzmundrinājuši savus pārgurušos biedrus, kad tie nav spējuši vairs paiet. Amerikāņi savus biedrus pametuši liktenim tāpat kā viņu komūnistiskie sargi, kādēļ daudzi vienkārši nosaluši. Arī komūnistu „smadzeņu mazgāšana" pie amerikāņiem esot bijusi tik veiksmīga tādēļ, ka amerikāņu gūstekņu starpā trūcis biedriskuma. Tādos pašos apstākļos toreiz bijušie turku karavīri izrādījuši sevišķu biedriskumu, un viņu mirstība gūstā bijusi ļoti niecīga, jo nav trūkusi savstarpējā izpalīdzība. Arī pret smadzeņu mazgāšanu turki bijuši visimūnākie, jo viņi uz biedriskuma pamata turējušies ne vien kopā, bet jutušies arī viens par otru atbildīgi. Sveices profesors domā, ka nedienās biedriskums un dvēseles atbalsts esot vissvarīgākais — bet modernie cilvēki citus parasti pametot likteņa ziņā, rūpējoties tikai paši par sevi.

Vasaras nometnes sākušas darbu

Sestdien, 6. jūlijā, gadskārtējo darbu uzsāka bērnu vasaras nometnes abu lielāko Toronto ev.-lut. draudžu lauku īpašumos — Saulainē un Sidrabenē. Kaut gan minētā dienā notika plašie ASV latviešu Dziesmu svētki un Kanadas gaidu un skautu lielās nometnes noslēgums, tomēr nometņu atklāšana abās vietās bija pulcinājusi kuplu apmeklētāju un dalībnieku skaitu.

Saulaines nometnē, ko uztur Sv. Jāņa draudze, atklāšanas dienā bija ieradušies jau 40 nometnotāju, bet Pirmās ev.-lut. draudzes īpašumā Sidrabenē to skaits sasniedza jau 82. Sidrabenē atsevišķā ēkā iekārtota mazo bērnu novietne, kuŗā uzņem kā zēnus, tā meitenes, sākot jau ar 5 gadu vecumu. Atklāšanas dienā tajā bija aizņemtas visas 28 vietas. Tas liecina, ka bērnu vecākiem par šāda veida pasākumu ir dziva interese.

Līdz šim pieteikto bērnu skaits abās nometnēs pārsniedz 200, kas latviskā vidē un nodarbībās pavadīs īsāku vai ilgāku laiku. Starp nometnotājiem ir ne tikai Toronto un apkārtnes latviešu bērni, bet, ir ievērojamā skaitā arī bērni no dažādām ASV latviešu kolonijām. Par bērnu vasaras nometņu nozīmi jau daudzkārt rakstīts mūsu laikraksta slejās, un tagad varam priecāties par sabiedrības un bērnu vecāku atsaucību.

Saulaines nometnes darbu ar svētbrīdi ievadīja māc. A. Lūsis, bērniem saprotamā veidā iztirzājot augšanas un kristīgās audzināšanas nozīmi. Pēc svētbrīža daudzes padomes priekšnieka vietnieks J. Rolavs apsveica nometnes dalībniekus un darbiniekus, īsos vārdos pieskaroties nometnes nozīmei latviski nacionālā audzināšanā, norādot, ka sv. Jāņa draudze to veic jau septīto gadu.

LNAK skolu daļas vaditājs J. Mežaks nesa sveicienus no Latviešu nocionālās apvienības Kanadā, bet Saulaines pārvaldes priekšnieks A. Atteka aicināja ievērot parastos tīribas un kārtības noteikumus Saulaines teritorijā.

Saulaines nometnei šogad pieteikti vairāk kā 70 bērnu no dažādām vietām. Par nometnes atbildīgo vaditāju darbojas medicīnas students un skautu vadītājs A. Freibergs, bet viņa vietniece un meiteņu nometnes vaditāja ir Tonija Krūka. Nometnes saimniecisko daļu pārzina E. Pēce. Par bērnu nometni daudz rūpējusies arī Saulaines pārvalde, iekārtojot nometnē elektrisko apgaismošanu un virtuvē elektrisko gaisa vēdinātāju. Saulaines bērnu svētki ar plašu programu un vispusīgām nodarbībām paredzēti 3. un 4. augustā.

Arī Sidrabenes bērnu vasaras nometnes darbu ievadīja ar svētbridi, ko noturēja draudzes mācītājs Čops, salidzinot visu brīvo dabu ar Dieva pagalmu. Par šādu Dieva pagalmu ir kļuvusi arī Sidrabene, kur lielie un mazie nometnes dalībnieki var baudīt gan apgūt ne tikvien fizisko spēkus, bet arī garīgu nacionālu spēku latviskā vidē.

Draudzes priekšnieks R. Roze pateicās visiem tiem daudzajiem darbiniekiem, kas nākuši talkā pie nometnes izveidošanas. Sidrabenes nometni noorganizēja un līdz šim uzturēja Latviešu sporta pārvalde, kas pēdējā laikā no saviem pienākumiem atteikusies, nododot visu inventāru bez atlīdzības draudzei, tā īstenojot pazīstamā sporta darbinieka nelaika R. Plūmes vēlmi, ka bērnu nometnei jādarbojas arī tad, ja sporta pārvalde šo darbu vairs nevarētu veikt.

Nometnes komendants J. Rudzītis iepazīstināja dalībniekus ar nometnes noteikumiem un darba kārtību.

Sidrabenes bērnu vasaras nometnes atbildīgā vaditāja pienākumus uzņēmies draudzes mācītājs A. Čops, bet par komendantu darbojas J. Rudzītis. Līdzšinējais nometnes vaditājs J. Pālens no saviem pienākumiem jau agrāk atlūdzies un turpmāk darbosies nometnes komitejā kā padomdevējs. Visas nometnes saimnieciskās lietas kārtos un mazo bērnu nometni vadīs M. Hollandere, kuŗai šajā laukā ir plaša pieredze un zināšanas. Virtuvi un tiešos saimnieciskos darbus pārzinās E. Rempe, bet medicīniskās māsas pienākumus veiks M. Gulbe.

R. N.

Kanadā — iespējamību zeme

Pēc Kanadas statistikas biroja ziņojuma, kas analizē 1956. g. Kanadas tautas skaitīšanas rezultātus, laikā no 1951. — 1956. gadam immigrācija devusi 30% tautas pieauguma. Tas ieprieciena, jo ne tikai immigranti lielā skaitā devušies uz Kanadu, bet pašu kanadiešu emigrācija ir pa daļai ierobežota.

1921. — 31. dekādes laikā no Kanadas uz Sav. Valstīm izceļojuši 925.000, kamēr 1946. — 56. dekādē šie skaitļi sasniedz tikai 300.000. Kaut gan šie skaitļi var būt par augstiem, samazināšanās tomēr norāda, ka, reizē ar iespējām, kas Kanadai pievelk immigrantus, jaunas iespējas paveras arī dzimušiem kanadiešiem.

Būtu aplami sagaidīt, ka jauno un iedzimto kanadiešu emigrācija varētu pilnīgi apstāties. Dažus kanadiešus arvien vilinās šķietami „zaļākās ganiņas" uz dienvidiem no Kanadas robežas; bet ir pamats cerēt, ka ne tik daudzi labāk izglītotie kanadieši dezertēs no savas zemes, kā tas bija pirms dažiem gadiem. C. S.

KANADĀ

TORONTO

● LNAK valdes priekšsēdis A. Svenne ar kundzi savā dzīves vietā, 17 Southvale Dr., aicinājuši uz pārrunām daudzu organizāciju un sabiedrības pārstāvjus svētdien, 13. jūlijā, plkst 5.00 pp. Pārrunas galvenokārt skars Latviešu nama jautājumu un krājaizdevu sabiedrības dibināšanu.

● Jelgavniekiem plaši pazīstamais dārzkopis J. Gotsons saslimis un ievietos St. Džozefa slimnīcā, Toronto rietumu daļā. Viņš izteicis vēlēšanos, lai draugi un paziņas viņu apmeklētu pēc iespējas parastā apmeklēšanas laikā — no pl. 2-3 p.p. un no pl. 7-8 vakarā. Viņš ievietots 115 istabā.

● Sv. Jāņa baznīcā māc. A. Lūsis un igaunu māc O. Puhns stlaulāja Benitu Krauklu un igauņu inž. mech. Jaan Soosaar.

● Austrumu ev.-lut. draudzē māc. A. Briedis kristīja Egilu Pēteri Bebri, Erika un Zentas dēlu.

● Sv. Jāņa draudzes lauku īpašuma Saulaines pārvalde nosūtījusi jaunizbūvētās akas ūdens paraugu Veselības departamentam pārbaudei; tas atzits par lietojamu. Saulaines galvenā ēkā uzsākti jau priekšdarbi ejļas apkures ierīkošanai, kas dos plašākas iespējas tās izmantošanai arī vēsākos gada laikos — pavasaros un rudeņos. 2. augustā Saulainē paredzēts plašs deju vakars ar piemērotu programmu. Aicinās piedalities arī TLB deju kopu „Dižzanci". 3. augustā paredzēti gadskārtējie Saulaines bērnu svētki, bet 4. augustā — bērnu sporta nodarbības un sacensības, kuŗu noorganizēšanai aicināts stud. A. Pērkons.

● 1. ev.-lut. draudzes Sidrabenes bērnu vasaras nometnes vajadzībām uzstādītas jaunas šūpoles, ko draudzei dāvinājis A. Krūmiņš kopā ar mechaniskās darbnīcas īpašnieku A. Kupču. Jaunās šūpoles jau bērnu nometnes atklāšanas dienā saistīja plašu mazo nometnotāju interesi.

KIRKLANDLEIKĀ

● 1. jūlijā uz pēdējo dusu izvadīja 15. jūnijā traģiskā nāvē mirušo Pēteri Bikaunieku.

DIVĀS STUNDĀS APKĀ

KO SAKA PIRMĀS IZPLATĪJUMA RAĶEŠLIDM KONSTRUKTORS UN RIETUMVĀCIJAS RAĶES NIECĪBAS VADOŠĀ GALVA — PROFESORS D EIŽENS ZENGERS

Neapšaubāmi, ka amerikāņu, tāpat kā krievu līdzšinējo zemes pavadoņu (sputņiku un eksploreru) projekti pa lielākai daļai dzimuši tieši vācu zinātnieku galvās un vismaz daļēji sakarā ar vāciešu 2. pasaules kara laikā izdarītajiem mēģinājumiem (V-1 u. t. t.) un vēlākajai palīdzībai šie nesen vēl sensācionālie izplatījuma līdkermeņi ir varējuši atrauties no zemes lodes. Protams, bez aizgūtajām vācu idejām, plāniem un zinātniekiem tas viss kā krieviem, tā arī amerikāņiem jau līdz šim ir maksājis daudz līdzekļu. Pašā Vācijā šim nolūkam tagad ļoti ierobežoto līdzekļu un citu apstākļu dēļ raķešu pētniecības un ar to saistītās problēmas tiek risinātas tālāk gandrīz vienīgi teorētiski. Skiet, ka vismaz pagaidām no vāciešiem šinī „dārgā sporta" nozarē neko sevišķu sagaidīt nevar. Un tomēr . . .

Ar līdzšinējiem zemes pavadoņiem un viņu izšaušanu vācu zinātnieku idejas, projekti un konstrukcijas laikam nav vēl izsmeltas. Domājasm, ka tās pasaulei sagādās daudz ko vairāk kā sensācijas.

Kā dzirdams, tad jau pārredzamā nākotnē, vēlākais 1959. gadā, amerikāņi gatavojas startēt no titāna gatavoto raķešlidmašinu „X — 15", kuŗu atmosfairas berzes pārvarēšanas un citu iemeslu dēļ projektē līdz 13 km augstumam pacelt gaisā ar parasto lidmašīnu B-52. Tur cigārveidīgā „X — 15" izraudzītais pilots Krosfīlds iedarbinās raķeti, lai, līdz ar to atdalīdamies no lidmašīnas, ar raķešlidmašīnu 5800 km. stundas ātrumā dotos līdz šim nevienam cilvēkam nepazīstamos izplatījuma ceļos, apm. 160. km. augstumā. Raķešlidmašīnas „debesbraukšanas" vaditājs atradīsies bezsvara stāvoklī un, izbeidzoties degvielām, viņam tad sarežģītā, bremzējošā lidojumā ar „X — 15" būs jāmēģina, dzīvam nesadegot, noplanēt atpakaļ uz zemi. Ja šis pirmais, pagaidām veļnīšķais lidojums — uz dzīvību un nāvi — izdosies, tad vācu izplatījumu raķešlidmašīnu konstruktors un „X — 15" garīgais tēvs, profesors Dr. ing. Eižens Zengers (Sānger), kas turpina pētījumus Štutgartes apkārtnē, piedzīvos savas dzīves lielāko triumfu.

Katrā ziņā, viņam personiski, rūgtu triumfu . . . Bet tieši „X — 15" starts var iezvanīt cilvēces attīstības vēsturē arī pilnīgi jaunu posmu.

VIRS, KAS DZĪVO TĀLĀ NĀKOTNĒ

Raķešlidmašīnas „X — 15" plāni nav sevišķi jauni, un tos 1905. g. Sudetijā dzimušais profesors Zengers ir izstrādājis jau 2. pasaules kara laikā. Protams, toreizējie raķešlidmašīnas plāni nav saukušies „X — 15". Profesors ar balti nosirmojušo galvu pēdējā gada laikā ir pārcietis jau dažas sirds lēkmes . . . Viņš tomēr ir pārliecināts, ka „X-15" starts nozīmē pilnīgu apvērsumu lidošanā un ka pēc 20 gadiem gandrīz visa starpkontinentālā satiksme norisināsies tādos augstumos, kur vairs nav gaisa. „X-15" konstrukcijai tālāk attīstoties, būšot iespējams ērti lidot stundas laikā no Eiropas līdz Austrālijai, un, ja patiksšot — mazu ekskursiju ap zemes lodi varēšot veikt apmēram divās stundās. Izklausās fantastiski, bet profesors Zengers viennēr ir dzīvojis un darbojies vismaz 20 gadus tālā nākotnē . . .

Ar šādiem 20 gadu tālākās nākotnes projektiem viņš agrāk ir gandrīz izpelnījies nerra godu, bet tagad šie projekti izrādās ģeniāli. Profesors, kas konstruējis minēto raķešlidmašīnu jau 1942. gadā, domā, ka technikas attīstibai ir savi nerakstīti likumi. Viens no tiem esot, ka jāpaejot 15-20 gadiem, līdz laba ideja jeb konstrukcija tiekot atzita un īstenota praktiski. Ideja par tagadējo „X-15" viņam radusies kā jaunam zinātniekam, strādājot no 1936.-1942. gadam bijušo Vācijas gaisa spēku izmēģinājumu un pētniecibas laboratorijās kaut kur Lineburgas Fasbergas. Tur vācu l nerāļi bijuši iedomāj dot kaut ko pārāku mindi. Pineminde ar un citām laboratori cita starpā darbojās slavenais Verners r kā zināms, bija pak sauszemes spēku vadi sa spēki Lineburgas vukārt darbojušies a tinentālu bumbvedēj nu, jo bez tādiem Valstis vāciešiem bij dzamas.

Kad prof. Zenger līdzstrādniece Dr. Ir nolikuši gatavos bum jektus uz galda torei gaisa spēku ģenerāļi pārsteigumā mutes p jā. Zengers bijis li sikumam izprojektēj dēju, kas ar raķešu s cauri zemes atmosfa virs tās turpina sa lāk, apkārt visai ze kā pa ūdens virsu jošs akmeņtiņš . . . tādu „ērmu" 1942. ga sākt vācu ģenerāļi, Zengera bija gaidīju bumbvedēja projektu gi domā, ka profes ietekmē viņa palīdz teic Zengeram no Ir Zengeram liek izvēl nākotnē strādāt pie vajadzīgām konstr atstāt Lineburgas sors Zengers ar sa nieci aiziet Bāvā vientulībā . . .

Lineburgas tīreli viņa izsmietie plān kas tomēr atrod zi bu un — ar uzrakst peni" — tiek izdal iestādēm. Kara bei domā, ka viņa plān ti līdz pēdējam gali pierādās pretējais.

STAĻINA SŪTNI PAR VĒ

Jau 1947. gadā peld krievu pulkvc kas Staļina person grib nogādāt prof un viņa līdzstrād vā. Tokajevs ir i par vēlu, jo Zenge svarīgiem uzdevun žējuši francūži . pulkvedis paliek varbūt alz bailēm to uzdevumu. Viņ donā kādu grāma citu minēts, ka 19 vu rokās krituši gera starpkontine dēja plāni. Krievi Zengera formulas nuši par ģeniālu strukciju. Prof. Z ka krievi viņa p strādājuši un

DIVĀS STUNDĀS APKĀRT ZEMES LODEI

KO SAKA PIRMĀS IZPLATĪJUMA RAĶEŠLIDMAŠĪNAS KONSTRUKTORS UN RIETUMVĀCIJAS RAĶEŠU PĒTNIECĪBAS VADOŠĀ GALVA — PROFESORS DR. ING. EIŽENS ZENGERS

Neapšaubāmi, ka amerikāņu, tāpat kā krievu līdzšinējo zemes pavadoņu (sputņiku un eksploreru) projekti pa lielākai daļai dzimuši tieši vācu zinātnieku galvās un vismaz daļēji sakarā ar vāciešu 2. pasaules kara laikā izdarītajiem mēģinājumiem (V-1 u. t. t.) un vēlākajai palīdzībai šie nesen vēl sensācionālie izplatījuma lidķermeņi ir varējuši atrauties no zemes lodes. Protams, bez aizgūtajām vācu idejām, plāniem un zinātniekiem tas viss kā krieviem, tā arī amerikāņiem jau līdz šim ir maksājis daudz lielāku naudas līdzekļu. Pašā Vācijā šim nolūkam tagad ļoti ierabežoto līdzekļu un citu apstākļu dēļ raķešu pētniecības un ar to saistītās problēmas tiek risinātas tālāk gandrīz vienīgi teorētiski. Šķiet, ka vismaz pagaidām no vāciešiem šinī „dārgā sporta" nozarē neko sevišķu sagaidīt nevar. Un tomēr . . .

Ar līdzšinējiem zemes pavadoņiem un viņu izšaušanu vācu zinātnieku idejas, projekti un kostrukcijas laikam nav vēl izsmeltas. Domājasm, ka tās pasaulei sagādās daudz ko vairāk kā sensācijas.

Kā dzirdams, tad jau pārredzamā nākotnē, vēlākais 1959. gadā, amerikāņi gatavojas startēt no titāna gatavoto raķešlidmašīnu „X — 15", kuŗu atmosfairas berzes pārvarēšanas un citu iemeslu dēļ projektē līdz 13 km augstumam pacelt gaisā ar parasto lidmašīnu B-52. Tur cigārveidīgā „X — 15" izraudzītais pilots Krosfilds iedarbinās raķeti, lai, līdz ar to atdalidamies no lidmašīnas, ar raķešlidmašīnu 5800 km, stundas ātrumā dotos līdz šim nevienam cilvēkam nepazīstamos izplatījuma ceļos, apm. 160. km. augstumā. Raķešlidmašīnas „debesbraukšanas" vaditājs atradisies bezsvara stāvoklī un, izbeidzoties degvielām, viņam tad sarežģītā, bremzējošā lidojumā ar „X — 15" būs jāmēģina, dzīvam nesadegot, noplanēt atpakaļ uz zemi. Ja šis pirmais, pagaidām veļnišķais lidojums — uz dzīvību un nāvi — izdosies, tad vācu izplatījumu raķešlidmašīnu konstruktors un „X — 15" garīgais tēvs, profesors Dr. ing. Eižēns Zengers (Sānger), kas turpina pētījumus Štutgartes apkārtnē, piedzīvos savas dzīves lielāko triumfu.

Katrā ziņa, viņam personiski, rūgtu triumfu . . . Bet tieši „X — 15" starts var iezvanīt cilvēces attīstības vēsturē arī pilnīgi jaunu posmu.

VIŅŠ, KAS DZĪVO TĀLĀ NĀKOTNĒ

Raķešlidmašīnas „X — 15" plāni nav sevišķi jauni, un tos 1905. g. Sudetijā dzimušais profesors Zengers ir izstrādājis jau 2. pasaules kara laikā. Protams, toreizējie raķešlidmašīnas plāni nav saukušies „X — 15". Profesors ar balti nosirmojušo galvu pēdējā gada laikā ir pārcietis jau dažas sirds lēkmes . . . Viņš tomēr ir pārliecināts, ka „X-15" starts nozīmē pilnīgu apvērsumu lidošanā un ka pēc 20 gadiem gandrīz visa starpkontinentālā satiksme norisināsies tādos augstumos, kur vairs nav gaisa. „X-15" konstrukcijai tālāk attīstoties, būšot iespējams ērti lidot stundas laikā no Eiropas līdz Austrālijai, un, ja patikšot — mazu ekskursiju ap zemes lodi varēšot veikt apmēram divās stundās. Izklausās fantastiski, bet profesors Zengers vienmēr ir dzīvojis un darbojies vismaz 20 gadus tālā nākotnē . . .

Ar šādiem 20 gadu tālākās nākotnes projektiem viņš agrāk ir gandrīz izpelnījies nerra godu, bet tagad šie projekti izrādās ģeniāli. Profesors, kas konstruējis minēto raķešlidmašinu jau 1942. gadā, domā, ka technikas attīstībai ir savi nerakstīti likumi. Viens no tiem esot, ka jāpaejot 15-20 gadiem, līdz laba ideja jeb konstrukcija tiekot atzīta un īstenota praktiski. Ideja par tagadējo „X-15" viņam radusies kā jaunam zinātniekam, strādājot no 1936.-1942. gadam bijušo Vācijas gaisa spēku izmēģinājumu un pētniecības laboratorijās kaut kur Lineburgas tīrelī pie Fasbergas. Tur vācu lidotāju ģenerāļi bijuši iedomājušies izveidot kaut ko pārāku par Pineminді. Pineminde ar savām V-1 un citām laboratorijām, kuŗās cita starpā darbojās arī tagad slavenais Verners fon Brauns, kā zināms, bija pakļauta vācu sauszemes spēku vadībai, un gaisa spēki Lineburgas tīreļos sāvukārt darbojušies ar starpkontinentālu bumbvedēju plānošanu, jo bez tādiem Savienotās Valstis vāciešiem bija nesasniedzamas.

Kad prof. Zengers un viņa līdzstrādniece Dr. Irēna Brenta nolikuši gatavos bumvedēja projektus uz galda toreizējiem vācu gaisa spēku ģenerāļiem — tiem pārsteigumā mutes palikušas vaļā. Zengers bijis līdz pēdējam sīkumam izprojektējis bumbvedēju, kas ar raķešu spēku šaujas cauri zemes atmosfairai un tad virs tās turpina savu gaitu tālāk, apkārt visai zemes lodei — kā pa ūdens virsu mests lēkājošs akmentiņš . . . Ko gan ar tādu „ērmu" 1942. gadā varēja iesākt vācu ģenerāļi, kas no prof. Zengera bija gaidījuši „kārtīgu" bumbvedēja projektu. Kaŗa kungi domā, ka profesoru „launi" ietekmē viņa palīdze, un viņi ieteic Zengeram no Irēnes šķirties. Zengeram liek izvēlēties: vai nu nākotnē strādāt pie kārtīgām un vajadzīgām konstrukcijām vai atstāt Lineburgas tīreli. Profesors Zengers ar savu līdzstrādnieci aiziet Bavārijas kalnu vientulībā . . .

Lineburgas tīrelī paliek daži viņa izsmietie plānu novilkumi, kas tomēr atrod zināmu žēlastību un — ar uzrakstu „sevišķi slepeni" — tiek izdalīti atiecīgām iestādēm. Kaŗa beigās profesors domā, ka viņa plāni ir iznīcināti līdz pēdējam galiņam, bet drīz pierādās pretējais.

STAĻINA SŪTNIS IERODAS PAR VĒLU

Jau 1947. gadā Rietumos uzpeld krievu pulkvedis Tokajevs, kas Staļina personīgā uzdevumā grib nogādāt profesoru Zengeru un viņa līdzstrādnieci Maskavā. Tokajevs ir ieradies drusku par vēlu, jo Zengeru, gan mazāk svarīgiem uzdevumiem, ir angažējuši francūži . . . Arī krievu pulkvedis paliek Rietumos — varbūt aiz bailēm par neizpildīto uzdevumu. Viņš publicē Londonā kādu grāmatu, kuŗā starp citu minēts, ka 1945. gadā krievu rokās krituši profesora Zengera starpkontinentālā bumbvedēja plāni. Krievi pārbaudījuši Zengera formulas un visu atzinuši par ģeniālu nākotnes konstrukciju. Prof. Zengers domā, ka krievi viņa plānus ir pārstrādājuši un šādā veidā krievu „konstruētā" lidmašīna tagad saucoties vai nu „T-4A" vai arī citādi. Arī krievi drīz gatavojoties startēt izplatījumā. Ir atklāts jautājums: vai PSRS arī šajā ziņā par purna tiesu" neaizsteigsies priekšā ASV.

Tikai krievu pulkveža grāmatas atmodināti, rietumnieki, īpaši amerikāņi, sāk nopietni pārbaudīt kaut kur savās rokās krītušos profesora Zengera plānus. Viņi var krievu atzinumiem vienīgi pievienoties. Tacu, lai projektu reālizētu, pēckaŗa gados ir jānoskaidro vēl daudzas problēmas raķešu, degvielu, kosma staru un citos jautājumos, lai prof. Zengera 1942. gada „fantazijas" tuvotos reālam startam. Profesors domā, ka ne sevišķi tālā nākotnē „X-15' kā amerikāņu, tā arī krievu rokās var kļūt par ļoti bīstamu kaŗa rīku, bet militārajā plāksnē arī šis vai līdzīgas raķešlidmašīnu konstrukcijas mazliet tālākā nākotnē vairs nederēšot sakarā ar raķešlidmašīnu atvaires un iznīcināšanas līdzekļu attīstību.

Tagadējiem krievu un amerikāņu zemes satelitiem, kā arī tiem radniecīgajiem kaŗa pēctecīem prof. Zengers nepieškiŗ militāru nozīmīgumu. Kaŗa gadījumā tie jau ar tagadējiem atvaires ieročiem esot likvidējami, jo viņu ceļi ieprieks precizi aprēķināmi. Militāri noderīgu lidķermeņu ātrumam tagad esot jābūt tādam, lai to atrašanās vietu nespētu aprēķināt arī elektriskās smadzenes.

Turpinājumā: UZ MĒNESI — 45 MINŪTĒS

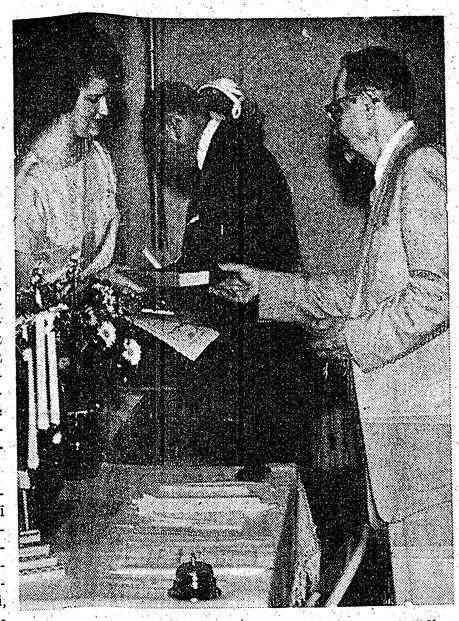

Mineapoles un St. Paula latviešu ev.-lut. draudzes svētdienas skolas izlaiduma aktā liecības un grāmatu balvas saņēma 26 jaunieši. Attēlā: skolas pārzinis M. Kaulēns pasniedz Ilzei Asperei DV Mineapoles nodaļas balvu. DV šinī izlaiduma aktā apdāvināja tos skolu beigušos, kam tēvi kaŗā krituši. Aizmugurē pie grāmatu galda draudzes mācītājs P. Langins, draudzes sekretārs V. Ravovskis un skolu valdes priekšniece M. Rozentāle.

KREMLIS IR MASKAVAS SIRDS

Maskavā nav ne brīvības, nedz cilvēku tiesību (4)

Maskava ir piektā lielākā pilsēta pasaulē ar gandrīz 5 milj. iedzīvotāju. Tā atrodas uz tā paša platuma grada, uz kāda ir Hudsoņas līča dienvidu gals. Maskava ir būvēta uz 7 pakalniem, izplētusies plašumā, un jaunie debesskrāpji kā sveces izslienas pret debesīm. Maskavai ir trīs īpatnības: sveša, saspiesta un drūma pelēciba. Dzīves standarts ir nodzīts līdz minimam, kas cilvēkus padarījis cietus un rupjus. Tomēr salīdzinot ar 1939. gadu, Maskavas izskats ir daudz labāks. Nav tik daudz rindu pie veikaliem, grāmatu veikali pārpildīti ar pircējiem. Kremļa apkārtnē var brīvi pastaigāties un izdarīt uzņēmumus.. Staļina laikā tas bija noliegts.

Maskavā nav nedz brīvības, nedz cilvēku tiesību mūsu uztverē, bet tikai nedaudz dārgu izpriecu. Cilvēka tiesības un vērtība šeit nodzītas līdz minimam. Lai gan Maskavā ir 5 miljoni iedzivotāju, nekad un nekur neredzēju kādu valkājam saules acenes, nevienam nemaņju šķiltavas, un kad kādai viesu apkalpotājai parādīju savu kabatas laterniti, viņa tādu savu mūžu nekad nebija redzējusi un bija par to ļoti izbrīnījusies. Maskavā neredzēju nevienu „supermarket", drive-in kinemotografu, nedz arī kādu moteli. Neviens šeit nevar preces pasūtināt un iepirkt pa pastu, tāpat nav apgrozībā privāti čeki. Nedomāju, ka Maskavā būtu vairāk kā 10.000 automobiļu, tur nav arī vairāk kinemotografu kā kopā ar 25.000 sēdvietām. Neredzēju, ka Maskavā pārdotu drogu preču veikalā ēdamvielas, neredzēju elektriskos maizes kaltētājus — tosterus, tāpat nebij neviena cigāru veikala, nekustamu īpašumu pārdošanas biroju, kurpju tirāmo veikalu, darba pārvaldes, kafejnicas ar skaistām meitenēm, un visā Padomju Šavienībā nav neviena golfa laukuma. Bēdu zeme!

Maskavā ir 870 pieminekļu, kas ir valsts aizsargāti, 116 mūzeji un 11 dzelzceļu stacijas. Maskavā ir Volgas kanāļa gala punkts. Pats Kremlis ir sarkanu ķieģeļu celtne ar 19 torņiem, pilīm un kazarmām ar zeltītām torņu galotnēm un kupoliem. Kremļa iekšpusē ir kiosks, kur var pirkt pastkartes.

Kremļa priekšā ir mauzolejs, kur gul Ļeņins un Staļins. Abi ļoti labi iebalzamēti un izskatās ļoti svaigi. Ļeņins gan drusku ir vaska krāsā, bet tomēr uzglabājies ļoti labi, un šo savu iebalzamēšanas mākslu krievi tur lielā slepenībā.

MASKAVU TĪRA VECAS SIEVIETES AR BĒRZU SLOTĀM

Lielā 7. novembŗa parāde sākās ar 24 lielgabala salūta šāvieniem. Pēc tam uz Mauzoleja jumta uznāca Krievijas varenie, laikam vecākuma kārtībā, un pēc tam Sarkanā laukumā mazā armijas mašīnā ieradās visu spēku komandieris. Tas deva sīku ziņojumu par visām kaŗaspēka vienībām. Krievi valkā samērā vecas, pelēkas un drūmas drēbes, tomēr redzētā kaŗaspēka parāde apliecināja, ka krievi var ražot visdažādākās krāsas audumus, bet tie visi nodoti armijas, flotes un aviācijas rīcībā.

Maskava ir samērā tīra pilsēta. Ielas lielāko tiesu slauka vecākas sievietes ar baltiem priekšautiem priekšā, melniem stulmju zābakiem kājās ar zaru slotām. Milīci, kas stāv uz ielām, pie viesnīcām, sūtniecībām un sabiedriskām celtnēm, ir pilnvaroti lūgt pacelt jūsu nosviesto cigaretes galu, bet es nekad neredzēju to darām. Maskava ir klusa pilsēta. Auto taures signālus lietot aizliegts. Klusumu rada arī biezā sniega kārta, kas ziemā ir itin augsta.

Maskavā uz ielām ir tikai nedaudz lielo koku. Tie visi pa lielākai daļai nocirsti 2. pasaules kaŗa laikā, jo iespējamā gāzu uzbrukuma gadījumā koki aizturētu sevī gāzes un tās tik ātri neizklīstu. Nocirsto koku vietā stāda jaunus, bet šis darbs veicas ļoti lēni.

Satiksmes ugunis Maskavā iedarbina ar rokām, un to darbinātājs atrodas būdā.

INSPEKTORI APCĒRP CENAS

Vispār cenas Briselē, sakarā ar izstādi, strauji kāpa, bet nu atkal noslidējušas visai normālas, vismaz pašā pilsētā. To panākusi valdība, iesaistot darbā 200 speciālus inspektorus, kas nemitīgi seko un pārbauda cenas, gādājot, lai tās nesakāptu astronomiskos augstumos. Beļģijas valdība nevēlas dzirdēt pārmetumus, ka vēlas iedzīvoties uz daudzo ārzemju apmeklētāju lēses, bet — arī izdevumi jāgūst atpakaļ un tā beļģi cenu laukā izvēlējušies zelta vidusceļu: tās nav ikdienišķas, bet arī ne nesamaksājamas.

ZELTA DIENAS VIESNĪCNIEKIEM

Visai liela problēma ir naktsmītnes atrašana, it sevišķi pašā Briselē vai tās tiešā tuvumā. Šis jautājums izstādes apmeklētājiem jākārto laikus, jo citādi var palikt bez gultas — arī tad, ja Briselē dzīvo labi pazinas, jo daudzas privātpersonas savas izstabas tāpat izīrē iebraucējiem. Nedēļu nogalēs pārpildītas pat visdārgākās Briseles viesnīcas, Pat Brigē un Ljēžā grūti atrast apmetni, un daudzi jūtas priecīgi, ja tādu uziet ārpus Beļģijas robežām, piemēram, Āchenā. Par labu divgultu istabu 10-15 dol. iebraucēji maksā ar prieku, un arī sviestmaizīte par nepilnu dolaru neliekas pārāk dārga . . . Expo 58 rikotāji tomēr darījuši iespējamo jaužu pieplūduma pareizai izvadīšanai un nometināšanai. Visas apmešanās iespējas rūpīgi reģistrētas, un viesu racionālai apgādāšanai ar guļamvietām iekārtots pat bezpeļņas uzņēmums — Logexpo, kuŗas kartotēkā atzīmēto 52.000 gultas Briselē un tās tiešā tuvumā vien. Šis skaits tomēr par mazu, visu vajadzību apmierināšanai, un tā daudzi patiešām aplūkojas parkos, vai nav redzams piemērots sols, kaut arī izstādes vadība iekārtojusi (bez viesnīcām, pansijām un privātistabām!) trīs lielas nometnes, dēvētas par motelīem. Tās domātas tikai izstādes laikam, vēlāk darbs būs atkal nojaucējiem. Viena ir telšu nometne, otra saucas „Welcome - Expo" un ir neizskatiga, drūma skārda baraka milzu apmēros, kuŗā apmetina četrus iebraucējus vienkopus, ar kopējām mazgātuvēm un bez apkalpošanas. Laulātos, protams, še atšķiŗ, bet toties tā ir lētākā apmešanās vieta. Še vispār jāpiebilst, ka vieniniekam pārnakšņošana izmaksā dārgāk nekā pāriem, jo viengultas istabas gandrīz nav dabūjamas, kādēļ vieninieks spiests maksāt par divām gultām.

KĀ NODROŠINĀT APMEŠANOS

Varbūt ir lietderīgi šai vietā iemetināt, kā Briselē nodrošināma guļamvieta? Var izšķirties par kādu ceļojumu biroja starpniecību savā zemē, var rakstīt arī tieši Logexpo (35, rue Belliard Bruxelles), bet tas jādara laikus, vismaz jau mēnesi iepriekš. Apmetināšanas birojs tad piesūtīs sevišķu formulāru ar sīku iedalījumu par istabu kategorijām un cenām. Izvēle ir plaša, bet ierakstāmā patiešām neticami maz. So jautājumu beļģi lieliski nokārtojuši. Nosūtot anketu atpakaļ un vienlaicigi pārsūtot naudu, kvitējums kļūst par nometnes nodrošinājuma zīmi. Ja nu kāds būtu šādi nenodrošinājies, iebraucis Briselē, tas tomēr atradīs laipnu palīdzību. Jāuzmeklē tikai viens no Logexpo birojiem, kas iekārtoti arī trijās dzelzceļa stacijās, Melsbrēkas lidlaukā un arī izstādes laukumā. Tur rafinētas elektroniskas aparātūras nedaudzu sekunžu laikā izmetis apmetināšanās zīmi izvēlētajai istabu kategorijai. Divainā kārtā, telpas joprojām vēl atrodas, kaut arī visas istabas it kā pārpildītas.

Ir vērts mazliet tuvāk pakavēties pie kādas baraku nometnes, kas saucas Motel - Expo un speciāli uzcelta iebraukušajiem izstādes apmeklētājiem, lai rastu tiem ērtu un samērā lētu apmetni. Dabiski, pēc izstādes slēgšanas nojauks arī šis barakas, bet kamēr tās vēl paceļas tiešā izstādes laukuma tuvumā (ap 2 km attālumā), šī apmetnes vieta vienkārši jāsauc par mazu baraku pilsētiņu, jo tās plānotāji patiešām visu labi apdomājuši un gādājuši, lai viesiem būtu iespējams ērti un ātri apmierināt visas vajadzības

Turpinājumā: AMERIKAS „MOTEĻI" BEĻĢIJĀ

Alfrēds Vinčels

58. PASAULES IZSTĀDE BRISELĒ

SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ NO BRISELES

VIII

ČIGĀNU KARALIS RAUDINA VIJOLI

Un tomēr — restorānus ieteicams apmeklēt, vismaz iemest skatienu tajos, izdzert kaut vai kausu alus. Tieši restorānos visvairāk atrodams tas, ko veltīgi meklē daudzos paviljonos: tautu nacionālās īpatnības. Japānas restorānā viesus apkalpo ļoti glitas geišas savos raksturīgajos tērpos, un arī ungāru ēdnīcā viesmīļi un meitenes nacionālajos tērpos. Še mutuļo vislielākais dzīves prieks, dzirksti tokajietis, un „čigānu karalis" Šandors Lakatošs liek smeldzīgi raudāt savai vijolei. Pirmajā mirklī apmeklētāju varbūt pārņem nelāga un smaga sajūta, iespējams — pat klusa sirdsapziņas pārmetuma balss, apzinoties, ka ēd priekšzīmīgi sagatavotus ēdienus, kuŗus servē sprīdzīgas ungārietes. Ir taču neparasti apzināties, ka tevi labi pabaro zeme, kuŗas pašas bērni paliek neapmierināti. Mazs mierinājums tomēr ir pieņēmums, ka prāvais rēķins palīdzēs apmierināt ungāru tautas vajadzības. Ir labāk, ja zināmos gadījumos patiesību mēģina nesaredzēt . . .

Bet kā jau sacīts, restorānos var redzēt daudz, un te apmeklētājs patiešām vēro un, ja naudas maks to atļauj, arī bauda to, par ko tik daudz lasījis vai dzirdējis. Tādēļ restorāni parasti arī pilni.

Vai Vācijā atjaunos nāves sodu?

Kopš 1954. g. Rietumvācijas juristi strādā gar jaunu sodu kodeksu izstrādāšanu, un domā, ka projektus pieņemšanai parlamentam nodos nākošajā gadā. Projekti visumā paredz palielināt sodu bardzību. Norit arī dzīvas debates par nāves soda atjaunošanu.

PĪPMAŅI PĀRĀKI

Kāda angļu pētnieku grupa nesen publicējusi ārstu laikrakstā „Lancet" savus novērojumus par pīpmaņiem un nesmēķētājiem. Laikā no 1934. — 1957. gadam pētnieki rūpīgi novērojuši 252 vīriešus un pēc tik ilga novērošanas posma nākuši pie šādiem atzinumiem:

Īsti pīpmaņi vairumā esot izteiktākas personības nekā nesmēķētāji. Pīpmaņiem trūkstot pārliecīgas steigas, bet tie esot enerģiskāki, impulsīvi, mīlot neatkaribu, dzīvi interesējoties par apkārtnes notikumiem un esot neatlaidīgāki savu nodomu reālizēšanā. Kaŗa laikā pētnieku novērotie pīpmaņi centušies nokļūt frontē, bet nesmēķētāji pēc iespējas mēģinājuši palikt aizmugures vienībās. Pīpmaņiem biežāk gadoties ģimenes dzīves sarežģījumi kā nesmēķētājiem, kuŗiem esot izteiktāki ģimenes dzīves instinkti un tie visumā esot labsirdīgāki un noteiktāki par pīpmaņiem. Vidējā mūža daļā stipri pīpmaņi zaudējot svaru, mēreni — svarā pieņemoties, bet nesmēķētāji svara ziņā panesti nemainoties. Novērojumu un pētījumu rezultāti ļaujot pieņemt, ka pīpēšana esot paradums, kuŗu nevarot iegūt, jo pīpēšanas tikuma vai netikuma pamatā esot psiholoģiski rakstura vilcieni cilvēku personībā.

GRĀMATVEDIS uzņēmumiem

Zvanīt HU 5-6121, Toronto.

Savienotās VALSTĪS

INDIĀNĀPOLĒ

● Sākot ar 13. jūliju Indiānāpoles latviešu ev.-lut. draudzes kārtējie svētdienu dievkalpojumi sāksies plkst. 8.00 rītā.

NEBRASKĀ

● Nebraskas universitāti jūnija mēnesī beiguši — Elga Ādmine, Andris Kleinhofs, Lidija Maldava, Harijs Širks un Juris Vairogs. Universitātes vadība izraudzījusi 20 spējīgākos universitāti beigušos zinātniskam darbam. Starp viņiem ir arī jaunais agronoms Andris Kleinhofs.

ROČESTRA, (N. Y.)

● Uz 60 mūža gadiem 14. jūlijā atskatās vecais latviešu strēlnieks Jānis Dzenis. Dzimis Ērgļu pag. Kalvēnos. Jaunības gadi viņu nelutina, viņš iziet cauri darba sūrumam. Kad liesmo strēlnieku cīņas, viņš tajās piedalās 8. Valmieras pulkā. Vāciešiem okupējot Latvijas territoriju, J. Dzenis vis nedodas līdzi strēlniekiem uz Krieviju, bet paliek dzimtenē. Tā sekas viņš pārcieš Minsteres gūstekņu nometiē, Vācijā, jo vāciešu viņu saņem gūstā. Pēc gūstniecības pārrodas dzimtenē un saistās Rīgas apsardības rotas dienestā. Vēlāk uzsāk darbu būvniecībā un 1933. g. pāriet dzīvot uz paša apbūves gabala celtajām „Puķlejām". Tad arī sāk strādāt K. Dzeņa sabiedrības ķieģeļu un nieki. drenu rūpniecībā Ērgļos, kur darbojas līdz pat sarkanarmijas iebrukumam 1944. g. augustā.

Bēgļu gaitās nonāk Kleinketcas nometnē. Pēc ieceļošanas ASV atrod vispirms darbu augļkopībā, vēlāk pārceļas uz Ročestru. Dz. vecākais dēls, kas dzīvo Anglijā, izstaigājis kaŗa laukus 2. pasaules kaŗā, bet jaunākais absolvējis kolledžu ASV, iekārtodamies uz dzīvu lauku apstākļos Ročestras tuvumā. Arī jubilārs ir neškirams lauku dzīves un dabas jaukumu draugs, bieži kavēdamies atmiņās par bagāto Ērgļu mežu un ūdeņu valstību. Pēc sūrajām darba stundām arī svešumā šis prieks Dz. nepaliek neizmantots. Domu un darba možums lai pavada jubilāru, kāpjot gadu kalnā!

● Jaukam vasaras laikam iestājoties, atsāktas brīvdabas izrādes Highland parkā. Pirmajā uzvedumā 9. jūlijā bija paredzēta operas „Don Žuāns" izrāde, piedaloties Eastman mūzikas skolas absolventiem, audzēkņiem un orķestrim.

● Tautieši, kuŗiem būtu interese iestāties Amerikas latviešu palīdzības fondā, var iegūt atiecīgo informāciju un aizpildīt iestāju anketas ar fonda pārstāvja starpniecību, 695 Meigs Str., tel. Greenfield 2-1199. Pašreiz no Ročestrā dzīvojošiem tautiešiem 37 ir šī fonda dalībnieki.

Tāds ir kaŗavīra liktenis . . .

Šveices aizsardzības ministrija šinī gadā izlaidusi biezu (334 lp) Kaŗavīru rokas grāmatu, ko izsniedz kā standartizētu mācības līdzekļi visiem kaŗavīriem. Starp daudzām gandrīz internacionālām kaŗavīru mākas zinībām šveicieši izdevumā lasāmi arī interesanti norādījumi:

Ciņā par dzimtenes zemi, tā (atkāpjoties) jāmērī metriem.

Kaŗš ir totāls.

Visi par vienu, viens par visiem.

Viss, kas ienaidniekam var būt noderīgs, jāiznīcina.

Katra pavēle ir saistoša, un vadonim ir absolūts pavēļu spēks.

Ciņā par tēvzemi ir tikai divas iespējas — uzvarēt vai krist.

No daudzām pazīmēm jaušams, ka arī vācu bundesvēra vadība šo šveiciešu grāmatu grib izlietot vismaz par pamatu līdzīgam darbam vācu vajadzībām, un vecie vācu „kaŗa noziedznieki" ņirgājas, ka to visu, kas esot „zvēresta brāļu" grāmatā, jau reiz teicis „firers", un neesot vajadzība to importēt no ārzemēm.

JA JŪS SŪTĀT DĀVANU SAIŅUS

un vēlaties, lai Jūsu piedērīgie saņemtu labākās kvalitātes preces par iespējami zemākajām cenām un pie tam visīsākajā laikā, tad saiņu sagatavošanu un nosūtīšanu uztīciet mums. Pieprasiet mūsu cenrādi, ierakstot šai sludinājumā savu vārdu un adresi un atsūtot to mūsu firmai: DAUGAVA PARCEL SERVICE, Bellmansgatan 15, Stockholm Sö, Sweden.

Mr., Mrs., Miss .....

.....

.....

Tikai Z. B. T.
bērnu pūderis aiztaupa autiņu lietāšanu.

Tikai Z. B. T.
bērnu pūderis uztur bērna ādu sausu.

Tikai Z. B. T.
satur īstu olīveļļu.

Pārbaudīts un lietots 1.700 slimnīcās.

CEĻA VĀRDI

Nav skumjāka pierādījuma paša maziskumam kā ticības trūkums dižgariem.
Karlails.

☆

Ideālu cilvēku priekšzīme noteic tautas nākotni.
V. Olavs.

☆

Ne vārdi, ne burti nespēj to, ko spēj kāda doma. Kā zelta pavediens tā velkas caur mūsu dzīvi.
O. S. Mardens.

☆

Tikai tas cilvēks, kas pats sev tic un kam netrūkst drosmes, ir valdnieks par apstākļiem un liek pasaulei just savu spēku.
R. Treins.

DZIESMU UN TIKŠANĀS PRIEKI ŅUJORKĀ

TORONTO TĀLUMNIEKA SKATĪJUMĀ

Uz pasaules dižpilsētu Ņujorku, kur Manhetenas debesskrāpji sacenšas ar baznīcu torņiem un kāpj augstāk par tiem, pagājušās nedēļas nogalē traucās neskaitāmas latviešu automašīnas. Arī krietnu tiesu vietas vilcienos, autobusos un lidmašīnās bija latviešu aizņemtas. Daudzi ceļi ved uz Ņujorku, pa visiem tiem steidzās latvieši no tuvām un tālām vietām uz 2. vispārējiem latviešu Dziesmu svētkiem Ņujorkā. Kad krustojām robežu, Sav. Valstu immigrācijas ierēdnis, uzmetis acis papīriem, apvaicājās, vai mēs braucot uz Dziesmu svētkiem Ņujorkā? Acīmredzot pirms mums robežu jau bija krustojuši daudzi latvieši.

MĪĻI VIESI NO AIZJŪRAS

Dziesmu svētku laikā notika daudz dažādu blakus sarīkojumu. Jāsaubās, vai kāds tautietis paspēja apmeklēt tos visus.

Dziesmu svētku vietā — Armorijā — bija rīkota tēlotājas mākslas un daiļamatniecības skate. Tēlotājas mākslas skatē piedalījās neparasti liels mākslinieku skaits, kopsumā 102, gandrīz vai no visas pasaules — Sav. Valstīm, Kanadas, Argentīnas, Vācijas, Austrijas, Zviedrijas, Anglijas, Austrālijas un Jaunzelandes — sākot ar vecmeistariem un beidzot ar amatieriem. Tie reprezentējās ar 278 darbiem. Bija prieks vērot bagātīgo krāsu klāstu, bija prieks skatīt tālos aizjūras viesus, kā piemēram Niklāvu Strunki un Ernu Geistauti. Darbi novietoti gar trīs gaiteņu sienām, ceļā uz koncerta zāli, tā ka neviens no svētku apmeklētājiem nevarēja nokļūt koncertā, nepamanījis gleznu skati. Tādēļ arī gaiteņos vienmēr bija liela drūzma, skatītājiem ielencot izstādītās gleznas.

KĀDĒĻ JAUNDARBU KONCERTĀ NAV „VECO MĪĻO" DARBU?

Jaundarbu koncertu 4. jūlijā, dien. ēl., neizdevās noklausīties, Ņujorka vēl nebija sasniegta. Tomēr šī koncerta „atskaņas" dzirdēju svētku koncertā, kad man aiz muguras divas dāmas to pārrunāja. Pirmā bēdājās, ka jaundarbu koncerts gan esot paticis, bet neesot dzirdējusi nevienu vecu un pazīstamu darbu. Uz to sarunu biedre pamācija: „Bet tas taču bija jaundarbu koncerts"...

SASTOPAS AFRIKĀŅI UN SENLATVIEŠI

Dziesmu svētku koncerts, notika Ņujorkas nēģeru kvartālā Harlemā. Varbūt ņujorkiešiem tas neliekas dīvaini, bet iebraucējiem dūrās acīs, ka svētku vietas tuvumā ielās bija redzami tikai nēģeri un latvieši. Arī krāšņo koņu parādi un skaistos latviešu tautas tērpus no apkārtējiem namiem vēroja tikai tumšās afrikāņu acis. Laikam jau Dziesmu svētku rīkotājiem bijis grūts uzdevums izvēlēties vietu un rajonu ar pieņemamu cenu sarīkojumam, kurā pārdzams tik liels ļaužu pieplūdums, bet kāds "baltāks stūrītis" Ņujorkā iebraucējiem būtu patīcis labāk.

Turpretim plūsos ņujorkiešiem var pieskaitīt citu panākumu: 2. Kanadas latviešu Dziesmu svētki Toronto uz ārieni norisinājās tik klusi, ka ne gailis neiedziedājās kanadiešu presē par latviešu svētkiem, bet Ņujorkā Dziesmu svētku dienas bija izsludinātas par latviešu dziesmu dienām, un koncertā sveicienus latviešiem nesa valdības un pilsētas galvas pārstāvji.

NĒĢERI RUNĀ LATVISKI

Koncerta starpbrīdī skaļrunis gan vēstīja arī policijas paziņojumu, ka esot uzlauztas vairākas automašīnas, kādēļ daudz tautiešu koncerta otro daļu nosēdējuši savās mašīnās, sargājot līdzpaņemto iedzīvi... Satikšanās prieki starpbrīdī bija tik lieli, ka veselu pustundu skaļrunis nepārtraukti aicināja klausītājus ieņemt vietas, lai koncertu varētu turpināt. Lielākā daļa draugu arī šķīrās un atgriezās savos krēslos, bet dziesmu klusākajās vietās pat līdz priekšējām rindām atskanēja tikšanās prieku balsis no bufetes, kuŗa bija ierīkota koncerta zāles galā pie ieejas. Amizanti un pārsteidzoši izklausījās arī Meisiņa firmas alus un dzērienu pārdevēju — nēģeru laipnie izsaucieni, alu piedāvājot skaidrā latviešu valodā: „Auksts alus, auksts alus"...

Kad pareizākie tautas tērpi, vecākie un jaunākie dziedātāji, bija saņēmuši savas godalgas, kad Dziesmu Vairoga koris Kalamazū, Mič. Arnolda Kalnāja vadībā bija saņēmis Kanadas 2. Dziesmu svētku rīcības komitejas ceļojošo balvu — Hugo Merca darināto kokli, kad bija izskanējusi divdesmitā un pēdējā dziesma, žēl bija celties un aiziet, grūti bija arī šķirties no senneredzētiem draugiem. Pat daudzi torontieši, gadiem neredzējušies Toronto, sirsnīgi varēja spiest viens otram roku Ņujorkā. Bet lai nenokavētu Preilenītes izrādi Masterinstitūta telpās, vajadzēja steigties krietnā ātrumā.

PREILENĪTES IZRĀDĒ

Teātŗa izrāde gan nenotika Dziesmu svētku ielogā, bet notika Dziesmu svētku laikā. Amerikas latviešu teātŗa Ņujorkas ansamblis Jēkaba Zaķa režijā bija iestudējis Jukuma Paļeviča lugu Preilenīte. Acis bezgala iepriecināja Evalda Dajevska dekorācijas. Sevišķi interesanti tverts bija laulību skats mežā, nakti. Patika aktieŗu spēle, bet lugas izvēle likās nepiemērota. Tiešām žēl, ka Ņujorkas ansamblis, kuŗa sastāvā ir krietns skaits veco teātŗa mākslas pilāru, nebija iespējis iestudēt Dziesmu svētku izrādei kādu vērtīgāka satura luga. Preilenīte ir asprātīga joku luga, par to var pasmieties, skatoties var izklaidēties, bet Dziesmu svētku apmeklētāji gan labprātāk mājās braucot būtu vēlējušies paņemt kaut ko līdz no teātŗa izrādes, kaut ko, kas neizzūd no prāta un sirds, jau aizvērot teātŗa zāles durvis. Kur palika „Uguns un Nakts?"

TAKSĪŠA ŠOFERIM LIELI BRĪNUMI...

Pēc teātŗa vēl gribējās aizbraukt atpakaļ uz tautas svētku balli Armorijā. Tomēr taksīša šoferim adresi nācās atkārtot trīs reizes, jo viņš nekādi nevarēja saprast, ko trīs baltie cilvēki pl. 11 naktī grib darīt melno kvartālā?

Torontieši savus Dziesmu svētku viesus izdancināja greznajā Royal York hotelī, — ņujorkieši ērtības labad balli bija rīkojuši koncerta telpās. Sarīkojuma vietā mūs sagaidīja daudzo skaļruņu pārraiditā deju mūzika un balsu čaloņa. Apmēram trešdaļa no koncerzāles bija atbrīvota dejošanai un ar kaučzē sagrūstu krēslu valni atdalīta no pārējās telpas. Jaunieši cītīgi nodevās dejošanas priekam. Gaiteņi bija kļuvuši tukšāki, gribējās vēl acis

(Nobeigums 5. lpp.)

Vai Boduēns precēsies?

Briseles laikraksts „Cité" apgalvo, ka parasti par bēdīgo dēvētais beļģu karalis Bodūēns tomēr beidzot gatavojoties saderināties un precēties. Viņa izredzētā tagad esot 25 gadus vecā, tumšmatainā Burboņu princese Marija - Terēze, kas esot ne vien laba lidotāja, bet tekoši pārvaldot arī vairākas valodas. Princesei rados ir vismaz 20 Eiropas kādreizējo valdnieku ģimenes. Kad īsti notikšot 27 gadus vecā karaļa saderināšanās, to laikraksts nemin, bet tā notikšot ar tādu aprēķinu, lai kāzas varētu svinēt jau apmēram pēc gada.

DZIESMU SVĒTKU NORISE ŅUJORKĀ

(Pārnesums no 1. lpp.)

SKATĪTĀJI CINĀS PĒC ATSPIRDZINĀJUMIEM

Starpbrīdī ļaužu jūra sāka plūst ārā no zāles priekštelpās un ielenca atspirdzinājumu galdus. Mesija firma ar saviem ēdienu un dzērienu krājumiem bija pienācīgi sagatavojusies stāties prešķām šādam pūlim, tomēr pirmā starpbrīdī izsalkušiem klausītājiem bija grūti piekļūt galdiem. Gudrāk darīja tie, kas izgāja uz ielas, jo arī apstādījumos ēkas priekšā atradās atspirdzinājumu galdi. Starpbrīdim paredzētais laiks jau sen bija pagājis, bet skaļrunis arvien vēl aicināja klausītājus ieņemt vietas.

Klausītāju vidū bija ALA's priekšsēdis Dr. P. Lejiņš, AEN asamblejas priekšsēdis Dr. V. Māsēns, KLB pr-dis A. Blodnieks, Igaunijas un Lietuvas ģenerālkonsuli. No Kanadas bija ieradies LNAK valdes priekšsēdis A. Svenne, padomes pr-dis A. Dreimanis un locekļi H. Tichovskis un V. Upeslācis.

GODALGAS DZIEDĀTĀJIEM UN TĒRPIEM

Dziesmu svētku programmas starplaikā piešķīra balvas dziedātājiem un tautas tērpiem. Tās saņēma: vecākā dziedātāja Olga Puriņa, 69 g. v., no Brusubārda koŗa Milvokos; jaunākā dziedātāja Ilze Meļķe, 13 g. v., no Ligas koŗa Ročestrā; Vecākais dziedātājs Jorens Freimanis, 73 g. v., no Elizabetes koŗa N. J.; jaunākais dziedātājs Jānis Aldiņš, 14 g. v., no Rotas koŗa. Apbalvojumus vēl piešķīra lielākam ģimenes locekļu skaitām, kas dzied koŗi: 1) A. Krūmiņa ģimenei — 5 personas, no Brunsvikas, N. J.; 2) E. Brusubardas ģimenei — 5 personas, no Milvokiem un 3) J. Ūdŗa ģimenei — 4 personas no Klīvlendas; vistālāk braukušam korim — Mineapoles — St. Polas korim; vislielākajam korim — Ņujorkas ev.-lut. draudzes korim;

Par pareizākiem tautas tērpiem godalgas saņēma: Maija Zile — Krustpils tērps; 2) Alma Dzenīte — Smiltenes tērps; 3) Ilze Upmane — Kuldīgas tērps; 4) Anna Spranemane — Rucavas tārps; 5) Olga Bērzupe — Piebalgas, 6) Ināra Prūse — Bārtas, 7)Maija Pētersone — Abrenes un 8) Anna Ignāte — Vidzemes tērps. Atzinības rakstus saņēma: Mirdza Kalniņa — Bārtas tērps, Velta Libere — Vidzemes vidienas, Mirdza Vītola — Piebalgas.

Par pareizākiem vīriešu tautas tērpiem godalgas saņēma: 1) Jānis Ritiņš — Vidzemes tērps, 2) Richards Skujiņš — Ventspils, 3) Jānis Austrums — Lielvārdes un 4) Jānis Petzals — Ziemeļvidzemes tērps.

Augšā minētie godalgu saņēmēji visi ir koŗu dalībnieki. Žūrijas komisija tomēr atrada skaistus tērpus arī viesu starpā un piešķīra godalgas: 1) Austrai Grīnai — senlavietes tērps, 2) Veltai Auškāpai — Augšzemes un 3) Zigridai Lancmanei — Ventspils tērps.

KAD DRAUGS SASTOP DRAUGU

Kad koncerts bija beidzies, klausītāju masa sāka plūst ārā no zāles un piepildīja priekštelpas. Pa to laiku daļa zāles bija atbrīvota no krēsliem un tur sākās dejas. Dejošanai gan vispirmāk nodevās jaunā paaudze, kamēr vecāko paaudzi vairāk interesēja satikt vecus draugus, kas ieradušies no visām malām. Tomēr uzmeklēt lielajā ļaužu jūrā atsevišķu personu nemaz nebija tik viegli, bet gadījums un nejaušība saveda kopā daudzus vecus paziņas.

Dažiem svētku viesiem gadījās arī nepatikšanas, jo bija uzlauzti pāris noparkotu automobiļu un izzagtas tur atstātās mantas. Ārstnieciskas palīdzības punktam nebija daudz darba, jo nopietnu nelaimes gadījumu nebija. Rīcības komiteja par visu to varbūtību bija domājusi un apdrošinājusi svētku apmeklētājus kopsummā par 300.000 dol.

Apmeklētāji neizklīda arī vēl pēc tam, kad balle bija beigusies, jo bija sācis līt. Apmeklētāji svētku telpās vēl pavadīja kādu stundu vai divas un tad noguruši, bet apmierināti devās mājās.

Augšā 2.: veiksmīgākā koŗa dir. A. Kalnājs (vidū) redzams ar izcīnīto balvu — kokli. Viņam blakus soliste I. Pulciņa-Baumane un virsdiriģ. prof. A. Ābele, malā virsdiriģ. dr. Skulte un koristu grupa. Pa kr.: svētku viesi noklausās ASV himnas skaņās. Apakšā: Dziesmu svētku apmeklētāju vidū varēja vērot daudz pazīstamas sejas. Otrā rindā sēž Herta Lūse, komp. Okolo-Kulaka kundze, vijolnieks A. Dunkelis; priekšā komp. J. Norvilis ar kundzi un A. Okolo-Kulaks Augšā: Dziesmu svētku viesu vidū uzmanīga klausītāja bija rakstnieka N. Kalniņa meita Mārīte ar savu māmuļu.

Visi J. Kreiļa uzņ.

Augšējā uzņēmumā redzami Ņujorkas un apkārtnes koristi, kārtojoties gājienam. Pa kreisi — tautas tērpu godalgošanas komisija ar rūpēm un nopietnību sejās vērtē krāšņos tērpus, kam piešķiramas godalgas. Blakus — trīs bāleliņi, kas saņēma balvas par pareizākajiem vīriešu tautas tērpiem: Jānis Ritiņš, Richards Skujiņš un Jānis Austrums. Nav klāt Jānis Petzals.

J. Kreiļa uzņ.

ANDREJS VEDA SAVU MEITENI RĀDĪT

Mēs turējāmies kopā, viss pirmais sols klasē. Bet kā mums piekrita šis pagodinājums sēdēt pašā pirmajā solā? Mūs visus „svinīgi" pārcēla, citiem vārdiem sakot „paaugstināja", jo pirms tam mēs sēdējām pēdējā solā. Lūk, mēs visus uzdevumus tik ātri paveicām, ka nebija ko darīt, un tad mēs nodarbojāmies ar „privātām" lietām: it kā klusi sarunājāmies, lasījām kādu grāmatu vai rakstījām vēstules. Tāda privāta nodarbošanās tomēr ar laiku skolotājam nepatika, un viņš mūs visus piecus pārsēdināja pirmajā solā. Sākumā mēs gauži pukojāmies par šādu paaugstināšanu, bet tad jo drīzi redzējām, ka tieši pirmajā solā ar privāto praksi vislabāk nodarboties, jo skolotāji visvairāk uzmanīja tālāk sēdošos. Un tā mēs arī palikām visus gadus pirmajā. — Tā mēs turējāmies kopā un gājām arī pastaigāties visi pieci. Pa lielākai daļai satikāmies pie manis, Matīsa ielā vai pie Alfreda Kreicberga, Brīvības ielā (Aleksandra ielā).

Vienādien Andrejs Kreicbergs, kas vēlāk Vairogā bija tehniskais direktors, noslēpumaini mums stāstīja, ka iepazinies ar ļoti glītu meiteni, gaišmatainu, zilām acīm. Protams, mēs visi gribējām šo meiteni redzēt un tā norunājām, ka nākošajā svētdienā Andrejs mums parādīs savu izredzēto, kas pie tam esot bagāta, un viņš to precēšot. Vai traks! Kaut gan viņš bija klasē vecākais, bet jau precēties? — Nu, bagāta, skaista . . .

Tā nu norunājām satikties pie Alfrēda. Viņa tēvam bija lielas un skaistas lauku māja „Lielauči" Džūkstē. (Komūnisti viņu

APKĀRT ZEMES LODEI

Vācu žurnāli nesen plaši izrakstījās par Irānas bij. šahčienes Sorājas gulamistabas intimitātēm. Tam sekoja diplomātisko notu apmaiņa . . . Lai nākotnē novērstu līdzīgas nepatikšanas un sargātu ārzemju valdnieku godu, attiecīgās vācu iestādes izstrādāja preses kontroles likumu, kuŗš pazīstams ar nosaukumu „Lex Soraya". Vācu avīžnieki sacēla brēku un savā pusē dabūjuši vairākus politiskos novirzienus, kādēļ maz cerību, ka šo likumu parlaments pieņems, jo arī redaktori apsolījušies nākotnē ievērot paškontroles principus.

Laī kuplinātu amerikāņu un vāciešu draudzības nēdēļu Bambergā (Rietumvācijā) stacionētās vienības amerikāņu leitnanta kāzās ar kādu īstu Bambergas meiteni, amerikāņu garnizona vadība kā kāzu ratus norīkojusi 30 tonnu smago traktoru, kuŗš paredzēts 28 cm atomlielgabala, tā sauktās „Atomu Annijas", vilkšanai sevišķi smagos ceļa apstākļos . . . Pēc amerikāņu paraduma jaunā vīra dienesta biedri milzīgo Atomu Annijas traktoru apkarinājuši visādām baigi skanošām skārda bundžām. Bamberģieši, par spīti draudzības nedēļai, zobojas, jo tādu lembastu nekad nebija piedzīvojuši.

Kāds 18 gadīgs bavāriešu zemnieks Degendorfas apkārtnē krietni iztrenkājis tālāka kaimiņu ciema ugunsdzēsējus. Būdams sava ciema brīvprātīgo „pažarnieku" komandā, viņš nav bijis apmierināts ar mūžīgā padotā lomu, kādēļ ar motocikletu aizbraucis uz nākošo ciemu, kur, protams, ugunsdzēsēju modrības pārbaudei viņš ieradies „inkognito" kā jaunais priekšnieks, aizņemoties no turienes „brandmeistara" tā spožo parādes tērpu. Tik iespaidīgas ugunsdzēsēju apmācības turienes ugunsdzēsēji nebija piedzīvojuši savu mūžu, jo „inspektors" viņus pēc visiem likumiem iztrenkājis ne vien pa māju jumtiem, bet beigās licis visiem sakāpt baznīcas tornī, pats pa to laiku atstājot aiz kāda stūŗa parādes tērpu un aizmūkot.

Kuplus laurus Dziesmu svētku koncertā plūca virdiriģents Br. Skulte, bet jaundarbu koncertā — komp. Tālivaldis Ķeniņš, kuŗa stīgu kvartetu atskaņoja izcilu solistu četrinieks. Uzņēmumos pa kreisi redams komponists un diriģents Br. Skulte, gan ar rožu klēpi, gan jūsmīgā „lidojumā" uz koristu rokām. Tālāk vijolniece Norma Auziņa pateicas komp T. Ķeniņam par viņa vērtīgo jaundarbu. Pa labi — mūsu diriģents seniors, prof. A. Ābele, kā pats sirmais krīvu krīvs vada dziedātāju balsis.

J. Kreiļa foto.

PLAŠĀKĀ GLEZNU SK

Izstādes, kulturas konference un jaun

Pirmie latviešu apmeklētāji ieradās lielajā Armorijas ēkā kuŗi uz tēlotājas mākslas un daiļamatniecības izstāžu un lajā zālē vēl turpinājās kārtošanas darbi un klaudzēja ā gatavas viesu sagaidīšanai. Daiļamatniecības izstāde nov gleznas novietotas plašajos koridoros un

Lai gan bija darba dienas vakars, tomēr Armorijā u cilvēku. Tie bija lielāko tiesu ņujorkieši, bet netrūka a viesi jau sāka ierasties nedēļu iepriekš. Izstādes atklāj

LATVISKU ROTU LATVIETIM UN VIŅA MĀJAI

Ar daiļamatniecības izstādi iepazīstināja Daiļamatnieku savienības ASV ģenerālsekretārs O. Grīns no Vestfildas, Ind. Viņa meita Astra demonstrēja interesantu latviešu tautas tērpu, kas darināts pēc arheologa Riekstiņa norādījumiem. Šis tērps stipri atšķirās no parastajiem tautas tērpiem, kuŗi gatavoti pēc vēlāko gadsimtu tērpu paraugiem. Šim senā parauga tērpam kā izgreznojumi lietoti bronzas gredzeni. Tērpa izgatavošanai izlietoti 2.300 šādu gredzentiņu. Arī vainadziņš ir metalla, tāpat kakla rota. Šis tērps bija viens no tiem, kas izpelnījās godalgu.

Daiļamatniecības stendos bija redzami ļoti skaisti latviski audumi, sedziņas, prievītes. Kāds audums bija izgatavots senā technikā — no liniem un salmiem. Šādi audumi „spīd un laistās". Metalla izstrādājumu starpā bija arī senu laiku paraugu atdarinājumi. Bija redzami arī izstrādājumi, kas pēdējā laikā saņemti no Latvijas. Rotas lietas bija izstādītas ļoti bagātīgi. Starp koka izstrādājumiem bija šķīvji, svečturi, pūra lādītes. Tāpat interesi saistīja keramika — trauki, skaistas vāzes. Piekrītā daiļamatniecības nozare bija ādas izstrādājumi — naudas maki, aktu vāki, siksniņas.

Šeit bija lielā izvēlē priekšmeti mājas izdaiļošanai latviskā gaumē. Varēja redzēt, ka apmeklētāji interesējas par šiem izstrādājumiem, gar stendiem vienmēr bija drūzma, daudzi pirka uz vietas un daudzi nodeva pasūtinājumus. Izstādē piedalījās 60 daiļamatnieku.

TĒLOTĀJAS MĀKSLAS SKATE

Ar tēlotājas mākslas izstādi apmeklētājus iepazīstināj J. Siliņš. Viņš apstājās ra mākslinieka darbiem u dza to īsu raksturojumu. Siliņam pa plašajiem kor sekoja bars klausītāju, k jās uztvert katru profesi du, kas nebija tik viegli burzmā. Sie sekotāji, ku pā bija arī jaunieši, rā mūsu vidū ir daudz māks nītāju.

Šī bija lielākā māksla kāda trimdā sarīkota. gleznotāju no visas pasau lām bija izstādījuši 278 pārstāvot dažādus v Vairums mākslinieku nā Latvijas mākslas āka bet bija arī tādi, kas sāk not tikai trimdā. Daud mākslinieki pievērsušies jumiem un sākuši iet ja jus. Ievērību saistīja latviešu jauno mākslini pa, kas pievērsusies abs virzienam un negrib va dāt ar „veču pindzelēn abstrakto gleznieciību, k

Kultūras koncerenc prof. L. Bērziņš, pa

ĢIRTS SALNAIS

(146. turpinājums)

„Es arī ne," atcirta Ole. „Domāju — satiekati pie Līvulejas."

„Nē, viņas tur nav, kad es esmu."

„Jā. Un kad mēs ceļamies no rītiem, tad viņa ja ir projām. Un kad mēs pārrodamies mājās, tad viņ jau guļ. Kā franču komēdijā," Ole jocīgi noplātī rokas, un pēkšņi lielās dusmās piegāja viņam klāt u iekliedza tieši sejā: „Un beigās es tev saku — lai n kas tu esi, bet vīrietis tu neesi!" Viņš mirklī saprati ka gājis par tālu, neveikli sašķobījās, atvainojās u apgriezās, bet tomēr nespēja savaldīties, vēl ār skriedams, uzsaukdams: „Laist tādam akmeņgrauzi un miroņu apkopējam pievākt tik kārtīgu meitenī!"

„Pagaidi!" Pēteris iesaucās ne mazāk uztraucie bet inženieris jau bija ārā pa durvīm. Architekts dzi dēja lejā rūcam motoru. Viņš noskrēja garāžā, ka Ole jau bija tikko izbraucis ratus mājas ceļā. Pēter ieķērās mašīnas vaļējā logā. „Pagaidi! Ko tu tikk teici?"

„Vai man tev jāsit ar āmuru pa galvu, lai t beidzot atjēgtos?" otrs vēl sarūgtināts atsaucās. „T ar savām smalkām kaitēm sabojā visu mūsu ce dzīves. Cetru — saprati!" Ole nikni pagrūda Pēte rokas nost no logmalas. „Laid, es braucu pie mās uz slimnīcu. Ja tev nebūs laika, lai viņa drusku pē skata uzņēmumu."

„Es taču neatsa . . ." izmisis kliedza Pēteris, b Ole jau ripoja projām.

Architekts palika pagalma vidū nolaistām rokā Otrā stāva logā parādījās tēlnieka drūmā galv „Pēter."

Tas sakoda zobus un aizturēja vaidu.

PLAŠĀKĀ GLEZNU SKATE TRIMDĀ

Izstādes, kultūras konference un jaundarbu koncerts Ņujorkā

Pirmie latviešu apmeklētāji ieradās lielajā Armorijas ēkā jau ceturtdien, 3. jūlijā. Tie bija nākuši uz tēlotājas mākslas un daiļamatniecības izstāžu un Kultūras konferences atklāšanu. Lielajā zālē vēl turpinājās kārtošanas darbi un klaudzēja āmuri, bet izstādes priekštelpas jau bija gatavas viesu sagaidīšanai. Daiļamatniecības izstāde novietojusies priekštelpās pie ieejas, bet gleznas novietotas plašajos koridoros un viena daļa arī zālē.

Lai gan bija darba dienas vakars, tomēr Armorijā uz atklāšanu bija ieradušies pāris simts cilvēku. Tie bija lielāko tiesu ņujorkieši, bet netrūka arī iebraucēju, jo uz svētkiem Ņujorkā viesi jau sāka ierasties nedēļu iepriekš. Izstādes atklāja rīcības komitejas pr-dis prof. Stares.

LATVIEŠU ROTU LATVIETIM UN VIŅA MĀJAI

Ar daiļamatniecības izstādi iepazīstināja Daiļamatnieku savienības ASV ģenerālsekretārs O. Grīns no Vestfildas, Ind. Viņa meita Astra demonstrēja interesantu latviešu tautas tērpu, kas darināts pēc archaioloģa Riekstiņa norādījumiem. Šis tērps stipri atšķirās no parastajiem tautas tērpiem, kuŗi gatavoti pēc vēlāko gadsimtu tērpu paraugiem. Šim senā parauga tērpam kā izgreznojumi lietoti bronzas gredzeni. Tērpa izgatavošanai izlietoti 2.300 šādu gredzentiņu. Arī vainadziņš ir metalla, tāpat kakla rota. Šis tērps bija viens no tiem, kas izpelnījās godalgu.

Daiļamatniecības stendos bija redzami ļoti skaisti latviski audumi, sedziņas, prievītes. Kāds audums bija izgatavots senā technikā — no liniem un salmiem. Šādi audumi „spīd un laistās". Metalla izstrādājumu starpā bija arī senu laiku paraugu atdarinājumi. Bija redzami arī izstrādājumi, kas pēdējā laikā saņemti no Latvijas. Rotas lietas bija izstādītas ļoti bagātīgi. Starp koka izstrādājumiem bija šķīvji, svečturi, pūra lādītes. Tāpat interesi saistīja keramika — trauki, skaistas vāzes. Piektā daiļamatniecības nozare bija ādas izstrādājumi — naudas maki, aktu vāki, siksniņas.

Šeit bija lielā izvēlē priekšmeti mājas izdaiļošanai latviskā gaumē. Varēja redzēt, ka apmeklētāji interesējas par šiem izstrādājumiem, gar stendiem vienmēr bija drūzma, daudzi pirka uz vietas un daudzi nodeva pasūtinājumus. Izstādē piedalījās 60 daiļamatnieku.

TĒLOTĀJAS MĀKSLAS SKATE

Ar tēlotājas mākslas izstādi apmeklētājus iepazīstināja prof. J. Siliņš. Viņš apstājās pie katra mākslinieka darbiem un sniedza to īsu raksturojumu. Prof. Siliņam pa plašajiem koridoriem sekoja bars klausītāju, kas pūlējās uztvert katru profesora vārdu, kas nebija tik viegli lielajā burzmā. Šie sekotāji, kuŗu starpā bija arī jaunieši, rādīja, ka mūsu vidū ir daudz mākslas cienītāju.

Šī bija lielākā mākslas skate, kāda trimdā sarīkota. Ap 100 gleznotāju no visas pasaules malām bija izstādījuši 278 darbus, pārstāvot dažādus virzienus. Vairums mākslinieku nākuši no Latvijas mākslas akadēmijas, bet bija arī tādi, kas sākuši gleznot tikai trimdā. Daudzi mūsu mākslinieki pievērsušies meklējumiem un sākuši iet jaunus ceļus. Ievērību saistīja čikāgas latviešu jauno mākslinieku grupa, kas pievērsusies abstraktam virzienam un negrib vairs strādāt ar „veču pindzelēm". Par abstrakto gleznieciību, kā tas ir visur, arī šeit dzirdēja pretrunīgus spriedumus.

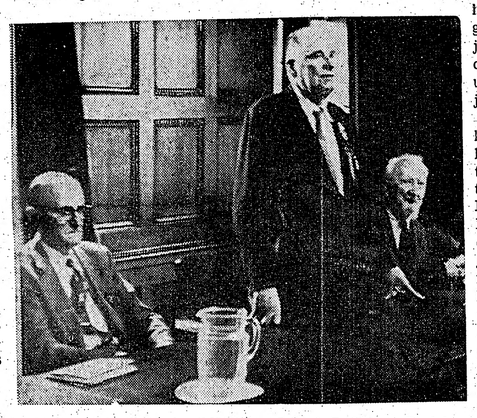

Kultūras koncerenci atklājot, runā prof. P. Stares. Pa labi prof. L. Bērziņš, pa kr. J. Kadilis. Foto J. Liģeris

KULTŪRAS KONFERENCE

Pirmajā svētku dienā notika arī kultūras konferences atklāšana, kuŗu ievadīja prof. Dr. J. Siliņa priekšlasījums par Latviešu tēlotājas mākslas attīstības gaitu un virzieniem ar gaismas bilžu demonstrējumiem. Tam sekoja prof. A. Annusa referāts par latviešu mākslinieku organizācijas jautājumu brīvajā pasaulē.

Kultūras konference turpinājās nākošā dienā, kad runāja sūtnis Dr. A. Spekke, N. Viksniņš, V. Bērzkalns (viņa referāts par Pirmiem latviešu vispārējiem dziesmu svētkiem ievietots mūsu laikraksta 5. jūlija numurā), Paula Jēger-Freimane, Dr. P. Lejiņš un J. Kadilis. Konferencē piedalījās pāri par 100 klausītāju. Referātus saīsinātā veidā sniegsim nākošajos numuros.

Jānis Veselis

TIKAI ĒNAS

Bez tevis dzīve vairs tik ēnas,
Tik jaunu dienu tālais malds.
Kļūst tavas kustības jo lēnas,
Tu esi mana spēka valds.
Kur gāju es, kur iešu vairāk,
Pie tevis būs mans ceļa gals.
Lai tava daile atmirdz kairāk,
Lai mēness spīd, vai sprēgā sals,
Ar tevi būs man vienmēr silti,
Jo gribam laimes gaismā būt.
Mēs abi mūžā tapām vilti,
Nu šalcam līksmes vilni jūt.

A. Kopmaņa darbi Montreālā

Latviešu tēlnieka A. Kopmaņa divi darbi akmenī „Tēvs ar dēlu" un Pārsteigtās peldētājas uzņemti Montreālas pilsētas parku daļas rikotajā brīvdabas skulptoru izstādē, kas notiek sv. Helenas salā. Izstādi atklāja 26. jūnijā, tā turpināsies līdz 2. septembrim, publikai pieejama katru dienu. Šī izstāde dod iespēju iepazīties ar A. Kopmaņa darbiem ne tikai montreāliešiem, bet arī daudziem tūristiem. Trīs A. Kopmaņa darbi bija skatāmi arī ASV latviešu Dziesmu svētku izstādē.

JAUNDARBU KONCERTS

Koncerta rīkotāji nebija rēķinājušies ar tādu apmeklētāju pieplūdumu, un tāpēc daudziem jo daudziem, kas nebija parūpējušies iepriekš iegādāties biļetes, nācās aiziet mājās koncertu nedzirdējušiem. Laimīgie, kas bija tikuši iekšā (ap 1.500), izrādīja lielu atsaucību mākslinieku sniegumiem, un koncerta zālē valdīja īsta sajūsma. Klausītāju vidū bija arī sūtnis Dr. A. Spekke un ALAs priekšsēdis Dr. P. Lejiņš.

Apmeklētājus apsveica rīcības komitejas loceklis A. Līdacis, pēc kam īsu pārskatu par jaunradītiem darbiem un to komponistiem sniedza mūzikas kritiķis V. Bērzkalns. Vijolīrms Ksenija Brante atskaņoja A. Ābeles trīs dziesmas un B. Skultes dziedājumu no operas „Vilkaču mantiniece". Tad sekoja T. Ķeniņa kvartets klavierēm, vijolei, violai un čellam A. Bērzkalna, Normas Auziņas, Annas Barakas un Ingus Nāruna priekšnesumā.

Koncerta pārtraukumā žūrijas komisijas priekšsēdis komponists prof. A. Ābele paziņoja godalgotos darbus un pasniedza godalgas klātesošam komponistam J. Norvilim (no Kanadas). Jānis Mediņš, kas dzīvo Zviedrijā, nevarēja personīgi aktā piedalīties. Prof. Ābele izteica atzinību arī T. Ķeniņam (no Kanadas) par viņa pirmatskaņoto kvartetu. Komponistus izsauca uz skatuves un publika tos ilgi sumināja.

Pēc tam vēl uzstājās dubultkvartets „Tēvija" ar T. Ķeniņa un J. Norvila dziesmām un Apvienotais Ņujorkas koris B. Skultes vadībā ar divām J. Norvila dziesmām. Koncerts noslēdzās ar Jāņa Mediņa kantāti „Maldu kalnā", piedaloties jauktam korim Dziesmu Vairogs A. Kalnāja vadībā, solistei Izoldei Pulciņai-Baumanei, pie ērģelēm bija E. Linzels. Komponisti, diriģenti un dziedātāji saņēma ziedus un sirsnīgus aplausus. Noslēguma vārdus teica A. Līdacis, pēc kam koris un publika lielā sajūsmā nodziedāja „Dievs, svētī Latviju".

Tālivalža Ķeņina mūzikālo vērtējumu par Jaundarbu un Dziesmu svētku koncertu sniegsim nākošajā Latvijas Amerikā numurā.

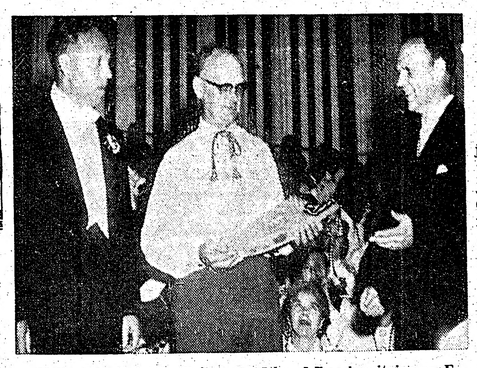

2. Kanadas latviešu Dziesmu svētku rīcības komitejas pr. E. Krūka pasniedz ceļojošo balvu — kokli Dziesmu Vairoga kopa priekšniekam. Blakus dir. A. Kalnājs. J. Kreiļa uzņ.

DZIESMU UN TIKŠANĀS PRIEKI...

(Pārnesums no 4. lpp.)

pamielot pie gleznu klāsta, bet kājas gan itin bieži aizmetās aiz skārdenēm, ko tautieši, acīm redzami, it prāvos daudzumos bija tukšojuši dziesmu un tikšanās priekā, pēc tam aizripinot turpat pa grīdu. Ko teiksi? — tautas svētki.

Ņujorkas Dziesmu svētki ir izskanējuši, bet vēl ilgi viņi skanēs klausītāju sirdīs. Svētdien visi ceļi, kas veda prom no pasaules dižpilsētas Ņujorkas, bija pilni latviešu, kas steidzās mājup pretī savam ikdienas darbam. Bet viņi aizbrauca bagātāki kā atbraukuši, viņi aizbrauca sildīdušies dziesmu un tikšanās priekā. Diriģents Br. Skulte aptuveni aplēsis, rēķinot 800 koristu piedalīšanos Dziesmu svētkos, ka koristu izdevumi dziesmu iestudēšanai un ceļa izdevumiem uz Ņujorku kopsummā sasniedz $134.000. Bet koristu patērēto enerģiju, gatavojoties un piedaloties šajos svētkos, neviens nevarēs aprēķināt. Un kas varēs aplēst ricības komitejas darbu un negulētās naktis, cīnoties ar paredzētām un neparedzētām grūtībām svētkus sarīkojot? Ja visam tam mēs vēl pieskaitītu pāri par 10.000 Dziesmu svētku apmeklētāju ceļa izdevumus, mēs iegūtu apžilbinošu ciparu, cik latvieši ieguldījuši līdzekļu un enerģijas, Dziesmu svētkus sagatavojot un noklausoties.

Prieks bija redzēt šīs lielās latviešu masas vienkopus, prieks bija redzēt tik lielā skaitā mūsu jaunatni. Ja Beverīnas dziedoņi mēs dziedam „Tautu izglāba dziesmu gars", varbūt, dziesmu gars mūs arī izglābs no asimilēšanās briesmām cittautu juklī.

Hedviga Pētersone

DZIESMAS NO LATVIJAS

PLATI IZDEVUSI FIRMA MONITOR RECORDS

ASV tirgū parādījusies kāda jauna grammofona plate ar latviešu tautas dziesmām un dejām, kas nākušas no viņpus dzelzs aizkara. Vāku grezno uzņēmums, kas attēlo latviešu jaunekli un jaunavu košos tautas tērpos. Plati izdevusi firma Monitor Records, Ņujorkā.

Vāka otrā pusē ir īss apraksts par Latviju, Rīgu un latviešu tautas mūziku. Turpat ir fešanoto dziesmu nosaukumi angļu un latviešu valodā, kā arī to izpildītāji. Pavisam ir 25 dziesmas un dejas. To starpā arī viena ukraiņu un viena tiroliešu dziesma, kas iedziedātas latviski. Kā izpildītāji minēti Elfrida Pakule, Anna Ludiņa, Olga Blūmberga, Auguste Klinka, Vera Davidone, Eduards Plūksna, vijolnieks Indulis Dalmanis, Latvijas valsts koris J. Dūmiņa vad., Latvijas filharmonijas vīru oktets, sieviešu sekstets, Rīgas vīru kvartets un Tautas instrumentu orķestris Gornita vadībā. Nekur tekstā nav atrodasm norādījums, ka Latvija ir Padomju Savienības okupantu varā, nedz arī kādi padomju varas oficiālie varas apzīmējumi.

Plates atskaņošana ilgst 45 minūtes. Programma iesākas ar braši iespēlētu tautas deju Rucavieti, kam seko Pūt, vējiņi kopa izpildījumā. Tālāk nāk Seši mazi bundzenieki, Kur tu augi, daiļa meita, Caur sidraba birzi gāju, Aun, meitiņa, baltas kājas un citas. Bez tautas dziesmām ir arī viena P. Barisona dziesma „Pavasara jausma".

Monitor Records firma ir izdevusi arī plates ar citu tautu dziesmām, kā lietuviešu, rumāņu, armēņu, ukraiņu. Firma sagaida, ka šīs plates radīs atsaucību amerikāņu aprindās, un apsver iespēju tautas dziesmu iesakņošanai piesaistīt arī mākslinieku, kas atrodas trimdā.

Miris Emils Mačs

(LA) — Rīgā 20. jūnijā, pēc smagas slimības miris Daiļes teātŗa aktieris Emils Mačs. Viņš bija viens no pirmajiem Dubura drāmatisko kursu absolventiem un Dubura labākais audzēknis. Izlaiduma aktā viņš tēloja Osvalda lomu Ibsena Spoks, iegūstot ļoti labas kritikas.

Pirmā pasaules kaŗa laikā Emils Mačs cīnījās Latviešu strēlnieku pulku ierindā. Viņu smagi ievainoja kājā. Pēc ievainojuma sadziedēšanas, kāja palika kliba un Mačs vairs nevarēja tēlot visas lomas.

Tomēr kā raksturlomu tēlotājs Latvijas neatkarības laikā viņš izcēlās Daiļes teātŗa ansamblī citu aktieŗu starpā. Mačs vadīja arī Daiļes teātŗa studiju un bija teātŗa izrunas konsultants. Viņš bija izstrādājis pats savu izrunas un deklamācijas teoriju.

Pēc padomju preses ziņām Emils Mačs pēdējos gados bijis pensionēts un iestudējis lugas pašdarbības ansambļiem, 22. jūnijā Emils Mačs izvadīts no Daiļes teātŗa uz Raiņa kapiem.

Emils Mačs vairākkārt pievērsies arī režisora darbam, tačuviņš bijis lielāks kā aktieris.

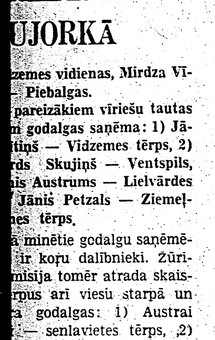

tērpu godalgošanas komi-
ieliņi, kas saņēma balvas
Jānis Petzals.
J. Kreiļa uzņ.

KĀRT ZEMES LODEI

Vācu žurnāli nesen plaši
stījās par Irānas bij. ša-
es Sorājas guļamistabas
nitātēm. Tām sekoja diplo-
sko notu apmaiņa . . . Lai
tnē novērstu līdzīgas nepa-
nas un sargātu ārzemju
nieku godu, attiecīgās vā-
iestādes izstrādāja preses
roles likumu, kuŗš pazīs-
ar nosaukumu „Lex So-
". Vācu avīžnieki sacēla brē-
n savā pusē dabūjuši vairā-
politiskos novirzienus, kādēļ
cerību, ka šo likumu
aments pieņems, jo arī re-
ori apsolījušies nākotnē ie-
paškontroles principus.
Lai kuplinātu amerikāņu un
ešu draudzības nēdēļu Bam-
ā (Rietumvācijā) stacionē-
vienības amerikāņu leit-
ta kāzās ar kādu īstu Bam-
as meiteni, amerikāņu gar-
na vadība kā kāzu ratus no-
jusi 30 tonnu smago trak-
, kuŗš paredzēts 28 cm atom-
ubala, tā sauktās „Atomu
ijas", vilkšanai sevišķi sma-
ceļa apstākļos . . . Pēc ame-
ņu paraduma jaunā vīra
ešta biedri milzīgo Atomu
ijas traktoru apkarinājuši
dām baigi skanošām skār-
bundžām. Bamberģieši, par
i draudzības nedēļai, zobojas,
tādu ļembastu nekad nebija
zīvojuši.
Kāds 18 gadīgs bavāriešu
nieks Degendorfas apkārtnē
tnī iztrenkājis tālāka kaimi-
ciema ugunsdzēsējus. Bū-
us sava ciema brīvprātīgo
žarnieku" komandā, viņš nav
s apmierināts ar mūžīgā pa-
ņ lomu, kādēļ ar motocikletu
braucis uz nākošo ciemu, kur,
tāms, ugunsdzēsēju modrības
baudei viņš ieradies „inkog-
o" kā jaunais priekšnieks,
nemotiņš no turienes „brand-
istara" tā spožo parādes tēr-
. Tik iespaidīgas ugunsdzēsēju
mācības turienes ugunsdzēsēji
bija piedzīvojuši savu mūžu,
„inspektors" viņus pēc visiem
umīem iztrenkājis ne vien pa
āju jumtiem, bet beigās licis
iem sakāpt baznīcas tornī,
ts pa to laiku atstājot aiz kā-
stūŗa parādes tērpu un aiz-
ūkot.

ĢIRTS SALNAIS

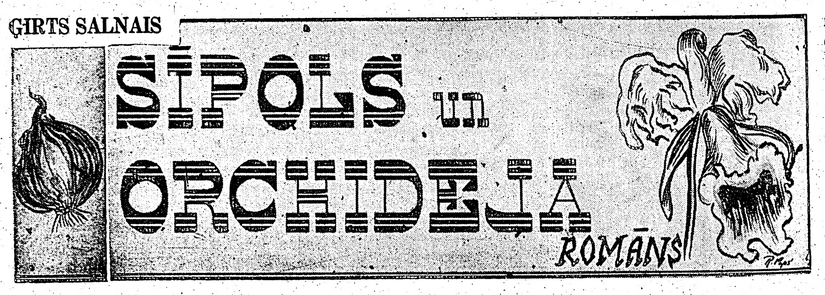

(146. turpinājums)

„Es arī ne," atcirta Ole. „Domāju — satiekaties pie Līvulejas."

„Nē, viņas tur nav, kad es esmu."

„Jā. Un kad mēs ceļamies no rītiem, tad viņa jau ir projām. Un kad mēs pārrodamies mājās, tad viņa jau guļ. Kā franču komēdijā," Ole jociģi noplātīja rokas, un pēkšņi lielās dusmās piegāja viņam klāt un iekliedza tieši sejā: „Un beigās es tev saku — lai nu kas tu esi, bet vīrietis tu neesi!" Viņš mirklī sapratis, ka gājis par tālu, neveikli saķķobījās, atvainojās un apgriezās, bet tomēr nespēja savaldīties, vēl ārā skriedams, uzsaukdams: „Laist tādam akmeņgrauzim un miroņu apkopējam pievākt tik kārtīgu meiteni!"

„Pagaidi!" Pēteris iesaucās ne mazāk uztraucies, bet inženieris jau bija ārā pa durvīm. Architekts dzirdēja ļejā rūcam moteru. Viņš noskrēja garāžā, kad Ole jau bija tikko izbraucis ratus mājas ceļā. Pēteris ieķērās mašīnas vaļējā logā. „Pagaidi! Ko tu tikko teici?"

„Vai man tev jāsit ar āmuru pa galvu, lai tu beidzot atjēgtos?" otrs vēl sarūgtināts atsaucās. „Tu ar savām smalkām kaitēm sabojā visu mūsu četru dzīves. Četru — saprati!" Ole nikni pagrūda Pētera rokas nost no logmalas. „Laid, es braucu pie māsas uz slimnīcu. Ja tev nebūs laika, lai viņa drusku pieskata uzņēmumu."

„Es taču neatsa . . ." izmisis kliedza Pēteris, bet Ole jau ripoja projām. .

Architekts palika pagalma vidū nolaistām rokām. Otrā stāva logā parādījās tēlnieka drūmā galva: „Pēter."

Tās sakoda zobus un aizturēja vaidu.

„Hey, Pēter," otrs uzkliedza ne pa jokam.

„Man nav laika," Pēteris nejaukā niknumā un greizsirdībā atbildēja tik klusi, ka otrs gan to nevarēja dzirdēt.

„Uznāc pie manis. Es tev ko parādīšu," Līvuleja kliedza, ka nodrebēja mājai rūtis. „Neesi tak kritis uz ausīm."

Pēteris vāji pamāja ar galvu un sāka kustēties. Kājas bija kā aizlauztas, bet pats pamazām mēģināja savaldīties. Jā, vai tad Līvuleja vainīgs, ja viņš pats tik ilgi vairījies satikt Lailu. Viņam svila vaigi. Šķita, ka saņēmis no Oles vienu, bet toties baismīgi spēcīgu pļauku. Cirtiens bijis tik stiprs, ka Pēteris pat neiedomājās, kas Olem būtu par tiesībām iejaukties otra jūtu dzīvē? Bet trāpīts bija smagi, un mudie', viņš tagad neietu pie Līvulejas, ja negribētu pierādīt pats sev, ka ir tomēr vīrietis un cienīgi spēj pavest smagākos zaudējumus.

Darba istabiņas stūrī, apgaismojis daiļo manekēnu — Penelopi — Līvuleja apmetās ķeblītī pie loga un, gaidīdams architektu, pusē drūmu, pusē laimīgu skatienu, bet bezspēcīgs, kā noreibis, vēroja balināto linu audeklu, kas sedza viņa pēdējo darbu. Tas bija nobeigts. Viņš bija pateicis visu, ko domājās nepieciešamu un pasakāmu, radot savu „Skumjo meiteni". Tēlnieka sirds bija mierīga; it kā spējīga pukstēt tikai vieglam miegam. Pašā mita neizskaidrojams apmierinājums un reizē sāvāda zaudējuma sajūta — kā mātei, kas esusi sevī un izaukējusi dzīvību nu to atdevusi pasaulei, esot prieceīgai par laimi būt radītājai un bažīgai, vai laime, vai nelaime likta šūpulī. Šķita piepildīts kaut kas liels un vienreizējs, ko varējis tikai viņš vienīgais; it kā no dvēseles būtu noņemta mīļa, bet smaga nasta; it kā pašam būtu sākams jauns ceļojums pasaulē, stāvot biezu džungļu mudžeklīgu taku krusteceļēs.

Līvulejas raupji veidotā seja likās kūstam un pārveidojamies dieviška miera skaidrībā. Viņš padevās sapņainai iztēlei bez pretestības it kā juzdams laimes glāsmu pieskārienu karstajai pierei un maigas nojausmas par kādu nereālu žēlastību, kas piešķirta bez īstena nopelna.

Pēteris vēl nerādījās, un Līvuleja pasmaidīja tik vāru, gandrīz meitenīgi trauslu smaidu, kas ārēji nekādi neatbilda viņa stiprai, parupjai personībai. Bērnišķu iedomu sagrābts, viņš, noliecis galvu, caur pieri bažīgi ieskatījās Penelopē. Tā, māksligā gaismā un mirdzošā dabiskā zīda tērpā, aiz viltīga miglas priekškara, tādījās kā tikko no bezgalības dzidruma un Piena ceļa zvaigžņu atstariem piedzimis eņģelis, kas gatavs celties augšup pirmam nedrošam lidojumam. Pašu nesa neierobežotā iztēle, ko nesaistīja liekulīgas izgudrības tīkli. Jebšu — Līvuleja ticēja citiem nepaticamam vai aizmirstam, ka mākslai jāatdod cilvēkiem atpakaļ maldu gadsimtos zaudētā dvēsele un ticība labā uzvarai pār ļaunu, un ziedošanās prieks, kas, viņaprāt, vienīgais vestu mūs atpakaļ uz zaudēto paradīzi. Sen, sen par ilgu māksla meklējusies pēc ķēniem cilvēku sirdīs un domās, pati kļūdama ķēmīga un atbaidīga; no acināt̄ājas un šķistītājas pārvērtusies gremdētājā un apsmējējā; no radītājas — onānistē; no gaismas — maldugunī; no dieviška sapņa — spokainā, neķītrā murgā. Tā nāvē garu, kaut sakās nākam no gara; tā nonāvē daili, kaut tā ir viņas vienīgā rota, tā slavē neškīstību, kaut reiz bijusi dvēseles šķīstīšanas dzidrākais avots.

Viņš juta Penelopes mūžam nemainīgo, tikko jaušamo smaidu, kā burvīgu vēsmu noguļamies uz pieres un pārvēršamies glāstā, kaut apzinājās, ka nebūtu neviena, kas nesmietos, ja viņš mēģinātu iestāstīt šādus niekus. Bet viņam viss tas nāca no kādas citas pasakainas pasaules, kā drošākais tilts starp sevi un aizmūžīgo.

— Penelope, — viņam likās, ka pats dzird savu priekā piesmakušo balsi, — kad tu sāksi elpot un mani akmeņs tēli runāt, mūs neskars ne sāpes, ne ciešanas. Mēs celsimies uz gaismas spārniem un smiesim par uzvarēto ļaunumu sevī un citos.

Penelope, gatava pēc Līvulejas ātrumā uzmesta zīmējuma no ķīmiķu un technologu izgudrotām mākslīgām šķiedrām, fabriku vārītavās un veidotavās — dažu saprotamu iemeslu dēļ, nepamirkšķināja ne aci, un tēlnieks pārmezdams pagrozija galvu, it kā sacītu:

— Nu, pati zini, ka tevi radīt nebija nekāda lielā māksla. Tā bija tikai untumaina iedoma. Bet ja man šonāks svētas dusmas, es tevi vismaz piespiedīšu lidot.
— Viņš pamāja uz loga pusi. — Un tu lidosi, būdama svērta un par vieglu atzīta. Un tavā vietā var būt tā tur, — viņš pabakstīja uz apsegtā tēla pusi. — Tajā ir iekalta laba daļa no manas sirds un mana gara. Nemaz nav sacīts, ka man viņa jāuzdāvina vai jāpārdod Pēterim.

Blakus viesistabā kāds ienāca. Līvuleja iztrūcināts piesteidzās pie manekēna un izdzēsa gaismu. Viņš sabrauca atpakaļ matus, domās it kā izkāpdams no paradīziska sapņa pelēkā drausmu un skumju pilnā pasaulē, kaut pašam nezuda prieceīgā oma. Tās ietekmē, kad aizvēris cieši aiz sevis darbnīciņas durvis, viņš uzskatīja architektu, negribējās ticēt, ka tas ir tas pats Pēteris, ar ko satiekas dienu dienā. Ja arī architekts bija allaž kāda neizskaidrojama nemiera pilns, nemiera, kas viņu mudināja būt skeptiķim un bezcerīgam smīnētājam, tad tomēr Pēteris prata valdīt it labi savas dziļākās jūtas, lai citu acīs nekļūtu smieklīgs. Bet nu tur viņš stāvēja tuvu durvīm sabudināts un svešādu, skraidīgu skatu, kā tikko kāds būtu to applucinājis ar karstu ūdeni.

„Kas noticies?" Līvuleja līdzjūtīgi iesaucās un nīgrās aizdomās piebilda: „Sakaitināji skaisto madamu un tā tevi padzina ellē ar visiem taviem zīmējumiem?"

„Nē," Pētera atbilde bija kā bez skaņas. „Tieši otrādi." Te ieskanējās kā spītība un lepnums. „Tev vajadzīga mana palīdzība?" viņš jautāja, nervozi kustēdamies no vienas pēdas uz otru.

Līvuleja saviebās. Otra nelāgā oma viņu kaitināja.

„Ko tāds skābuma pods man var palīdzēt!" Viņam atgriezās pasaules nicinātāja grimums un barbariskā valoda. „Ek," viņš vāji pamāja ar roku, „tu biji vienīgais par kuŗu cerēju, ka tas nu būs cilvēks, kuŗš drusku spēs priecāties man līdzi, neredzēdams tur nekā pārspīlēta vai muļķīga — izrādās — nekā. Tas pats pilns nelaimes."

(Turpinājums sekos)

V. PALMA REALTY LTD.

HO 1 3670

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

VISU DIENU no plkst. 6 rītā līdz 12 vakarā

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH — BROADVIEW: divstāvu 8 istabu bubultķieģeļu māja, ūdens - elļas apkure, 2 virtuves, garāža. Kopīga cena $18.000,-. Iemaksa $3.000,-. Atlikums uz ļoti izdevīgām 10-gadīgām obligācijām.

GREENWOOD — GERRARD: divstāvu 6 istabu dubultķieģeļu māja, elļas apkure, garāžas iespējas. Kopīgā cena $14.500,-. Ļoti izdevīgas obligācijas. Māju var pirkt bez iemaksas.

DANFORTH — DONLANDS: divstāvu 6 istabu dubultķieģeļu māja, elļas apkure, 2 modernas virtuves, garāža. Kopīgā cena $14.900,-. Iemaksa $2.000,-. Atlikums uz izdevīgām 10 gadu obligācijām.

PALĪDZAM SAGĀDĀT NAUDU IZTRŪKSTOŠAI IEMAKSAI UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM BEZ BANKAS STARPNIECĪBAS UN BEZ GALVINIEKIEM, JA JUMS IR $300,- VAI VAIRĀK IEMAKSAI. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

IESVĒTĪBĀM KRĀŠŅAS ZIEDU UN LATVISKU DĀVANU VELTES.

LOTUS PUĶU VEIKALĀ

802 BATHURST IELĀ, PIE BLOOR

LE 3-3884 Toronto

LOTUS

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St., W,. Toronto pie Grace, LE 5-6792

A. EGLITIS —

RADIO un TELEVĪZIJAS VEIKALS - DARBNĪCA

IERIKO TV ANTENAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.

IZĪRĒ TV par $8,- MĒNESĪ.

161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

DĀMU FRIZIERSALONS

ERNA SILĀRE

428 St. Clarens Ave., Toronto, Ont.

Tel.: LE 1-5937 (BLOOR — LANSDOWNE)

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS

VIJA GRIMBA

109 Moberly Ave., Toronto, Ont. Tel. OX 4-0464

DANFORTH — WOODBINE, 2. stāvā.

OLGA INTS

DĀMU FRIZIERSALONS

820 Danforth Ave. (Pape - John)

HO 5-4388, Toronto.

HALLS

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

Ziedi katram gadījumam.

Brīva piegāde ik dienas, arī vakaros un svētdienās.

1278 Bloor St., W., Toronto, Ont.

LEnnox 2-1102
2-1103
2-1104

ZIGFRIDS ART POTTERY

ZIGFRĪDA JURŠEVSKA

KERAMIKAS DARBNĪCA - VEIKALS

1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6 - 8183

viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowna.

Krājumā latviska un moderna keramika.

Pieņem arī pasūtinājumus dažāda veida keramikas izstrādājumiem.

Pieņemu pasūtinājumus audumiem

VIENMĒR KRĀJUMĀ:

plecu lakati, galvas lakati, latviski spilveni un sedziņas.

HANDWEAVING Studio

VELTA VILSONS, 76 Avenue Rd., Toronto

Tel. WA 2-1315

GLOBUS CO. 1646 Queen St., W., Toronto, Ont. Tel. LE 4-1722

DĀVANU SAIŅI UZ LATVIJU

Kādēļ pārmaksāt, ja varat ietaupīt 25—30%, sūtot saiņus ar mūsu firmas starpniecību. Salīdziniet mūsu cenas un paši par to pārliecināsities.

Mēs garantējam saiņu piegādi uz Baltijas valstīm. Mūsu cenās ietilpst preču izmaksa, muitas un citi izdevumi. Saņēmējiem nekas nav jāmaksā.

MŪSU SPECIĀLSAIŅIS

1. 3½ jardi augstas kvalitātes angļu tiras vilnas uzvalku drānas;
2. 3 jardi tiras vilnas, ļoti labs materiāls vīriešu vai sieviešu mēteļdrānas;
3. Viens tiras vilnas sviters kungiem vai dāmām vai 8 kv. p. ļoti labas virsādas kurpēm vai zābakiem;
4. Viena vilnas šalle 56" x 56" ar ornamentiem vai 2 mārc. zoļādas diviem pāriem kurpju;
5. Viena vīriešu šalle;
6. Divi krāsaini kabatlakatiņi.

ŠĪ SAIŅA CENA, VISU IESKAITOT, ... $67.50

Labprāt pieņemam arī pasūtinājumus no ASV.

Mēs sūtām pārtikas saiņus svarā līdz 44 mārciņām.

Pieprasiet mūsu cenrāžus.

Pieņemam nosūtīšanai arī jūsu pašu sagatavotus saiņus ar jaunām mantām sūtīšanai uz Baltijas valstīm. Saiņus varat piesūtīt pa pastu vai nodot personīgi. Mēs sniegsim jums sīkus paskaidrojumus par muitas u. c. izdevumiem.

PĀRSŪTĀM VISĀDA VEIDA MEDIKAMENTUS.

Pasūtinājumus pieņem arī „ORBIS" aģentūra 3650 St. Lawrence Blvd., Montreal, Que.

ASTRAS APGĀDA

IZDEVUMI

Lasiet un dāviniet vērtīgas grāmatas:

Dz. Freimaņa romāns VIĻŅI	$3,30
Ortega Y Gasset esejas MEDITĀCIJA PAR MILESTĪBU	$3,35
K.Raudives romāns NEREDZAMĀ GAISMA	$3.90
J. Klīdzēja stāsti VIŅAS un VIŅI	$3.35
Z. Mauriņas esejas PILSĒTAS UN CILVĒKI	$3.45
" " " CILVĒCES SARGI	$3.50
" " " ZIEMEĻU TEMAS	$3.25
" " romāns TĀLĀ GAITA	$4.00

DV GRĀMATNĪCA

123 HURON ST., TORONTO, ONT.

Iris

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

588 BLOOR ST., W., TORONTO. LE 1-5665

★ Gaumīgas līgavu buķetes.

★ Griezti ziedi un podu puķes.

PIEGĀDE MĀJĀS. Tel. mājās HO 1-5213

MURRY'S DRUG STORE E. GALDIŅA 3108 Dundas St., W. Toronto, RO 7-8468

Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmētika.

Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

Vilis Sveija

vienmēr Jums pakalpos apdrošināšanas jautājumos, zvaniet vai pavisiet 60 Victoria St., Room 413, Toronto 1, Ont. Biroja Tel. 4-5141. Māja HO 3-0756.

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM AR GAISA PASTU NOSŪTA

FARMACEITS T. KRAUMANIS

no savas aptiekas Cobourg, Ont., 22 King St., W.

Tel. FR 2-3431

Ing. M. MARDI

AUTOVADĪŠANAS SKOLA

490 COLLEGE ST., TEL. WA 4-8219, TORONTO.

Pilns apmācības kurss braukšanai un rakstveida pārbaudījumam. Braukšanas apmācība ar 1958. g. auto.

BIROJĀ: EM 6-5434 MĀJĀS: ME 3-5518

Visāda veida padomus un pakalpojumus jurīdiskos jautājumos sniedz

JOHN KUZMOCHKA, B. A.

Barrister, solicitor & notary

4 ALBERT ST (otrā. stāvā), TORONTO, ONTARIO

AUTO VADĪSANAS SKOLA

BALTIC

AUG. MASINGS

Visiem kursantiem garantēju atļaujas. Automatiskās un standarttransmisijas.

79 Indian Gr., telef.: RO 9-6612, RO 2-4558

Izgatavo

ADRESES, DIPLOMUS, SKATLOGU KARTES UN CITUS KALIGRAFISKUS DARBUS.

TELEFONS HU 3-5531, TORONTO.

S. & G. TIRE SERVICE

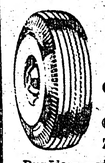

Dunlop — Firestone — Goodrich Dealer

459 Roncesvalles Ave., Toronto

Tel. LE 4-6602

- Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
- Mēs vulkanizējam un atjaunojam jūsu vecās.

Zemas cenas. Riteņu balansēšana. Garantēts darbs.

Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz plkst. 8 vakarā, sestdienās līdz plkst. 6 vakarā.

RAKSTĀMMAŠĪNAS

ar un bez latviešu taustiņu iekārtas uz izdevīgiem noteikumiem un lētu piedāvā

ALEKSANDRS KANBERGS

596 Sherbourne St., Toronto

Iznomā rakstāmmašīnas ar latviešu taustiņu iekārtu.

J. KREIĻA FOTO STUDIJA

Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt

HO 6-3800, 445 Pape Ave.

DĀVANA DRAUGIEM - KANADIEŠIEM

Knuta Lesiņa THE WINE OF ETERNITY

(stāsti)

University of Minnesota Press apgāds.

Glīti iesieta $4.25.

DV. GRĀMATNĪCĀ, 123 Huron St., Toronto.

V. KUČĀNS,

Kungu un dāmu drēbnieks,

10% atlaide pašreizējiem pasūtinājumiem

115 COLBECK ST., TORONTO,

Tel.: RO 6-7038

Visātrāk — vislabāk — vīsērtāk

Naudu UZ Latviju-USSR

10 rubļi par $1.—

Nodeva $5.— līdz $50.—

EKSPRESS SŪT. 2 NEDĒĻAS

PILNĪGA GARANTIJA

PIESŪTA KVĪTES.

GRAMERCY

744 Broad St.,

Newark 2, New Jersey, USA.

Licensed by Dept. Banking and Bonded.

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

Notariāta birojs

visāda veida notariāliem pakalpojumiem

atvērts otrdienās no pl. 6—9 v.; citās dienās iepriekšēja pieteikšanās.

316 HARBORD ST., TORONTO.

LE 4-8447.

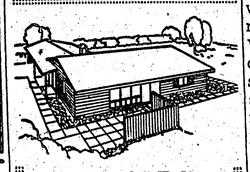

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

REAL ESTATE

◐ INSURANCE ◐

◐ MORTGAGES ◐

316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.

— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

14 × 5 istabu dzīvokļu māja, dubultķieģeļu, privāts iebraucamais ceļš un garāža — izdevīgā iznomāšanas rajonā. Iemaksa tikai $20.000,-. Bruto ienākums $21.600,-. Šis pirkums atmaksājas jau 10 gados.

PAR METODĒM LASĪT MĀCĪŠANĀ

II

Būtu labi, ja bērnu vecāki un skolotāji savās sanāksmēs („vakarēšanās") pārrunātu arī mājmācības jautājumus. Vecākiem, kas iegādājas „Vieglo gaitu', ieteicams izlasīt ābeces sākumā iespiestos metodiskos paskaidrojumus.

Bet pakavēsimies pie pašas ābeces, lai redzētu, kā tāda tūdaļ lasīšana iespējama.

Pirmajā lapā zīmējums rāda bērnus, kas ieraudzījuši ligzdiņu ar putniņiem. Visi bērni priecājas par tādām lietām, arī tas zēns un meitene, kas redzami zīmējumā. Ko viņi saka? Zēns pārsteigts sauc „Ā"! Meitene arī priecīga, viņa saka „ a - ā"! Un mēs, tādu pārsteigumu saprotam, sakām „a A". Grāmatā ir uzrakstīts, ko teica zēns, izlasīsim to! Un arī tas, ko teica meitene, ir uzrakstīts . . . Un kas te (a A)? Te ir — a - A! a A! Mēs jau nu to protam izlasīt! Vai lasīsim vēlreiz? Un tā nu ir pirmā stunda. Bet te vairs a nav vārda sastāvdaļa, tas ir vesels vārds, vesela notikuma un pārdzīvojuma ietvērums — teikums. Bērniem tik spēlēties ar koka dēlīšiem, celt mājiņas. Varam iedot tagad trīs dēlīšus, ko spēlēties, bet uz viena ir uzrakstīts (drukātie burti!), ko teica zēns, uz otra, ko meitene, bet uz trešā, ko mēs paši par šo lietu sakām. Un spēlējoties, mūsu skolnieciņam gribas atšķirt, uz kuŗa dēlīša nu bija tas, uz kuŗa atkal cits rakstīts. Viņš lasa, sajūk, mēs izlabojam, un viegiā gaita ir iesākta.

Katrā nākamajā lapā ir kāds jauns burts klāt, bet tas ietverts vārdā, ko mēs vispirms izlasām, neizceļot „sastāvdaļu".

Tur māte sauc ganus mājās („Ū!"), bērni viņai atsaucas, un arī gotiņa atsaucas. Gotiņa saka „mū!" Mēs izlasām vārdus, kas ābecē rakstīti, kas satura pilni ietvеŗas mūsu stāstā un zīmējumā. Un mazais skolnieks atkal var saņemt dažus dēlīšus savām spēlēm; bet vai viņš pazīst to dēlīti, kur rakstīts, ko teica gotiņa? Jā! Kā teica gotiņa? Izlasi!

Kad bērns tiklab grāmatā kā dēlīšu rakstā pārzina izņemto kursu, ejam tālāk. Mēs nesteidzamies, sevišķi jau sākumā nesteidzamies, lai vieglā gaitā nebūtu sajukumu. Atkārtojumam sevišķi noder dēlīši, ko var sajaukt, tad meklēt un atrast vajadzīgo, izdalīt laukā īpašai uzmanībai tos, kur notikusi kļūdīšanās. Ķeršanās notiek, bet stomīšanās ne: bērns vai nu doto tekstu izlasa tekoši, vai nemaz, jo burtu kopā lipināšana viņam sveša. Ko viņš ir iemācijies, to lasa bez klupšanas. Tā nu ir tā tūdaļ „kopā" lasīšana. Drīz bērns pats sāk ievērot arī „sastāvdaļas" — burtus, bet tad jau viņš lasa tekoši, un burti nekad nav jāvеŗ kā zemenes smildziņā. Vārds „ai", „am!" (tā ēdot teica mazais bērns) parādās kā sastāvdaļa vārda galotnēs (tēv - am, Ann - ai) u.t.t. Tas nozīmē, ka tilts no atsevišķu vārdu pulciņa ieved vispārējā lasīšanā, ka nav „jāatceras un jāiemācās katrs vārds", kā to dažs metodes nepazinējs apgalvojis, piemetinot, ka „latviešu valodā nav angļu grūtās rakstības", kāpēc „angļu" metode mums neder. Tā nav angļu metode! Un mūsu fonētiskā rakstība ir īsti piemērota analitiskai lasīt mācīšanas metodei.

No savas prakses varu piemetināt, ka, analitisko metodi liekot (esmu mācījis arī pēc skaņošanas metodes!), biju pārsteigts par ātrām un vieglām sekmēm. Savu dēlu sāku mācīt, kad viņam bija pilni 5 gadi. Pēc 4 mēnešiem viņš lasīšanu bija iemācijies. Kļūdījās šad tad īsajos vārdos (ne garajos!), „es", „bet" u.t.t., ko, laikam, paviršības dēļ lasīja uz labu laimi, pat aci neuzmetis.

Lietuvju skolotājs I. Malēns (Ignas Maļėnas) 1957. g. „Aidai" 8. n-rā pastāsta par savām sekmēm, 1939. g. viņa „izmēģinājuma trusītis" — 4 gadi veca meitene, agri attīstījusies, ekspansīva, jau tūdaļ pati vēlējusies lasīt un rakstīt. Mācījusies tikai, kad pati gribējusi. Skolotājs nav aizturējis, kad interese pārgājusi, tātad darbs balstījies tikai uz bērna interesēm. Darba laiks, resp. „stundas" bijis 1—5 minūtes. Rakstīšana un lasīšana, ko meitene ietilpinājusi savās rotaļās, nav reģistrēti. Sārunas jeb „stundas" sāktas 3. maijā, izbeigtas septembŗa vidū, kad jau meitene „visu izmācījusies". Kopā pa visu laiku skolotājs strādājis 6 stundas 40 minūtes. Tas ir minimālais laiks Maļėna praksē. Maksimālists izskolots 12 stundās 20 minūtēs. Tas bijis (darbu sākot) 5 gadi 4 mēn. vecs zēns, aizkavēta brieduma, miegrīgs. Te darbs iekritis kaŗa laikā. Vācijā, kad nav bijis dabūjams nedz papīrs, nedz cīti paligļi. dzekji. Pat ābeci nācies pašiem gatavot. Arī te „stundu" gaŗumu noteikusi zēna interese vai tās izbeigšanās.

Pie teiktā gribu piebilst, ka savā praksē centos neizlaist dīkā nevienu dienu, interesi darbu sākt provocēju, darba beigas noteica skolnieka interese.

Kā gan bērni seņos laikos spēja ielauzīties lasīšanā? Laikam nemaldīšos, ja teikšu, ka pāri visiem grūtumiem ar burtošanu un atpakaļlasīšanu bērns, ieskatījies rakstā un rakstītā vārda kopējā gleznā, atradis pats tiltu uz dabisko lasīšanas, aptveršanas ceļu. Burtošana un atpakaļlasīšana tad nu būtu tikai lieki „vadātāji" viņa ceļā. Arī skaņošanas metode, kas uzmanību pievērsusi vārda ķīmijai, galu galā noved pie veiklas lasīšanas tikai tad, kad bērns, vingrinājumos pūlēdamies, ir nonācis tiktāl, ka viņa acs uztvеŗ nedalītu vārdu. Nesadalītais vārds, runīgais vārds, kas dzīvo bērna apziņā un iztēlē, ir izejas punkts, sākot lasīšanas mācību pēc analitiskās metodes.

***

Latviskā lasīt mācīšana ir nokavēta, ja bērns to neiemācās līdz skolas gaitu sākumam svešas valodas (īpaši angļu) skolā. Citādā izruna, atšķirība rakstībā bērnu samulsina. Kāpēc „lācis" nevar lasīt „lesis" vai „lekis", kā to varētu gaidīt angļu lasījumā? Kāpēc vācu skolā v lasa tā („f"), bet nu liek atkal citādi lasīt u. t. t.?

Šāds apmulsums mazina interesi, bērns mācās ar nepatiku, skatās apkārt, nevēro. Ja nu latviskā lasīšana pie tam notiek tikai latviešu skolā (reizi nedēļā), dažkārt vēl pa stundai kavējot, tad nevar cerēt ne uz kādiem panākumiem, lai kādas metodes mēs lietotu. Zariņu Jānis

Piezīme: Šis raksts ņemts no LNAK Skolas klēts krājuma. Skolas un vecāki var šī raksta atsevišķus eksemplārus pieprasīt, rakstot uz šādu adresi: LNAK Skolas klēts, c/o Mr. J. Mežaks, 1 Classic Ave., Toronto, Ont., Canada.

Saiņus uz LATVIJU, LIETUVU, IGAUNIJU un KRIEVIJAS zemēm sūtiet piederīgajiem un draugiem ar

SAKAS PARCEL SERVICE

kas tos nosūta caur Ukrainska Knyha, 755 Barton St., E., Hamilton, Ontario

Tel.: LI 4-7239

Jūsu saiņi ir APDROŠINĀTI, garantējam to piegādi.

Varat sūtīt pārtiku, drēbes, medikamentus, apavus, svarā no 4 līdz 17 mārciņām. Muitas izdevumus nokārto UKRAINSKA KNYHA. Mūsu jaunajā, plašajā veikalā ir iespējams dabūt apavus, ādas jakas, lakatus un citas mantas. Lielā izvēlē uzvalku drānas, sākot ar $8,- vienam uzvalkam. Vilnas auduma kā vienkrāsaini, tā angļu svītrotie. Mums ir zīda, kokvilnas un flaneļa drānas, kā arī vajadzīgie piederumi.

Ātra un laipna apkalpošana. Veikals atvērts no plkst. 10 rītā līdz 7 vakarā, no otrdienas līdz sestdienai.

Sestdien, 1958. gada 12. jūlijā, 56. n-rs.

DEJU VAKARI SIDR

KATRU SESTDIENAS V

Deja bez pārtraukuma pie Hi-Fi ar jaunām lentā

Sākums plkst. 19-os. Ieejas maks

Apmeklēt lūdz

Izīrējamas telpas atvaļinājuma pavadīšanai,

RED-WHITE-RE

6 jūdzes ziemeļos no Port Severnas, 103. (jaunā laivas. Laba zvejošana. O Zvirgzdgrauds, 50 Car Tel. LI 9-8782.

RUDOLFA BLAUMAŅA 50. PIEMIŅAS GADS

KOPOTU RAKSTU pēdējie sējumi ir visās grāmatnīcās.

Apgādam krājumā vēl nedaudz pilnu komplektu.

12 sējumi — cena $45.00

IZNĀCIS Feliksa Ucha lielais biografiskais romāns

VARENAIS BĒTHOVENS

I un II grāmatas lielā grezнā kopsējumā — Dāvanu grāmata, cena $8.00, pasūtinot apgādā 20% atlaide

vai

maksājot pilnu cenu, katrs saņem pēc izvēles 1 grāmatu par brīvu līdz $4.00 vērtībā no zemāk minētām, vai citām krājumā:

A. Rupaiņa vēst. rom. — MĀRA MOSTAS I	$4.00
A. Niedars rom. — PIE AZANDAS UPES	$3.50
stāsti — PASAULES PLAUKSTA, Solkāna ill.	$3.40
Andr. Niedars rom. — KAD MĒNESS DILST	$3.60
Dž. Londona rom. — JŪRAS VILKS	$3.60

Andrieva Niedras traģiskais romāns

SIKSPĀRNIS

glītā sējumā, cena $3.90, apgādā 20% atlaide.

Tikpat traģiska, kā rakstnieka paša dzīve, ir arī viņa literārie darbi, kas ievadīja romānu laikmetu latviešu literatūrā

Katram auto braucējam ir nepieciešams lielais

Rand Mc Nally — ROAD ATLAS

Visu štatu, pilsētu, Kanadas un Meksikas ceļu kartes ar attālumiem un diagrammām. Plašākais kontinenta izdevums. Cena $1.75 plūs 15¢ pasta izdevumiem.

LATVIJAS VALSTS 40 GADU ATCEREI SAGATAVOJA K. Jēkabsona lielo biografisko romānu par Latvijas spožā valstsvīra **Zigfrida A. Meierovica dzīvi un darbu**

KRISTĪNE un ZIGFRĪDS

Pasūtinājumiem apgādā parastā atlaide.

CROSS ROAD COUNTRY — LATVIA, lesiets ..... $12.

Latviešu zinātnieku kopdarbs, bagātīgi illustrēts.

SMITH - CORONA, Super - Silent, angļu - latviešu rakstāmmašīnas ..... $147.

atlaide 20%. Labākā ASV mašīna. Nosūtām arī uz Kanad

LATVJU GRĀMATA, P. O. BOX 332, WAVERLY, IOW

Plašākā latviešu grāmatnīca Kanadā piedāv

JAUNĀKOS IZDEVUMUS

ĢEN. R.BANGERSKA Mana mūža atmiņas, I d., gl. ies.	$
F. ZAUERBRUCHA Mana dzīve	$
I. GUBIŅAS Draugam nepiemērota sleva, stāsti	$
K. LESIŅA Pēdējās mājas, romāns	$
J. KLIDZEJA CILVĒKA BĒRNS, romāns	$
Grāmata par Akseli Munti	$
DR. V. VELSA Hirošimas dienas grāmata	$
V. KROĎEŖA Sminētāji, stāsti	$
R. Blaumanis, XII sējums.	$
L. BREIKŠA Maldugunis, romāns	$
ED. VIRZAS Straumēni	$
A. NIEDRAS Perles Majores draugs, romāns	$
T. ZELTIŅA Rožu gaitenis, romāns	$
J. BOJERA Lafotu zvejnieki, romāns	$
A. GAILIŠA Lēvijas kundzes grēku sūdze, romāns	$
PERLA BAKA Māte, romāns	$
L. SARMAS Negantnieki, romāns	$
I. VIKSNAS Es saku paldies, dzejas	$
R. GALENIECES Atzišanās, dzejas	$

DV GRĀMATNĪCA,

123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.

Pasūtinot vairākas grāmatas, pasta izdevumi nav jāmaks

KLAUSIETIES

LATVIEŠU MŪZIKU

LATVIEŠU ZIŅAS

LATVIEŠU FIRMU PAZIŅOJUMUS

LATVIEŠU RADIO RAIDĪJUMO

Otrdienu vakaros no pl. 8,30—9,00.

CHLO - RADIO RAIDĪTĀ

VIĻŅA GAŖUMS 6

LONDON ST. THOM

DEJU VAKARI SIDRABENĒ

KATRU SESTDIENAS VAKARU

Deja bez pārtraukuma pie Hi-Fi ar jaunām lentām papildinātas mūzikas.

Sākums plkst. 19-os. Ieejas maksa dāmām $0.50, kungiem $1.00

Apmeklēt lūdz SIDRABENES PĀRVALDE

Izīrējamas telpas atvaļinājuma pavadīšanai, kā arī izbraukumiem

RED-WHITE-RED CAMP

6 jūdzes ziemeļos no Port Severnas, 103. (jaunā) ceļa malā. Izīrējamas arī laivas. Laba zvejošana. O. Zvirgzdgrauds, 50 Carrick Ave., Hamilton, Ont. Tel. LI 9-8782.

RUDOLFA BLAUMAŅA 50. PIEMIŅAS GADS

KOPOTU RAKSTU pēdējie sējumi ir visās grāmatnīcās.

Apgādam krājumā vēl nedaudz pilnu komplektu. 12 sējumi — cena $45.00

IZNĀCIS **Feliksa Hucha** lielais biografiskais romāns

VARENAIS BĒTHOVENS

I un II grāmatas lielā grezna kopsējumā — Dāvanu grāmata, cena $8.00, pasūtinot apgādā 20% atlaide

vai

maksājot pilnu cenu, katrs saņem pēc izvēles 1 grāmatu par brīvu līdz $4.00 vērtībā no zemākminētām, vai citām krājumā:

A. Rupaiņa vēst. rom. — **MĀRA MOSTAS I**	$4.00
A. Niedars rom. — **PIE AZANDAS UPES**	$3.50
stāsti — **PASAULES PLAUKSTA**, Soikāna ill.	$3.40
Andr. Niedars rom. — **KAD MĒNESS DILST**	$3.60
Dž. Londona rom. — **JŪRAS VILKS**	$3.60

Andrieva Niedras traģiskais romāns

SIKSPĀRNIS

glītā sējumā, cena $3.90, apgādā 20% atlaide.

Tikpat traģiska, kā rakstnieka paša dzīve, ir arī viņa literārie darbi, kas ievadija romānu laikmetu latviešu literatūrā.

Katram auto braucējam ir nepieciešams lielais

Rand Mc Nally — ROAD ATLAS

Visu statu, pilsētu, Kanadas un Meksikas ceļu kartes ar attālumiem un diagrammām. Plašākais kontinenta izdevums. Cena $1.75 plūs 15¢ pasta izdevumiem.

LATVIJAS VALSTS 40 GADU ATCEREI SAGATAVOJAM

K. Jēkabsona lielo biografisko romānu par Latvijas spožākā valstsvīra **Zigfrīda A. Meierovica dzīvi un darbu**

KRISTINE un ZIGFRĪDS

Pasūtinājumiem apgādā parastā atlaide.

CROSS ROAD COUNTRY — LATVIA, iesiets $12.50

Latviešu zinātnieku kopdarbs, bagātīgi illustrēts.

SMITH - CORONA, Super - Silent, angļu - latviešu rakstāmmašīnas $147.87,

atlaide 20%. Labākā ASV mašīna. Nosūtām arī uz Kanadu.

LATVJU GRĀMATA, P. O. BOX 332, WAVERLY, IOWA.

Plašākā latviešu grāmatnīca Kanadā piedāvā

JAUNĀKOS IZDEVUMUS

ĢEN. R. BANGERSKA Mana mūža atmiņas, I d., gl. ies.	$4.80
F. ZAUERBRUCHA Mana dzīve	$4.50
I. GUBIŅAS Draugam nepiemērota sieva, stāsti	$2.80
K. LESIŅA Pēdējās mājas, romāns	$4.00
J. KLIDZEJA CILVĒKA BĒRNS, romāns	$3.75
Grāmata par Akseli Munti	$3.80
DR. V. VELSA Hirošimas dienas grāmata	$2.80
V. KRODEŖA Smīnētāji, stāsti	$3.40
R. Blaumanis, XII sējums.	$3.90
L. BRĒIKŠA Maldugunis, romāns	$3.00
ED. VIRZAS Straumēni	$4.50
A. NIEDRAS Perles Majores draugs, romāns	$3.40
T. ZELTIŅA Rožu gaitenis, romāns	$3.49
J. BOJERA Lafotu zvejnieki, romāns	$2.80
A. GAILĪŠA Lēvijas kundzes grēku sūdze, romāns	$3.00
PERLA BAKA Māte, romāns	$3.00
L. SARMAS Negantnieki, romāns	$4.00
I. VIKSNAS Es saku paldies, dzejas	$2.85
R. GALENIECES Atzīšanās, dzejas	$2.60

DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.

Pasūtinot vairākas grāmatas, pasta izdevumi nav jāmaksā.

KLAUSIETIES

LATVIEŠU MŪZIKU

LATVIEŠU ZIŅAS

LATVIEŠU FIRMU PAZIŅOJUMUS

LATVIEŠU RADIO RAIDĪJUMOS

Otrdienu vakaros no pl. 8,30—9,00.

CHLO - RADIO RAIDĪTĀJĀ

VIĻŅA GAŖUMS 680

LONDON ST. THOMAS

I. JANKOVSKIS

Real Estate & Business Broker

LE 6-0143

Mājas, Veikali, Apbūves gabali.

Hipotēku un aizdevumu sagāde. Padomi māju pirkšanas un pārdošanas jautājumos katrā laikā.

93½ Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.

1001

drēbju paraugi kungu un dāmu drēbniecībā. Labākie angļu audumi ar pieņemamu cenu katra kabatai. Garantēts darbs. Tīrīšana un krāsošana

A. SILAVS

415 Dundas St., E., Toronto (pie Parliament St.). Tel EM 4-0089.

Atvērts no plkst. 8—8 vakarā.

A. E. KERSON

BARRISTER, SOLICITOR, NOTARY PUBLIC

229 YONGE ST.

Room 203

EM 4-3141, TORONTO

Runā vāciski un krieviski.

Krapieši, atsaucieties, meklēju

ULDI JOSTIŅU.

Ziņas no mātes dzimtenē.

Lūdz rakstīt

A. ZEMĪTIM,
64 JOSEPHINE ST.,
LONDON, ONTARIO,
CANADA.

Dr. M. KOSOWSKI

uzsāk praksi.

SPECIĀLISTS:

SIEVIEŠU SLIMĪBĀS un DZEMDĪBU PALĪDZĪBĀ.

Neauglības ārstēšana.

611 BLOOR ST., W., (Palmerston stūrī), Toronto

Vizītes pēc norunas. Zvanīt: LE 5-7434, vai LE 6-1470

KLAVIERU BŪVETĀJS

A. KLAVIŅŠ

skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieŗu pirkšanā.

90 London St., Toronto

Tel.: LE 3-8609

Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres

MEKLĒJU

ZĪLĪTI ŽANI GUSTAVU,

dz. 11. IX. 1899. g.,
no Kursīšu pagasta,
un
bij. 22. bataljona kaprāli

JĀNI SENKĒVIČU,

no Valdemārpils.

Ziņas no piederīgiem.

Rakstīt: Karl SMITH,
24 BRISCOE ST., W.,
LONDON, ONT., CANADA.

RIGINA ANCE

meklē

NIKOLAJU BIKŠE,

dz. 1. 7. 1904. g Kandavā. Rakstīt: E. Brodelis, Bellö, Gumarp,

SWEDEN

Dufferin, pie Izstādes vārtiem

IZĪRĒJAMA

MĒBELĒTA ISTABA

uz vēlēšanos ar pansiju vai vārīšanas iespējām un

ISTABA AR VIRTUVI

(sētas pusē, otrā stāvā, ar balkonu). Uz vēlēšanos garāža.

Zvanīt pēc pl. 6 vak.

LE 2-2208, Toronto.

BEATRICE IELĀ

izīrējama istaba ar virtuvi. Virtuvē gāzes plīts, $9,- nedēļā. Zvanit LE 6- 3082, Toronto.

BROADVIEW — DANFORTH raj. izīrējama istaba ar vai bez mēbelēm, ar virtuves un ledusskapja lietošanu un auto novietošanas iespējām. Zvanit pēc pl. 5 vakarā, sestdien un svētdien — visu dienu: HO 3-4684, Toronto.

PAPE UN O'CONNOR izīrējama mēbelēta istaba ar vārīšanas iespējām. Zvanit HO 1-3078, Toronto.

„Mazais lācītis" Doug Wright „LITTLE B'AR"

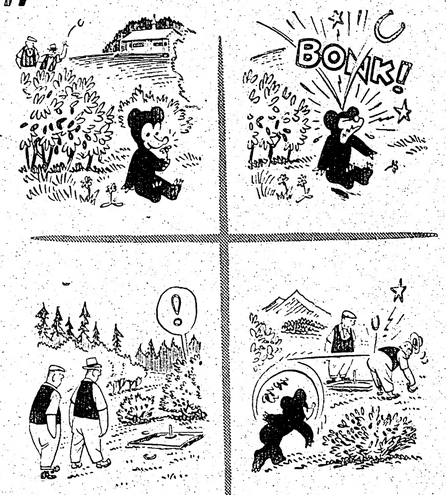

Publicēts Jūsu uzjautrināšanai

„DOW KINGSBEER

DOU KINGSBIR ALUSDARITAVA

BREWERY LIMITED

LATVIEŠU PUĶU SALONS

CALLA

727 Danforth Ave., pie Pape, tel. HO 6-9911, Toronto.

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem. ☆ Bagātīgā izvēlē griezti ziedi. ☆ Podu puķes. ☆ Zaļumi un tropiskie stādi.

Sudraba un dzintara rotas lietas.

Tautiskie audumi. ☆ Keramika.

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

Mēs piegādājam mājās.

UZMANIBU! UZMANIBU!

TORONTO INVISIBLE WEAVERS

Īpasniece Anna Goba

212 Wellesley St., East, Toronto. Tel. WA 2-2396

Labo kožu saēstas, izdedzinātas vai saplēstas visāda veida drēbes.

GARANTĒTS PIRMKLASIGS DARBS

The Dahlia Beauty Salon

408 Danforth Ave., Toronto.

MATU un SEJAS KOPŠANA. ILGVIĻNI.

MODERNAS FRIZŪRAS. MANIKIRS.

Ērtas, labi vēdinātas telpas.

Mūsu darbinieces runā latviski.

Tel.: HO 3-4262.

ZELTKALIS ANTONS KIVLENIEKS (KALUPE JEWELLERS)

gatavo un labo rotas sidrabā, zeltā, platīnā, latviskas, ar dzintariem, krāsainiem akmeņiem un dimantiem.

Grāmatas par b r ī v u 10% apmērā no rotu pirkuma vērtības.

Zvanīt katrā laikā HO 3-1008.

19 Pretoria Ave. Toronto 6 Ont.. Canada.

Bijušā kara dalībniekiem atmiņu atsvaidzināšanai par izpārdošanas cenu

A. SIŅĶA Kurzemes cietoksnis (gliti iesieta)	I	$1,80
" " " "	II	$1,80

DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron St., Toronto Ont.

GREGORY CHARLAP

B.A.M.Sc., M.C.L.

ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR

Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodas.

Victor 5-1195, MONTREAL, P. Q. Mājās AT 1858

4th Floor, 1374 Sherbrooke St. W.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA

līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai

(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn. $8.00 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savas maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lēsi, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 584 Second St. Brooklyn 15, N. Y.

Vasaras dievkalpojumi: Betlemes baznīcā katru svētdienu, sākums pl. 11.15: 13. jūlijā māc. R. Zariņš, 20. jūlijā prāvests K. A. Birznieks, 27. jūlijā prāvests K. A. Birznieks, 3. augustā māc. A. Anševics.

Nometnē, draudzes lauku īpašumā pie Elka Parka, jūlijā un augustā brīvdabas dievkalpojumi katru svētdienu pl. 11.00; 13. un 20. jūlijā māc. A. Ozols. Lietainā laikā dievkalpojumi notiks tanī pašā laikā jaunās saimniecības ēkas lielajā zālē.

Draudzes kanceleja draudzes namā atvērta darbdienās, izņemot pirmdienas, no pl. 11-1; otrdienās un piektdienās arī no pl. 6—8 vakarā. Draudzes locekļi savas vajadzības var kārtot svētdienās pēc dievkalpojumiem. Pirmdienās kanceleja slēgta. Tel. SO 6-7721.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Cīņas draudzē, 5615 W. Ferdinand St.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave., Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev. - lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu, plkst. 3 p.p.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W., Cermak Rd.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvūdē, Ill., tel. FI 2-2420.

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10,30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 963 Hazard Ave., tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trisvienības baznīcā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēnešā 1. svētdienā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, **YMCA's** telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 328 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Cīņas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 10 no rīta.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E., Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 p.p.

Svētdienas skolē nodarbības no plkst. 9,30—12,30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Mineāpoles St. Paula latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave. katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langins.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu. pl. 2,00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mītulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont. tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī, Tel. WA 4-1563

Svētdien, 13 jūlijā, pl. 11.00 dievkalpojums sv. Andreja baznīcā.

Svētdien, 20. jūlijā, pl. 11.00 dievkalpojums Sidrabenē.

Svētdien, 27. jūlijā, Bērnu svētki Sidrabenē.

Kičenerā. Svētdien, 13. jūlijā, pl. 3 pp. dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel LE 6-2510.

13. jūlijā, plkst. 3 p.p. Sv. Jāņa baznīcā Jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu.

20. jūlijā dievkalpojums Saulainē.

27. jūlijā, plkst. 9 no rīta dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

3. augustā dievkalpojums Saulainē.

10. augustā, plkst. 9 no rīta dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

17. augustā dievkalpojums Saulainē.

24. augustā, plkst. 9 no rīta dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

Svētdien, 20. jūlijā, plkst. 2 p. p. iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu.

Bramptonā Latviešu ev. - lut. draudzē 27. jūlijā, plkst. 1,30 p. p. iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu Grace United baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trisvienības baznīcā 18 Victoria Ave., S.

Svētdien, 13. jūlijā, plkst. 2 pp., jauniešu iesvētes dievkalpojums. Kā viesis piedalās māc. A. Voitkus. Dziedās draudzes koris I. Silkovskas vadībā. Dziesmu lapiņas.

Hamiltonas baptistu baznīcā, Stanley Ave. un Locke ielas stūrī, telefons NO 2-7975.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont. Tel. CE 2-2385.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3234.

Norsbejā svētdien, 13. jūlijā, plkst. 17 lut. baznīcā dievkalpojums.

Virdžinijtaunā svētdien, 20. jūlijā, plkst. 13 anglikāņu baznīcā dievkalpojums.

Norandā svētdien, 20. jūlijā, plkst. 16 United baznīcā dievkalpojums.

Māc Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 42-5512. Winipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLA

Māc. V. Sēters, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī

13. jūlijā, plkst. 2 p.p. jaunatnes iesvētīšana ar dievgaldu.

20. jūlijā draudzes lauku īpašumā Tērvetē plkst. 11 no rīta dievkalpojums.

26. jūlijā, plkst. 6,30 vak. svētvakara dievkalpojums.

Māc. A. Voitkus, 49 Hallowell St., Westmount, Montreal 6, P. Q. Tālr. WE 3-1867. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.

Dievkalpojumi jūlijā un augustā notiks ik pārsvētdienas plkst. 9.00 no rīta.

Svētdien, 20. jūlijā, plkst. 9.00. Spredikis: Bērni tirgus laukumā

Svētdien, 3. augustā, plkst. 9.00. Spredikis: Paslēptie dārgumi.

Svētdien, 17. augustā, plkst. 9.00. Spredikos R. Goba.

Svētdien, 31. augustā, plkst. 9.00. Spredikis: Tieksme pēc labākā.

Bībeles stundas notiks 9. un 23. jūlijā un 6. augustā, plkst. 8.00 vakarā. Temats: Lūka evaņģelijs.

ST. KATARĪNĒS

Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Dievkalpojums Niagara Falls latviešu ev. - lut. draudzē, Jaunajā Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd., 1958. g. 12. jūlijā, pl. 18,00.

TORONTO BAPTISTU DRAUDZES

dievkalpojumi notiek svētdienās, pl. 3 p.p. un trešdien vakaros, pl 8 — Walmer Road baznīcas telpās. Māc. R. Ekšteins.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru sestdienu plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Katru svētdienu, plkst. 10,45 rītā garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350 Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218

K. KĀRKLINŠ

pārstāvis pie UNO MANKIN Real Estate,

Member of Toronto Real Estate Board; Member of Ontario Association Real Estate Board

892 DANFORTH AVE.

Birojā HO 1-1114, mājā HO 5-6384

ĪPAŠUMI TORONTO, MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS un LAUKU APKĀRTNĒ.

BAYVIEW — DAVISVILLE: 6 istabu kopīga dubulķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba, garāža. Izdevīgas obligācijas. Iemaksa $2.500,-.

DANFORTH — GREENWOOD: 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja ar ūdens - eļļas apkuri; moderna un ērta virtuve, vannas istaba, garāža. Izdevīgas obligācijas. Iemaksa $3.000,-.

DANFORTH — BROADWIEV: 8 istabu atsevišķa māja, eļļas apkure, 2 modernas virtuves, vannas istaba. Garāžas iespējas. Iemaksa $300,-.

Mājas pircējiem sagādājam naudu iemaksām par 3% gadā.

Gadskārtējās draudzības un jaunatnes dienas NIAGARĀ

Š. G. 19. UN 20. JŪLIJĀ

SVĒTKU NORISE

SESTDIEN, Niagaras lielākajā koncertu zālē, 4 Epworth Circle:

plkst. 15.00 Jaunatnes forums, diskusijas un svētku atklāšana;

plkst. 18.00 koncerts un priekšnesumi (piedalās: I. un A. Dunkeļi, A. Ķeniņas-Kajakas ritmo-plastikas skolas audzēknes un citi);

plkst. 20.00 SVĒTKU BALLE

ŠERATONE-BROKE viesnīcas kristalla zālē.

Ieejas maksa: koncertā $0.75, ballē $2,00.

Piezīme: sarīkojumi notiek moderni vēsinātās telpās

SVĒTDIEN, Port Vellerā, Garden City līcī, (12 jūdžu no Niagaras):

plkst. 10.00 „Draudzības balvas" izcīņa vīriešu un sieviešu volejbolā (priekšspēles). Piedalās spēcīgās ASV un Kanadas latviešu volejbola vienības;

plkst. 16.00 Finālspēļu sākums. ● Priekšnesumi ugunskuru gaismā. ● Atvadu balle.

Ieeja visai dienai $1.00.

Apmeklēt lūdz — RĪCĪBAS KOMITEJA

MĒĢINIET AR SINEPĒM

Vietā, kur latviešu dižmakšķernieki jau gadiem ilgi niekojušies, vai makšķernieku valodā asarām, pagājušā nedēļā viens iedzimtais kanadietis izvilka ne mazāk kā 55 mārciņas smagu maskiju. Tā vieta ir taisni tur, kur Simko ezers savienojas ar izslavēto Kočičingu. Ar maskiju tam vecītim gluži gludi viss nav gājis. Pēc liela uztraukuma un kārtīgas zivs nokausēšanas beidzot ar lielām pūlēm kanaks dabūjis maskiju laivā, bet pēc pāris minūtēm Kanadas ūdeņu tīgeris sadūšojies un sācis nelabi spārdīties pa nelielo laiviņu. Spārdoties maskijam izdevies ar vareno asti trāpīt laimīgam makšķerniekam pa dibenu. Sitiens bijis tik spēcīgs, ka vecītis pat nav paspējis izsaukties "O boy!", kad bijis jau pāri laivas malai slapjajā ūdenī. Zivs ilgi spārdījusies pa laiveli, bet ūdenī iekritušais makšķernieks, piekēries laivas malai, tāpat ar kājām spārdīdamies stūrējis uz krastu. Nabagam bijis bail rāpties laivā iekšā pie baigā maskija.

***

Vairāk latviešu makšķernieku ekspedīcijas bija izbraukušas uz izslavēto Moon River, kur vienā vietā maskijus var paņemt kā bankā. Pagājušā nedēļā tur tā banka laikam bijusi ciet, jo vismaz man zināmās trīs izlases makšķernieku vienības atgriezās mājā bez maskijiem. Bija dabūjuši smukus basus, brangas līdakas un pāris "king size" pikreles.

***

Jūs varbūt atcerēsities, ka nesen es atzīmēju, ka Aleksis K. netālu no Saulaines mazā upelē kopīgi ar savu dēlēnu, juniora prasto makšķerēšanas piederumu dēļ nedabūja krastā 2 mārc. smagu varavīksnes foreli. Draugs mani informē, ka lielā forele, pēc upītes neatlaidīgas pārķemmēšanas, pagājušā nedēļā beidzot ar labiem rīkiem izzvejota un jau apēsta. Dižforele piekērusies taisni tajā pašā atvarā, kur tā pirms divām nedēļām pārlauza puikam bambuka kātu un nolauza āķi. Mans draugs gan piezīmē, ka droši vien badošanās dēļ lielā forele par to divu nedēļu starplaiku zaudējusi svarā taisni 1¼ mārciņu, jo kad Uldis izvilcis pagājušo svētedien, tad tā svērusi tikai vairs ¾ mārciņas.

Tiem, kam luste mesties uz maskijiem, nav nemaz jābrauc uz Moon River vai to ezeru sateku. Mūsu makšķernieku iecienītākā uzplaukuma turpināsanos pašreizējā jaunatnes kriminālitāte drīz vien atkal samazinājoties.

laimo vairākus makšķerniekus ar pavisam lieliem maskiju lomiem. Nežēlojiet naudu un nosakot šmurgājušies, ar prastiem angažējiet kādu no vietējiem asariem, pagājušā nedēļā viens ūdeņu pazinējiem. Par $10 viņš iedzimtais kanadietis izvilka ne jūs aizvedīs vietā, kur ar labu mazāk kā 55 mārciņas smagu pacietību, neatlaidību un maz-druciņ laimes, jūs droši dabūsit maskiju. Tā vieta ir taisni tur, savu maskiju. Un neraudiet, ja kur Simko ezers savienojas ar lielais maskijs nepiekęras tieši izslavēto Kočičingu. Ar maskiju šogad. Daudzi amerikāņi brauc tam vecītim gluži gludi viss nav simtām jūdžu uz Kanadu gadu gājis. Pēc liela uztraukuma un no gada pēc sava maskija un kārtīgas zivs nokausēšanas beidaudzi vēl brauks daudz gadu, zot ar lielām pūlēm kanaks dajo viņu maskijs vēl nav izšķīries būjis maskiju laivā, bet pēc pāpieķerties.

ris minūtēm Kanadas ūdeņu tīgeris sadūšojies un sācis nelabi spārdīties pa nelielo laiviņu. Spārdoties maskijam izdevies ar vareno asti trāpīt laimīgam makšķerniekam pa dibenu. Sitiens bijis tik spēcīgs, ka vecītis pat nav paspējis izsaukties "O boy!", kad bijis jau pāri laivas malai slapjajā ūdenī. Zivs ilgi spārdījusies pa laiveli, bet ūdenī iekritušais makšķernieks, piekēries laivas malai, tāpat ar kājām spārdīdamies stūrējis uz krastu. Nabagam bijis bail rāpties laivā iekšā pie baigā maskija.

***

Vairāk latviešu makšķernieku ekspedīcijas bija izbraukušas uz izslavēto Moon River, kur vienā vietā maskijus var paņemt kā bankā. Pagājušā nedēļā tur tā banka laikam bijusi ciet, jo vismaz man zināmās trīs izlases makšķernieku vienības atgriezās mājā bez maskijiem. Bija dabūjuši smukus basus, brangas līdakas un pāris "king size" pikreles.

***

Jūs varbūt atcerēsities, ka nesen es atzīmēju, ka Aleksis K. netālu no Saulaines mazā upelē kopīgi ar savu dēlēnu, juniora prasto makšķerēšanas piederumu dēļ nedabūja krastā 2 mārc. smagu varavīksnes foreli. Draugs mani informē, ka lielā forele, pēc upītes neatlaidīgas pārķemmēšanas, pagājušā nedēļā beidzot ar labiem rīkiem izzvejota un jau apēsta. Dižforele piekērusies taisni tajā pašā atvarā, kur tā pirms divām nedēļām pārlauza puikam bambuka kātu un nolauza āķi. Mans draugs gan piezīmē, ka droši vien badošanās dēļ lielā forele par to divu nedēļu starplaiku zaudējusi svarā taisni 1¼ mārciņu, jo kad Uldis izvilcis pagājušo svētedien, tad tā svērusi tikai vairs ¾ mārciņas.

Tiem, kam luste mesties uz maskijiem, nav nemaz jābrauc uz Moon River vai to ezeru sateku. Mūsu makšķernieku iecienītākā uzplaukuma turpināsanos pašreizējā jaunatnes kriminālitāte drīz vien atkal samazinājoties.

***

Kādā kopīgā izbraukumā arch. Herberts Gubiņš man izteica gatavību nodot izciņai ceļojošu kausu tam latviešu makšķerniekam, kas pēdējos trīs gadus nebūtu ne reizi melojis. Man ir lielas grūtības ar šī ceļojošā kausa izciņas noteikumu izstrādāšanu, bet Herberts neliek mieru un pagājušā nedēļā zvanīja trīs reizes, jo tikko noteikumi būšot gatavi, viņš nodošot kausu, kas jau esot juvelieru firmā izraudzīts.

***

Kārtīga slieka ir universālēsma uz kuru dažreiz krīt pat vislielākās zivis. Pagājušā gada beigās man pašam, kā aklai vistai grauds, uz slieku pie Pine River piekērās 8 mārc. līdaka. Sakarā ar nedrošo pasaules politisko stāvokli, cenas arī sliekām ir gājušas uz augšu. Ja ceļā apturēsit pie kādas farmas, kur kāds 10 gadu vecs uzņēmējs ceļmalā izkāris lielu plakātu, kas vēstī, ka "Dew worms for sale", tad varat droši rēķināties, ka par katru dzīvu vai pusprāgušu slieku jums būs jāsamaksā labā Kanadas valūtā 2 centi gabalā. Parasti šie uzņēmēji amerikāņu dolarus pretim neņem, jo iekāms tie nav izlasījuši jaunāko "Financial Post" numuru, nepilngadīgie dzīvo ēsmu tirgotāji nav droši par šīsdienas amerikāņu dolāra vērtību un tādēļ atturēsies no svešās valūtas pieņemšanas.

Toronto pie „Coles" vai „Polaka" vai pie kāda cita Izraēlas izcelsmes tārpu brokera jūs variet par 65 centiem dabūt 50 sliekas. Braucot uz makšķerēšanas vietu neliekat sliekas pakaļējā bagāžas nodalījumā. Lielajā karstumā sliekas tur pašas sevi sagremos un pie upes nonācis, jūs savā slieku kārbā atradīsit nelabi smirdošu Royal Jelly vai Europa Delikatessen ķiniešu parauga smērdesu. Uz pēdējiem diviem produktiem zivis parasti neķeras un man ir nopietni jāšaubās vai kāds latvietis skaidrā prātā pats ēstu to ķiniešu smērdesu.

Vislabākā un šiverīgākā sliekа ir tā, kas tikko kā rakta. Ir neskaitāmi paņēmieni, kā tikt pie labām un lielām sliekām. Drēgnos vakaros uz mauriņa ar bateriju un fiksu ķērienu jūs viegli varat salasīt pāris simts labāko slieku. Ļoti labs paņēmiens ir slieku apdzīvotā territorijā iespraust divus metalla stabiņus apm. 1 jardu atālumā vienu no otra. Stabiņiem pievieno parasto elektrisko strāvu un sliekas nāk no zemes laukā tirināmas un vaimanādamas. Nav ieteicams pašam reizē pieskārties abiem stabiņiem, jo tad tā tirināšanās un brēkšana ir jāuzņemas pašam.

Pagājušā nedēļā personīgi izmēģināju kādu vecu, gandrīz aizmirstu, bet ļoti labu slieku iegūšanas paņēmienu. Nolēju sava mauriņa zāli pāris kvadrātjardu ar vāju sinepju ūdeni. Rezultātā — pāris minūtēs salasiju pāri par 100 lielisku slieku. Izmēģiniet arī jūs to sinepju ūdeni, bet nesabrūvējiet par stipru.

A. Pelēkais.

Brīvības saules nometnes skautu un gaidu

SACENSĪBU REZULTĀTI

(Pārnesums no 1. lpp.)

Visā nometnes laikā notika spraigas sacensības, kuru rezultāti ir šādi:

DZIMTENES PAZIŠANAS

Mazskautiem un guntiņām:
1. Rīgas Liepas, 2. Gaujas Liepas, 3. Gaujas Priedes.

Skautiem un gaidām:
1. Gaujas Zilītes, 2. Rīgas Lāči, 3. Gaujas Zilītes.

Roveriem un lielgaidām:
1. Kokneses Brigaderes, Ventas Aspazijas apv. saime, 2. Ventas Blūmas, 3. Gaujas Skujenieces.

ŠĶĒRŠĻU GĀJIENĀ

Mazskautiem un guntiņām:
1. Ventas Liepas, 2. Gaujas Bērzi, 3. Gaujas Ievas.

Skautiem un gaidām:
1. Rīgas Lāči, 2. Jelgavas Bebri, 3. Rīgas Zilītes.

Roveriem un lielgaidām:
1. Gaujas Skujiņas, 2. Kokneses Brigaderes, 3. Ventas Aspazijas.

GAIDU UN SKAUTU MĀKĀS

Mazskautiem un guntiņām:
1. Tērvetes Bērzi, 2. Saulkrastu Ievas, 3. Gauju Egles.

Skautiem un gaidām:
1. Gaujas Zilītes, 2. Rīgas Lāči, 3. Gaujas Zilītes.

Bez šīm galvenajām sacensībām notika arī citas, bet gaidas vērtēja arī labākos kopus un saimes nometnē, un rezultāti bija šādi:

Guntiņām — labākais kurs — Gaujas Liepas.

Gaidām — labākais kops — Gaujas Zilītes.

Lielgaidām — labākā saime — Gaujas Skujenieces.

PATEICĪBA

Gaidu un skautu vadība izsaka pateicību visiem, kas veicinājuši nometnes labo izdošanos, bet jo sevišķi Toronto mednieku un makšķernieku klubam un viņa priekšsēdim Dr. P. Bārdiņam par atļauju izmantot Bērzaines īpašumu, šī īpašuma pārvaldniekam J. Atmatam par padomiem un laipno gādību, un A. Švernam, kas šaušanas grupu aturēja no treniņiem gaidu un skautu dēļ — pēc nedēļas atpūtas skauti un gaidas vēl šāvējiem lieliskus rezultātus! Kaut nebija maz arī šogad, citu gadu smaidošie zēni un meitenes gaida vēl vairāk draugu un labvēļu ciemos — lielajā nometnē.

Ķivīte.

SPORTS

ŅUJORKAS DV — TORONTO DV 4:3 (3:1)

Daudz pārrunātā un ilgi gaidītā spēle futbolā starp Ņujorkas un Toronto DV komandām beidzot ir notikusi. Smagā cīņā uzvarēja Celmrauga un Ārena diriģētā ņujorkiešu DV futbola komanda, paturot savā īpašumā J. Dzeguzes dāvināto Dziesmu dienu kausu. Pirms spēles teica apsveikuma runas, apmainījās piemiņas lietām, darbojās skaļrunis un skatītāju „tūkstoši" ar nepacietību gaidīja spēles sākumu.

Spēle iesākās strauji, gan saraustīti, spēlētāji nervozēja, bet pamazām sāka iejusties, un redzējām vienu otru skaistu kombināciju kā no ņujorkiešu, tā arī no Toronto spēlētāju puses. Šķita, ka mājinieki laukumā sapratās labāk, taču pēc kādas jaukas saspēles, no 20 jardu attāluma Celmrauga lika kapitulēt torontiešu vārtsargam, iesitot bumbu labajā apakšējā stūrī. Tas radīja sajukumu torontiešu pusē, un nebija ilgi jāgaida, kad Blūmītis un Konopasevičs rezultātu paaugstināja uz 3:0 Ņujorkas labā. Likās, ka torontieši piedzīvos katastrofālu zaudējumu, bet tomēr, neatlaidīgi uzbrūkot, divas minūtes pirms puslaika beigām Litaunieks iesita pirmos vārtus torontiešu labā.

Otrā puslaikā torontiešus nevarēja pazīt: likās, ka tā ir cita komanda, kaut gan ar tiem pašiem spēlētājiem. Uzsākot strauju, saskaņotu saspēli, viņi ļoti bieži nonāca pretinieka vārtu priekšā, un nebija ilgi, kad Buss iesita otrus vārtus. Abas komandas cīnījās pašaizliedzīgi — viena, mēģinot noturēt, otra — izlīdzināt rezultātu. Ap puslaika vidu Bušam no atjautīgas Kudrašova piespēles, izdevās rezultātu izlīdzināt 3:3.

Nu sākās cīņas pēdējais posms. Torontieši nemitīgi bombardēja ņujorkiešu vārtus: Kudrašovs no pāris metriem pārsita pāri, pēc neilga laika Litaunieka labu piespēli pārsita pāri arī Gulbis, skaudrs Buša sitiens trāpīja šķērskoku, bumbai tālu atlēcot laukumā. Ņujorkieši tikai ar atsevišķiem izrāvieniem tika pie torontiešu vārtiem. Jau likās, ka spēle beigsies neizšķirti, kad ar strauju izrāvienu labajā malā Konopasevičs iesita savai vienībai uzvaru nesošos vārtus apm. 5 minūtes pirms beigām. Tā arī šī cīņa beidzās 4:3 N.Y. labā. Jāsaka — tā bija jauka, draudzīga spēle. Cerēsim, ka tā paliks par tradiciju Toronto un Ņujorkas latviešu futbolistu starpā.

Līdzbraucējs.

SPORTA KALENDĀRS TORONTO

Kontinentāllīgas futbolspēles jūlijā:

Sakarā ar pārgrozībām Continentāllīgā, paredzētā spēle ar igauņiem nenotiks.

Sestdien, 12. jūlijā spēlēs DV pret St. Thomas vienpadsmitu.

Trešdien, 16. jūlijā
HELLAS — DV

Pirmdien, 21. jūlijā
BLACKPOOL — DV

Piektdien, 25. jūlijā
ARSENAL — DV

Pirmdien, 28. jūlijā
DV — LIONS

★

Trešdienas spēles notiek YMCA's laukumā, 275 Broadview Ave. Pārējās dienās — Millen stadionā

REVĪZIONISMA TENDECES PADOMJU SAVIENĪBĀ

Laikā, kad konflikts starp Krieviju un Dienvidslaviju pakāpeniski saasinās, arvienu vairāk parādas ziņas par „revizionismu" pašā Padomju Savienībā. Vārdu „revizionisms" Padomju Krievijā tagad lieto, lai apzīmētu katru tendenci, kura nav patikama pašreizējam režīmam, un katru nacionālisma izpausmi nekrievu republikās. Šīni sakarā britu avīzēs pēdējā laikā parādās dažas ziņas arī par Baltijas valstīm — gan ar piezīmi, ka tās esot grūti dabūt, jo Baltijas valstis vēl arvien esot slēgtas apmeklētājiem no ārienes (atskaitot dažus izņēmuma gadījumus), un tādēļ vienīgais ziņu avots esot vietējās avīzes, kuras dažreiz izdodoties dabūt — kaut arī ar grūtībām. Šīs ziņas gan attiecas ne tieši uz Latviju, bet vairāk uz Lietuvu un Igauniju.

Kompartijas kongresā Igaunijā jau janvārī viens no biedriem ir žēlojies, ka „igauņu buržuāziskie nacionālisti turpina savus provokātoriskos kliedzienus par pārkrievošanas briesmām. Lietuvs kompartijas kongress februārī ir runājis par nacionālistiskām tendencēm, naidīgu noskaņojumu pret krieviem un emigrantu propagandas izplatīšanu, ideoloģiskiem maldiem un partijas organu nespēju sekmīgi apkarot un likvidēt šīs negatīvās parādības. Kādā no Padomju Lietuvā izdotajām avīzēm maija mēnesī rakstīts, ka nacionālisti Lietuvā cenšoties kļūt arvien aktīvāki un radīt krieviem naidīgu noskaņojumu strādniekos, bet it sevišķi studentos un intelliģencē.

Mazāk dzirdams par revizionisma tendencēm Padomju Savienības austrumu republikās, bet arī tur tās izpaužas. Pirms kāda laika Azerbeidžanas kompartijas pirmais sekretārs asi nosodījis mēģinājumus „sēt mūsu starpā indīgo nacionālisma un šovinisma sēklu", šie mēģinājumi esot bez žēlastības jāapspiež.

Tadžikistanas kompartijas kongress ir aizrādījis, ka nacionālistiskās tendences esot ļoti sīkstas un izpaužoties visdažādākos veidos. Grūzijā nacionālisms parādoties pavisam īpatā veidā — personības kultā jeb, labāk sakot, Staļina kultā(jo Staļins, kā zināms, bija gruzīns), tā nostājoties pret pašreizējo personības un Staļina kulta apkarošanu Padomju valdībā. A. nitais Rice Lake katru gadu ap-

ATSAUCIETIES — JŪS MEKLĒ!

Latviešu Centrālai Komitejai Vācija, (21) Münster/Vestf., Grevener Str. 69 — 3, ir ziņas zemāk minētām personām no viņu piederīgiem. Tās var saņemt:

Roberts Cingelmanis, dz. 7. 5. 09.; Oskars Jūlijs Cucurs, dz. 19. 11. 12.; E. Celms (bijis Eslingenā); Viktors Danenbergs, dz. 6. 3. 25.; Harijs Dreimanis, dz. 10. 10. 16.; Pēteris Žanis Dreimanis, dz. 16. 11. 10.; Jānis Dārziņš, dz. 10. 8. 23.; Edvarts Arturs Dārziņš, dz. 8. 5. 25.; Olģerts Dombrovs, dz. 1923. g. Rīgā; Herberts Dāvids, dz. 27. 3. 34.; Pāvils Nikodems Dūmiņš, dz. 27. 6. 21.; Alfrēds Dambis, dz 5. 8. 08.; Harijs Dumpe, dz. 18. 5. 23.; Ričhards Družilovskis, dz. 1925. g. Rīgā; Markus Dambergs, dz. 18. 6. 28.; Emilija Dobele, dz. 15. 2. 02.; ārste Zinaīda Dāle; Žanis Deķis; Teodors Dumpis, dz. 4. 7. 22.; Jānis Esenbergs, dz. 1. 5. 10; Olga Evermann, apm. 70 g. veca, dzim. Rīgā; Eduards Evermann; Ēriks Frišmanis, bijis ar sievu Zentu un bērniem Guntu un Juri Rietumvācijā; Frīda Foldats (Voldats), dz. 11. 8. 21.; Otto Gustavs Freimanis, dz. 14. 1. 1900. g., ar sievu Hermīni un dēlu Hariju; Vilhelms Pēteris Freibergs, dz. 1. 1. 14.; Milda Fogelis (Vogel), dzim. Šķibusts, dz. 30. 10 10.; Nikolajs Felkers, dz. 19. 5. 15.; Amanda Fridrichsone; Roberts Grīviņš, dz. 1907. g.; Elga Grīviņa, dzim. Baltgals, dz. 17. 7. 20. g; Jūlijs Gavars, dz. 1907. g., Meirānos; Emīls Grosbergs, dz. 12. 4. 06.; Edite Grike, dz. 1938. g.; Milda Grike, dz. 1904. g.; Vodemars Grandavs, dz. 30. 12. 22.; Nikadems Graudiņš, dz. 1907. g.; Anna Garšvica, dz. 18. 5. 10.; Kārlis Aleksandrs Gubenis, dz. 24. 2. 13.; Kārlis Galviņš, dz. 1907 g.; Jānis Grenters, dz. 15. 12. 18.; Žanis Grābeklis, dz. 1923. g.; Hedviga Gube, dz. Elferte, dz. 11. 6. 19.; Jānis Uldis Grindulis, dz. 27. 3. 27.; Paulis Grindulis; Roberts Grīnbergs, dz. 1925 g., Stendē; Jevgenijs Galakrodzinieks, dz. 22. 6. 22; Jānis Grūbe, dz. 1919. g.; Miķelis Geistauts, dz. 15. 12. 10.; Voldemārs Gūtmanis, dz. 8. 1. 22.; Ādolfs Teodors Gūtmanis, dz. 1913. g. septembrī; skolotāja Konstance Gaidule, dzim. Noviks; Anna Gerve, dz. Slempers; Zenta Goetz, dzim. Lāc-Lācis, apm 44 g. v.; Kazimirs Abarons, dz. 21. 2. 16.; Erna Heibliks, dzim. Masevski, dz. 1900. g.; Kārlis Edvards Hertels, dz. 6. 10. 17.; Anna Ikšele, dz. 28. 1. 02.; Arģīds Ilva, d. 2. 1. 23.; Jānis Jansons, dz. 31. 10. 12.; Broņislavs Justovics, dz. 1920. g.; Alfreds Jaunslavietis, dz. 1. 5. 23.; Vilhelms Jelinevskis, dz. 24. 9. 08.; Arvīds Kārlis Jansons, dz. 29. 8. 14.; Gunārs Juka (dzīvojis Anglijā); Olģerts Jansons, apm. 40 g. vecs, dzimis Vaivē; Jānis Janševics, dz. 1898. g., Dobelē; Žanis Jēkabsons, dz. 25 11. 17.; Jēkabs Alberts Jakabsons, dz. 10. 1. 11.; Rita Jēkabsone, dz. 1924. g.; Rolands Boriss Jakobsons, dz. 14. 9. 25. g.; Voldemārs Jākobsons, dz. 1890. g., no Rīgas; Lidija Krūze, dz. 9. 5. 13.; Georgs Krūze, dz. 7. 11. 35.; Jānis Krūze, dz. 29. 10. 08.; Kārlis Kairis, dz. 1925. vai 1926. g.

(Turpinājums sekos)

Austrijai trūkst cietumu

JAUNATNES APRINDĀS PIEAUG SMAGIE NOZIEGUMI

Kur ir gaisma, tur, protams, ir arī ēnas, un austrieši pēdējā laikā sevišķi uztraucas par pieaugošo kriminālitāti, kuŗa, par spīti Austrijas pēdējo gadu relātivajam saimnieciskajam uzplaukumam un augošajam dzīves standartam, sevišķi vairojas jauniešu aprindās. Domā, ka ar neiedomājamu brutalitāti un cinismu izdarītie jauniešu noziegumi mazāk ir pagājušā kara sekas kā cenšanās tikt pie kārdinošajām dzīves ērtībām bez strādāšanas. Daudzas pazīmes norāda, ka noziedzīgo tieksmju attīstīšanā savi nopelni ir arī kriminālfilmām.

Pēdējos gados Austrijā banku un citu iestāžu vajadzībām ceļ ļoti greznas ēkas (ko tauta stipri kritizē), bet tai pašā laikā austriešu tieslietu iestādes spiestas atzīt, ka trūkstot cietumu, lai ieslodzītu visus notiesātos kriminālnoziedzniekus. Piemērotu cietumu trūkuma dēļ dažreiz par sīkumiem sodītie jaunieši soda laikā nākot tiešā saskarē ar rūdītiem noziedzniekiem, no kuriem „skolojoties" tālākiem noziegumiem, kas bieži noved pie ciniskām slepkavībām. Tieslietu ministrija gan paskaidro, ka tiekot plānoti vairāki jauni cietumi jauniešiem, bet to reālizēšana neesot steidzināta, jo pašreizējās jaunatnes kriminālitātes pieaugšana tādos apmēros neesot bijusi sagaidāma.

Smago noziegumu pieaugšanas dēļ arī Austrijā arvien skaļāka kļūst tieši pašas tautas balss, pieprasot nāves soda atjaunošanu. Jau izdots likums, ka uz mūžu notiesātos vairs nedrīkst apžēlot pēc 15 gadiem, kā tas Austrijā bija parasts. Oficiālās austriešu iestādes tomēr ir optimistiskas, jo domā, ka ar saimniecisko uzplaukuma turpināšanos pašreizējā jaunatnes kriminālitāte drīz vien atkal samazinājoties.